

SGDD
GÖÇ AKADEMİSİ

SGDD
ASAM

Edirne/Pazarkule

2020

Sığınmacılar ve Göçmenlerle
Dayanışma Derneği Göç Akademisi

SGDD-ASAM

EDİRNE/PAZARKULE
MÜDAHALESİ RAPORU

Yol mu
iki yer arasında,
yer mi
iki yol arasında...

O. Aruoba

İbrahim Vurgun KAVLAK
SGDD-ASAM Genel Koordinatörü

28 Şubat 2020 ile 27 Mart 2020 tarihleri arasında, Edirne-Pazarkule başta olmak üzere, bölgedeki sınır hareketliliği esnasında **Sığınmacılar ve Göçmenlerle Dayanışma Derneği (SGDD-ASAM)** tarafından yapılan çalışmalara ilişkin hazırlanan bu rapor “**SINIRDAKİLER**” adlı fotoğraf kataloğu ile birbirini tamamlar nitelikte, **SGDD Göç Akademisi** yayınları kapsamında, söz konusu tarihi dönemleri sizlere daha etkili bir biçimde anlatmayı amaçlamak üzere hazırlanmıştır.

Çağlar boyunca göç rotaları üzerindeki özel konumu gereği birçok tarihi akına tanıklık yapan Türkiye toprakları, söz konusu dönem süresince de yine önemli anlara tanık olmuş ve insanların “arayış” çabalarında, kendi tarihsel sürecine not düşmüştür.

SGDD-ASAM, yaklaşık 1 aylık bu süreçte 150’nin üzerinde çalışanı ile bu “arayış”ın durak noktasında yolculuğun bir parçası olmuş ve bütün süreçlerde ciddi bir deneyim kazanmıştır.

Bu zaman diliminde, **SGDD-ASAM** ekibinin desteği ve doğrudan yardımlarıyla, hassas gruplara mensup kişiler tespit edilmiş, sağlık, gıda, hijyen ve benzeri birçok alanla ilgili kapsamlı çalışmalar kamu kurum ve kuruluşları, uluslararası kuruluşlar ve sivil toplum kuruluşları ile iş birliği içerisinde gerçekleştirilmiş ve 626.014’ü gıda malzemesi, 128.948’i hijyen, 249.083’ü içecek, 76.535’i diğer destekleyici ürünler olmak üzere toplam 1.080.580 birim malzeme dağıtılmıştır.

İnsani yardım çalışmalarının sadece bir unsur olduğunu göz önüne alarak bu raporda, koruma faaliyetleri, geri itme vakaları, hukuki yardım, sağlık ve hassas gruplara yönelik çalışmalar gibi birçok diğer ilgili konu da olabildiğince ele alınmaya çalışılmıştır.

SGDD-ASAM’ın bir aylık çalışmalarının ve yine bu çalışmalara öncülük eden kamu kuruluşlarının ve katkı veren tüm ulusal ve uluslararası kuruluşların çalışmalarından kesitler sunan bu rapor söz konusu tarihi döneme düşülmüş bir not olarak sizlere sunulmuştur.

SGDD-ASAM olarak amacımız, görünenleri yinelemek değil, görünebilirlik sağlamaktır.

KISALTMALAR

AİHM
Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi

ASDEP
Aile Sosyal Destek Programı

BM
Birleşmiş Milletler

UNHCR
Birleşmiş Milletler Mülteci Örgütü

GİGM
Göç İdaresi Genel Müdürlüğü

IOM
Uluslararası Göç Örgütü

İGİM
İl Göç İdaresi Müdürlüğü

İKGV
İnsan Kaynağını Geliştirme Vakfı

PRM
Nüfus, Mülteciler ve Göç Bürosu

TCDŞ
Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet

UMKE
Ulusal Medikal Kurtarma Ekibi

UNFPA
Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu

UNICEF
Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu

WALD
Dünya Yerel Yönetimler ve Demokrasi Vakfı

WHO
Dünya Sağlık Örgütü

STÖ
Sivil Toplum Örgütü

HAKKIMIZDA

Türkiye, coğrafi konumu sebebiyle tarih boyunca kitlesel sığınma hareketleri de dahil olmak üzere geniş anlamda göç hareketleriyle karşı karşıya kalmıştır. 2011 sonrası Suriye'den gelen kitlesel göç akınıyla birlikte Türkiye'de resmi rakamlara göre 2019 yılı itibariyle 3.571.030 Suriyeli bulunmaktadır. Başta Türkiye olmak üzere, günümüzde küresel ölçekte milyonlarca insanı etkileyen en önemli olgulardan birisi olan göç üzerine yürütülen çalışmaların sayısı gün geçtikçe artmakta ve alanda birçok aktör uygulama ve bilgi üretimi anlamında aktif olarak faaliyet göstermektedir.

Bu bağlamda bağımsız, tarafsız ve kar amacı gütmeyen bir sivil toplum kuruluşu olarak göç alanında aktif olarak yer alan SGDD-ASAM, 1995'ten bu yana sığınmacı ve göçmenlerin hak ve hizmetlere erişimleri, psiko-sosyal iyilik halleri ve sosyal yaşama uyum konusunda destek verme amacıyla Türkiye'de 40'tan fazla ilde çeşitli faaliyetler yürütmektedir. Atina ve Brüksel temsilcilikleri açarak uluslararası alanda da faaliyet göstermeye başlayan SGDD-ASAM, Türkiye dışında yaşayan sığınmacı ve göçmenlere destek vermeyi hedeflemektedir. SGDD-ASAM tarafından; Avrupa Birliği ve Birleşmiş Milletler kuruluşlarının yanı sıra, iş birliği protokolleri çerçevesinde devlet kurumları, belediyeler, sivil toplum kuruluşları ile koordinasyon içinde, sığınmacı ve göçmenlerin karşılaştıkları sorunlara çözümler üretmek, temel ihtiyaçlarını karşılamada yardımcı olmak, temel hak ve hizmet erişimlerine destek sağlamak üzere çalışmalar gerçekleştirilmektedir.

SGDD-ASAM yaygın saha ofisleri ve mobil ekipleri aracılığı ile, bireysel olarak sığınma arayan kişilere yönelik yapmakta olduğu çalışmaların yanı sıra; kitlesel hâlde Türkiye'ye sığınmak zorunda kalan kişilere; acil insanî müdahale gerektiğinde hızlı bir şekilde yardım ulaştırabilmek amacıyla kısa sürede sahada göreve başlayarak, ihtiyaç tespiti yapmakta ve insanî yardım gereksinimlerini ilgili kamu kuruluşları

ve ortaklarıyla birlikte karşılamaktadır. 1999 yılında Kosova'dan gelenlere, 2003 yılı ve devamında Irak'tan gelenlere, 2011 yılında başlayan ve devamında çok kısa bir süre içerisinde 2014 yılında kitlesel akın halinde Suriye'nin Tel Abyad ve Ayn El Arab bölgelerinden Türkiye'ye sığınan Suriyeliler ile kamp dışında yaşayan yerleşik mültecilere yönelik olarak, temel ihtiyaçlar çerçevesinde acil müdahale programı yürüterek binlerce mülteciye destek sağlayan SGDD-ASAM, yine 2015 yılında da Avrupa Sığınmacı Krizi sırasında sınır bölgelerinde, düzensiz göç kapsamındaki hareketliliği gözlemleyerek, kurumlar ile iş birliği içerisinde insanî yardım malzemesi desteği sunmuştur.

Her geçen gün daha fazla önem kazanan göç alanına ilişkin pratiğin teoriye aktarılması ihtiyacından hareketle, çeyrek asıra varan saha deneyimi ile SGDD-ASAM, kuruluş yıldönümü olan, 22 Aralık 2019'da SGDD Göç Akademisi'ni kurmuştur. Ankara'da kurulan Akademi, SGDD-ASAM'ın uzun yıllar sahada edindiği bilgi ve tecrübe kullanılarak, göç konusundaki bilimsel bilgi üretimine, bilginin yaygınlaştırılmasına, pratik ile teorik bilginin bütünleştirilmesi ve dönüştürülmesine katkıda bulunmayı hedeflemektedir.

SGDD Göç Akademisi, göç alanında çalışan tüm aktörler arasında bir diyalog platformu oluşturmak, Türkiye ve Dünya yazınına katkıda bulunmak, akademik bilgi paylaşımını güçlendirmek, alandaki nitelikli bilimsel çalışmaları desteklemek amacıyla çeşitli faaliyetler yürütecektir.

Göç çalışmalarına katkıda bulunma ve Türkiye'deki göç tartışmalarını, küresel ölçekte devam eden ilgili ve güncel tartışmalar ve araştırmalar ile buluşturma motivasyonundan hareketle, 2020 yılından itibaren SGDD Göç Akademisi bünyesinde, dergi, seminer programları, göç kütüphanesi, araştırma bursları, paneller ve konferanslar gibi çeşitli çalışmalar yürütülecektir.

GİRİŞ	6
1. Edirne ve Civarındaki Hareketliliğe İlişkin Müdahale Başlangıç Süreci	8
Pazarkule Sınır Kapısı Alanında Bulunan Kişilerin Sayısı	10
2. Koruma Faaliyetleri	12
Genel Açıklamalar	12
Koruma İhtiyacı Gözlemleri	13
Saha Taraması	14
Detaylı Görüşmeler	16
• Çalışma Yöntemi	16
• Hassasiyet Kırılımları	17
• Yönlendirmeler	18
• Alanda Tespit Edilen Risk Altındaki Kadınlar	19
• LGBTİ+ Vakalar	19
• Ağır Engellilik	20
Odak Grup Çalışmaları	21
Yerinde İhtiyaç Tespiti ve İhtiyaçların Karşılanması	22
Kişilerin Şehirlerine Geri Dönüş Sürecindeki Koruma Hizmetleri ve Mali Yardımlar	24
Çocuk Koruma Faaliyetleri	26
• Refakatsiz Çocuklar	26
• Ayrı Düşmüş Çocuklar	27
• Alanda Kaybolmuş Çocuklar	27
3. Mobil Ekip Pazarkule ve Sınır Hattı Çalışmaları	28
Gözlemler ve Ziyaretler	28
Edirne İl Merkezi-Enez İlçesi Sınır Hattı	29
Sınır Geçişlerinde Kullanılan Önemli Rotalar	30
• Edirne Merkez İlçesine Bağlı Köyler	30
• Uzunköprü İlçesine Bağlı Köyler	31
• Meriç İlçesine Bağlı Köyler	32
Diğer Önemli Hareketlilik Noktaları	34
• İpsala İlçesine Bağlı Bölgeler	34
• Havsa İlçesine Bağlı Bölgeler	34
Edirne İl Merkezi-Enez İlçesi Sınır Hattı (3 Mart 2020 Sonrası)	35
Sınır Ziyaretleri	36
Hastane Ziyaretleri	38
Sınır ve Hastane Operasyonlarına Ait Demografik Bilgiler ve Hassasiyetler	40
4. Geri İtme Vakaları	43
Pazarkule Sınır Kapısı'nda Tespit Edilen Vakalar	43
Mobil Ekip Operasyonunda Tespit Edilen Vakalar	46
5. Sağlık Hizmetleri	51
SGDD-ASAM Mobil Klinik Aracı	51
Pazarkule Sahra Çadır Hastanesi	55
• Sevkler ve Tercümanlık Desteği	57
• Önemli Vakalar	59
6. İhtiyaç Tespiti	60
Özel İhtiyaç Sahiplerinin İhtiyaçlarının Tespiti ve Önceliklendirme Süreci	61
Dağıtımı Yapılan Malzemelerin Çadırlara Taşınmasındaki Zorluklar	63

Gıda İhtiyaçları	64
Gıda Dışı İhtiyaçlar	65
Hijyen İhtiyaçları	70
Suya Erişimin Güçlendirilmesi İhtiyacı	72
Kadınlar ve Kız Çocukları için Güvenli Alanlar	73
7. Gıda ve Gıda Dışı Malzeme Dağıtımları	73
8. Diğer Sivil Toplum Örgütlerinin Katkısı	74
Türk Kızılayı	74
Mülteci Destek Derneği (MUDEM)	74
NEF Vakfı	75
Beşir Derneği	75
İHH İnsani Yardım Vakfı	75
İlim Yayma Cemiyeti	75
Müdafaa-ı İslam Hareketi İlim ve Kültür Derneği (MİHADER)	76
Mavi Kalem Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği	76
İstanbul Sanayicileri ve İş Adamları Derneği (İSİFED)	76
Selimiye İlim ve Kültür Hizmetleri Derneği (SELİMDER)	76
Hayrat Yardım Derneği	77
Hacı Habibullah Geredevi Vakfı (HAGEV)	77
Hayata Destek Derneği	77
Aras Marmara Eğitim ve Hizmet Vakfı (AREV Vakfı)	77
Silivri Furkan Mahmud Efendi Derneği	78
Türkiye Gençlik Vakfı (TÜGVA)	78
İnsan ve Medeniyet Hareketi	78
İnsan ve İrfan Vakfı	78
9. Birleşmiş Milletler Kuruluşlarının Katkıları	79
Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği	79
Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu	80
Uluslararası Göç Örgütü	81
Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu	81
10. Kamu Kuruluşlarının Rolü ve Faaliyetleri	82
Edirne Valiliği	82
Edirne İl Göç İdaresi Müdürlüğü	82
Kırklareli İl Göç İdaresi Müdürlüğü	82
Edirne Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Md. Aile Sosyal Destek Programı Personelleri	83
Edirne İl Sivil Toplumla İlişkiler Müdürlüğü	83
Edirne Valiliği - Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı (SYDV)	83
Edirne İl Sağlık Müdürlüğü (Sahra / 112 / UMKE)	83
Edirne Belediyesi	83
AFAD - Edirne İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü	84
Edirne Barosu	84
11. Bölgedeki Sorumluluk Paylaşımı ve Koordinasyon Süreci	84
12. Ek Konu Başlıkları	87
Personel Dağılımı ve Sirkülasyon	87
Koordinasyon Toplantıları	89
13. Değerlendirme ve Sonuç	90

GİRİŞ

Edirne; Türkiye'nin Balkanlar ve Avrupa'ya geçiş yolu üzerinde bulunan stratejik konumu nedeniyle önemli şehirlerinden biridir. Türkiye'nin, Avrupa'ya kara ve demiryolu ile bağlantısını sağlayan 5 sınır kapısına sahiptir.

Kapıkule Sınır Kapısı, Türkiye ile Bulgaristan arasındaki giriş ve çıkışın yapıldığı Türkiye'nin en büyük kara ve demiryolu sınır kapısıdır. Hamzabeyli ise Türkiye'nin Bulgaristan'a açılan ikinci geçiş noktasıdır. Türkiye ile Yunanistan arasında İpsala, Pazarkule ve Uzunköprü Sınır Kapıları bulunur. İpsala ve Pazarkule genellikle güneybirlik geçişlerde kullanılırken, Uzunköprü demiryolu sınır kapısı olarak işlev görür.

Edirne; Türkiye'nin Yunanistan ve Bulgaristan'a sınır ili olması nedeniyle, düzensiz göç rotalarında önemli bir şehirdir. SGDD-ASAM Edirne saha ofisi, ilde gerçekleşen sınır hareketliliğinin izlenmesi, düzensiz göç hareketleri sürecinde yakalanan göçmenlere destek olunması ve hareket halindeki hassas gruplara mensup kişilerin hak ve hizmetlere erişimlerinin sağlanması amacıyla; Birleşmiş Milletler Mülteci Örgütü (UNHCR) desteğiyle 2015 yılında açılmıştır. SGDD-ASAM Edirne saha ofisi, açılışından itibaren sınır çalışmalarını yoğun bir şekilde sürdürmüştür; Kırklareli ilindeki sınır hareketliliğini de kapsayacak şekilde faaliyetlerini genişletmiştir. Ayrıca, SGDD-ASAM Edirne saha ofisi tarafından Tekirdağ ilinde bulunan uluslararası koruma ve geçici koruma altındaki kişilere de destek sağlanmıştır.

Pazarkule bölgesinde bulunan her bir kurum, kuruluş ve organizasyonun; ayrıca bu yapılar içerisinde çalışan tek tek bireylerin farklı gözlemleri ve deneyimleri olsa da SGDD-ASAM olarak, alanda edinilen bilgiler çerçevesinde hazırlanmış olan bu raporun, muhtemel kriz durumlarına hazırlıklı olmaya destek sağlayabilen bir rehber olarak da kullanılabilmesi ve yaşanılan tarihi anlara bir not düşülmesi açısından önemli olduğunu düşünmekteyiz.

2015 yılında, Türkiye’de bulunan; düzensiz göçmenler, uluslararası koruma başvuru sahipleri, şartlı mülteci statü sahipleri, kayıt için randevu tarihi olan kişiler, geçici koruma altında olan Suriyeliler, düzenli ikamet sahipleri, yabancı öğrenciler ve herhangi bir kaydı bulunmayan yabancılardan oluşan, yabancı uyruklu karışık bir grubun başta Almanya olmak üzere Avrupa ülkelerine gitmek üzere Edirne sınırına geldikleri sınır hareketliliğinde de, SGDD-ASAM Edirne saha ofisi çalışanları başta olmak üzere, yakın illerdeki SGDD-ASAM ofislerinin çalışanları; yine Edirne’deki söz konusu karışık gruba yardım sağlanması noktasında etkin rol oynamışlardır. 2015 yılındaki hareketliliğin ardından, 28 Şubat 2020 tarihinde başlayan ve neredeyse 1 ay boyunca süren Edirne’deki düzensiz göç hareketliliğinin yönetilmesine katkı sunulması ve Pazarkule Sınır Kapısı alanı başta olmak üzere sınır bölgelerinde bulunan gruplara destek verilmesi amacıyla, SGDD-ASAM bu kez çok daha büyük bir ekip ve lojistik kapasite ile çalışmalarını sürdürmüştür.

28 Şubat 2020 tarihinden 26 Mart 2020 tarihine kadar SGDD-ASAM 150 kişilik ekibiyle beraber, Pazarkule alanında, iki ayrı istasyondan insani yardım dağıtmış, alandaki çadırlarda bulunan kişilerin demografik özelliklerini ortaya çıkarmış; alanda, çadırlarda ve sırada bekleyen kişilerin hassasiyetlerini tespit etmiş, kadın, çocuk, engelli, 65 yaş üstü gibi hassas grupları takip etmiş, yerinde ihtiyaç tespiti yapmış ve

geri itme vakaları ile ilgili gerekli süreçlere dahil olarak etkin bir kapasite ortaya koymuştur. Bunlara ek olarak, alandaki SGDD-ASAM Mobil Kliniği aracılığıyla medikal ihtiyacı ve sağlık problemi olan kişilere sağlık danışmanlığı sağlanmış ve ilgili yönlendirmeler yapılmıştır. SGDD-ASAM’ın mobil ekipleri ise Edirne’deki diğer sınır bölgelerindeki hareketlilikleri gözlemlemiş, geri itme vakalarını tespit edip yetkililere yönlendirmiş ve hastanelerde geri itmeye maruz bırakılan kişilerin durumunu yakından takip etmiştir.

Son dönemlerde ise illerine geri dönme talebinde olan kişilere mali yardım ve gerekli danışmanlıklarla bilgilendirme sağlanmış, bu yöntemlerle hassas vaka tespitleri yapılmış ve Pazarkule’nin tahliyesi ardından hassas gruplarla ilgili vaka yönetimini sürdürmüştür. Tüm bu faaliyetler kapsamında, kamu kuruluşları, STÖ’ler, uluslararası kuruluşlar, gönüllüler ve vatandaş iş birliğinin güzel örneklerinden birinin gerçekleştiği söylenebilir.

BULGARİSTAN

Edirne ve Civarındaki Hareketliliğe İlişkin Müdahale Başlangıç Süreci

28 Şubat 2020 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti yetkili makamları tarafından yapılan "Türkiye tarafından Avrupa'ya geçişlere engel olunmayacak" açıklaması sonrasında, çeşitli statülere sahip olan yabancı uyruklu kişiler ile henüz Türkiye'ye giriş yapmış veya yetkili makamlarda kaydı olmayan kişiler, Türkiye'nin batı sınırlarına doğru hareketlenmeye başlamıştır.

Pazarkule ve diğer sınır bölgelerinde hareket hâlinde olduğu tespit edilen düzensiz göçmenler; uluslararası koruma başvuru sahipleri, şartlı mülteci statü sahipleri, kayıt için randevu tarihi olan kişiler, geçici koruma altında olan Suriyeliler, düzenli ikamet sahipleri, yabancı öğrenciler ve herhangi bir kaydı bulunmayan yabancılardan oluşmaktadır.

Söz konusu karışık grubun büyük çoğunluğu, sınır kapılarının açıldığı yönündeki haberlerin etkisi ve denizden geçişlerin hayati risk oluşturmaya daha müsait olması sebebiyle, Edirne ilinde bulunan Türkiye-Yunanistan kara sınır kapılarına doğru harekete geçmiştir. Bununla beraber bazı gruplar Çanakale ve Balıkesir deniz hattını kullanarak Yunan adalarına geçmeye çalışmışlardır.

28 Şubat 2020 tarihinde, Edirne şehir merkezinde 50 ila 100 kişilik küçük grupların toplanmaya başladığının gözlemlenmesi üzerine, Edirne Otogar, İpsala, Meriç ve Uzunköprü sınır geçiş noktalarındaki durumun izlenmesi amacıyla UNHCR destekli SGDD-ASAM Edirne saha ofisi, iki mobil ekip ile bu noktalara hareket etmiştir. Söz konusu karışık grubun, sınırı geçme motivasyonu ile kısa bir süre içerisinde Türkiye'nin farklı yerlerinden yola çıktığı tespit edilmiş ve bu hareketlilik basında da sıklıkla gündeme gelmiştir. Sınır hareketliliğinin başladığı 28 Şubat 2020 günü itibarıyla daha çok dağınık bir şekilde hareket eden grupların, sosyal medya üzerinden Pazarkule Sınır Kapısı'nda toplanmaya çağırılması üzerine 29 Şubat 2020 gün ortasında topluluklar Pazarkule Sınır Kapısı'nın olduğu bölgede konumlanmaya başlamıştır.

Çalışmalar kapsamında elde edilen ilk bulgulara göre, hareket halindeki tahmini 3.000 kişilik karışık grubun %40'ını kadın ve çocukların oluşturduğu görülmüştür. Bununla birlikte, düzensiz göçmenler içerisinde ağırlıkta olan bir diğer grubun da yalnız erkekler olduğu gözlemlenmiştir.

28 Şubat sabahı erken saatlerden itibaren sahada olan Edirne SGDD-ASAM saha ofisi ekibine, SGDD-ASAM'ın İstanbul'da bulunan ofislerinden sosyolog, psikolog, sağlık eğitmenleri, sosyal hizmet uzmanları, avukat ve koruma sorumlularından oluşan 10 kişilik bir ekibin katılmasıyla oluşan 19 kişilik ekip, ivedi şekilde saha analizi ve ihtiyaç tespiti yapmıştır.

29 Şubat 2020 tarihinde saat 22.00'de Pazarkule Sınır Kapısı Gümrük Binası'nda Vali Yardımcısı Yusuf Güler başkanlığında yapılan toplantıya Edirne İl Göç İdaresi Müdürlüğü (İGİM) Düzensiz Göç Müdürü, Edirne İl Sağlık Müdürü, UNHCR İstanbul Ofisi Direktörü ve yetkilileri ile SGDD-ASAM Marmara Bölge Koruma Sorumlusu katılım sağlamıştır. Valilik tarafından uygulanması düşünülen acil eylem planı kapsamında UNHCR İstanbul ve SGDD-ASAM düzensiz göç alanındaki acil müdahale deneyimlerini ve kriz süreci boyunca sunabilecekleri destekleri aktarmışlardır.

Valilik onayı kapsamında yerel otoriteler, UNHCR ile SGDD-ASAM yetkilileri, gıda ve insani yardım malzemelerinin koordineli olarak ivedilikle dağıtımına başlama kararı almışlardır. Bu karar

neticesinde SGDD-ASAM Ankara ekibinin liderliğinde Pazarkule Sınır Kapısı alanında 01 Mart 2020 tarihinde Edirne İGİM koordinasyonu ve iş birliği doğrultusunda SGDD-ASAM'ın özel tasarlanmış saha araçları ile dağıtım istasyonları kurulmuştur.

Pazarkule Sınır Kapısı çevresi, en fazla sayıda düzensiz göçmenin toplandığı bölge olmakla beraber, sınır kapısından geçişler, Yunanistan askerleri tarafından sert müdahalelerin gerçekleşmesi ve yığınak yapılması gibi alınan sıkı önlemler nedeniyle zorlaşmış ve insan hayatını riske atacak koşullar oluşmaya başlamıştır. Bu nedenlerden ötürü bazı grupların başka geçiş noktalarına yöneldiği gözlemlenmiştir. Söz konusu noktalar Meriç, Uzunköprü, İpsala ilçelerini ve bu ilçelere bağlı köyleri kapsayan bölgelerdir. Bu bölgelerde SGDD-ASAM mobil ekip personeli tarafından saha taraması yapılmış ve gerekli insani yardım talepleri karşılanmaya çalışılmıştır.

SGDD-ASAM'ın Pazarkule Sınır Kapısı bölgesi ve Edirne ili sınırı içerisindeki faaliyetleri, gözlem ve tespitleri ile müdahaleleri raporun ilerleyen kısımlarında açıklanmaktadır.

» Pazarkule Sınır Kapısı Alanında Bulunan Kişilerin Sayısı

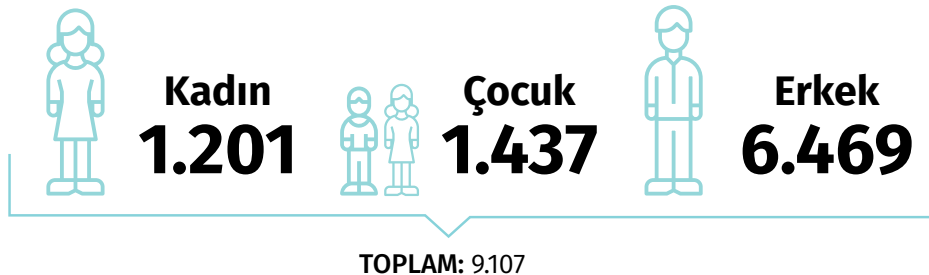
SGDD-ASAM tarafından Pazarkule Sınır Kapısı alanında bulunan çadırlardaki kişi sayısı ve uyruk dağılımı tespitine yönelik çalışmalar, alandaki göçmen sayısının en yüksek olduğu gözlemlenen dönem olan 3-14 Mart tarihleri arasında yapılmıştır. Sayım çalışmasına başlamadan önce etkili bir planlama yapabilmek adına Pazarkule Sınır Kapısı alanı, uydu görüntüsü kullanılarak, ağaçlı bölge dahil olmak üzere toplam 12 alt bölgeye bölünmüştür.

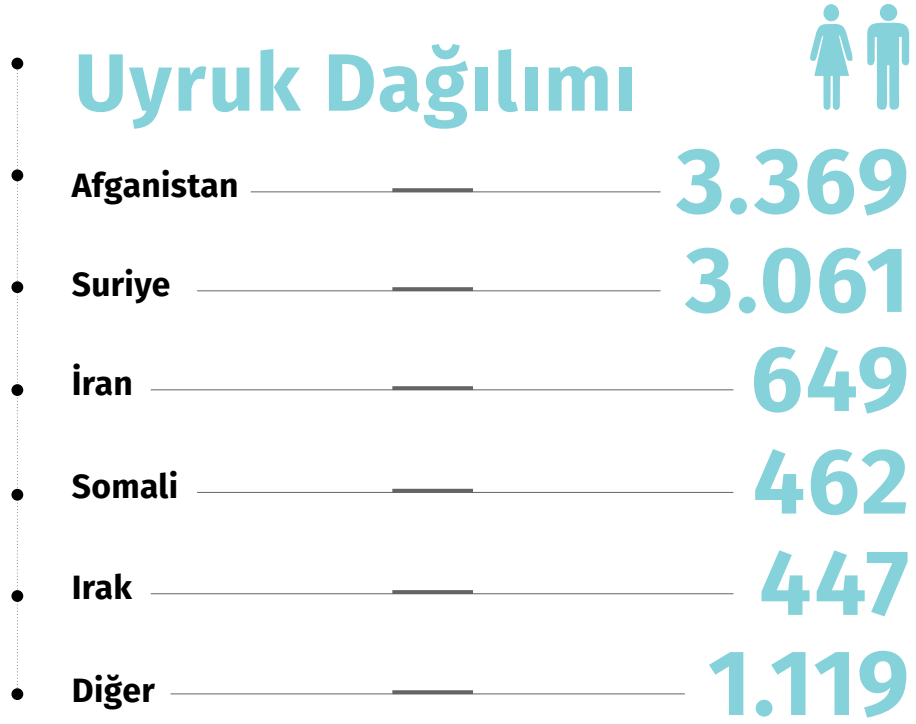
Cinsiyet ve Çocuk & Yetişkin Dağılımı

Pazarkule Sınır Kapısı'nda düzensiz göçmenlerin toplandığı alanın dinamiklerinin değişkenliği ve göçmenlerin alan içinde mobil olmaları nedeniyle alandaki kişi sayısı ancak takribî olarak belirlenmiştir. Yaklaşık **13-14 bin** civarında olduğu düşünülen grup süreç içerisinde geri dönüşler veya başka yollardan geçiş arayışları nedeniyle azalmıştır. Bu doğrultuda SGDD-ASAM tarafından Pazarkule Sınır Kapısı ve çevresinde gerçekleştirilen sayım çalışmalarında erişilen

toplam kişi sayısı 12 Mart tarihi itibarıyla **9.107'dir**. Cinsiyet ve çocuk/yetişkin dağılımına bakıldığında ise; alandaki kişilerin **1.201'ini** kadınların, **6.469'unu** erkeklerin ve **1.437'sini** çocukların oluşturduğu görülmektedir. Yapılan alan taraması çalışması neticesinde **9.107** kişinin **3.369'unun** Afganistan uyruklu, **3.061'inin** Suriye uyruklu, **649'unun** İran uyruklu, **462'sinin** Somali uyruklu, **447'sinin** Irak uyruklu ve **1.119'unun** ise diğer uyruklardan olduğu tespit edilmiştir.

Alandaki 12 bölge gözlemlendiğinde, aynı uyruğa mensup kişilerin tek bir bölgede toplu hâlde yaşamadığı görülmüş ve tüm bölgelerde kalan kişilerin çoğunluğunu Afganistan ve Suriye uyruklularının oluşturduğu tespit edilmiştir.

» Koruma Faaliyetleri

GENEL AÇIKLAMALAR

SGDD-ASAM; 28 Şubat 2020 tarihinden 26 Mart 2020 tarihine kadar Edirne Pazarkule Sınır Kapısı alanında bulunan kişilerin temel ihtiyaçlarının karşılanması sürecinde görev almış, koruma faaliyetleri ve sosyal inceleme görüşmeleri gerçekleştirmiş ve kişilerin sağlık hizmetlerine erişimlerini sağlamıştır”

SGDD-ASAM tarafından verilen koruma temelli hizmetleri; alandaki koruma ihtiyaçlarının gözlemlenmesi, saha taraması yapılması, detaylı koruma görüşmelerinin gerçekleştirilmesi, özel ihtiyaç sahibi (hassas gruptaki) kişilerin vakalarının takip edilmesi, odak grup görüşmeleri düzenlenmesi, yerinde ihtiyaç tespiti yapılması, uydu illerine geri dönme talebiyle başvuran kişilere ihtiyaçları doğrultusunda mali yardım sağlanması şeklinde sıralamak mümkündür.

Alan dinamiklerinin değişimine bağlı olarak belirli dönemlerde bahsi geçen koruma temelli hizmetlerden bazılarını öncelik verilmiştir. SGDD-ASAM koruma ekibi, 01 Mart 2020 tarihinden

10 Mart 2020 tarihine kadar alandaki koruma ihtiyaçlarının tespitini önceliklendirmiştir.

Bu süreçte alanda tespit edilen koruma ihtiyaçları nedeniyle 10 Mart 2020 tarihinden 17 Mart 2020 tarihine kadar Pazarkule Sınır Kapısı alanında hane (çadır) görüşmeleri gerçekleştirilerek özel ihtiyaç (hassasiyet) tespiti yapılmıştır. Hassasiyeti tespit edilen kişilerle yapılandırılmış koruma görüşmeleri sağlanmış, kişilere koruma hizmetleri sunulmuş, gerekli yönlendirmeler yapılmış, hassas gruptaki kişilerin vakaları takip edilmiştir.

Kişilerin alandan ayrılma ve illerine gönüllü olarak geri dönme taleplerinin artması nedeniyle 17 Mart 2020 tarihi ile 26 Mart 2020 tarihi arasında, illere geri dönmek isteyen kişilere SGDD-ASAM tarafından koruma temelli hizmetler kapsamında mali destek sağlanmasına ve bu kişiler arasından özel ihtiyaç sahiplerinin döndüklerinde illerindeki SGDD-ASAM ofisleri tarafından hassas durumlarının takip edilebilmesine öncelik verilmiştir.

» Koruma İhtiyacı Gözlemleri

Pazarkule Sınır Kapısı alanında çok sayıda kayıp çocuk, refakatsiz ve ayrı düşmüş çocuk olduğu görülmüştür. İlgili vakalar Pazarkule Sınır Kapısı alanında sürekli olarak bulunan, Aile Sosyal Destek Programı (ASDEP) personelleri ve Edirne İGİM personelleriyle birlikte takip edilmiştir.

Alanın özellikle yalnız kadın/ yalnız ebeveynler için güvenli olmadığı gözlemlenmiştir. Kadınlar için tuvalet sayısının az olmasının ve tuvaletlerin alanın uzak noktalarından birinde bulunmasının kadınların güvenlik riskini arttırdığı görülmüştür. Alanda yapılan ziyaretlerde kadınlarla bireysel

görüşme yapmanın çok zor olduğu gözlemlenmiş, dolayısıyla dağıtım sırasında bekleyen kadınlarla odak grup çalışmaları planlanmıştır.

Alanda yapılan görüşmelerde çok sayıda geri itmeye maruz kalmış kişinin olduğu tespit edilmiştir. Geri itme vakalarında karşılaşılan en büyük sorun vakaların takiplerine ilişkin olup; kişilerin telefonlarına Yunanistan sınırında el konulmuş olmasının, görüşmesi sağlanan kişilere erişim hususunda güçlük çekilmesine ve vaka takibinin sekteye uğramasına sebep olduğu tespit edilmiştir.

Alanda ciddi ve kronik olarak nitelendirilebilecek sağlık sorunu olan kişi sayısının gün geçtikçe arttığı gözlemlenmiştir. Bazı kişilerin ilaç ihtiyaçlarının doğduğu; ancak bu ihtiyaçların sağlık hizmetlerine erişim noktasındaki kısıtlılıklardan ötürü giderilmesinin çok zor olduğu anlaşılmıştır.

» Saha Taraması

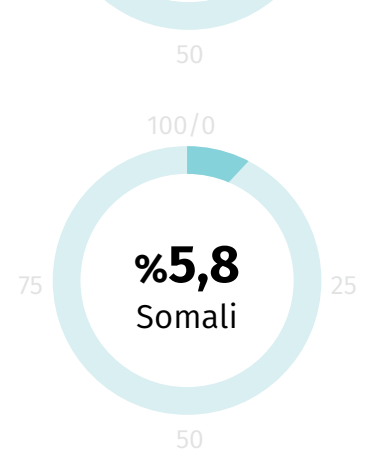
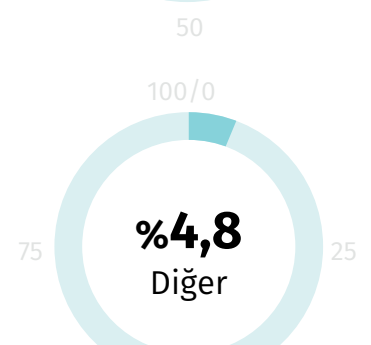
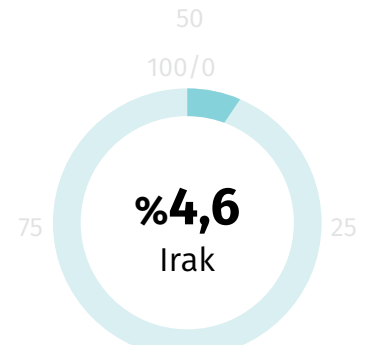
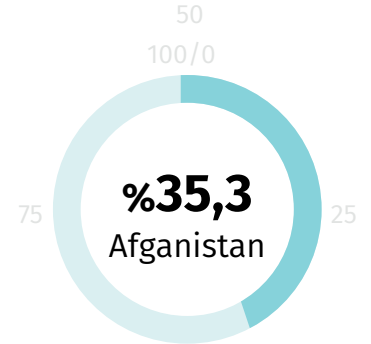
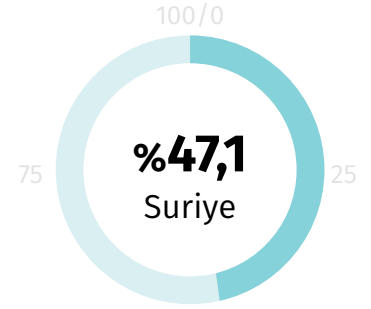
Pazarkule Sınır Kapısı'nda düzensiz göçmenlerin toplandığı alan, önceki bölümlerde de bahsedildiği üzere harita üzerinde 12 alt bölgeye ayrılmış ve söz konusu bölgelerdeki çadırlarda yaşayan kişilerle, 10 Mart 2020-17 Mart 2020 tarihleri arasında hassasiyet tespiti odaklı görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

Özellikle 15-16 Mart 2020 tarihlerinde saha taramaları Türk Kızılayı ile koordineli şekilde gerçekleştirilmiştir. 17 Mart 2020 tarihinde ise koruma temelli görüşmeler alandaki insani yardım dağıtım sürecindeki yoğunluğa bağlı karışıklık nedeniyle, olası güvenlik sorunları ile karşılaşmamak için kısıtlı şekilde yapılmıştır.

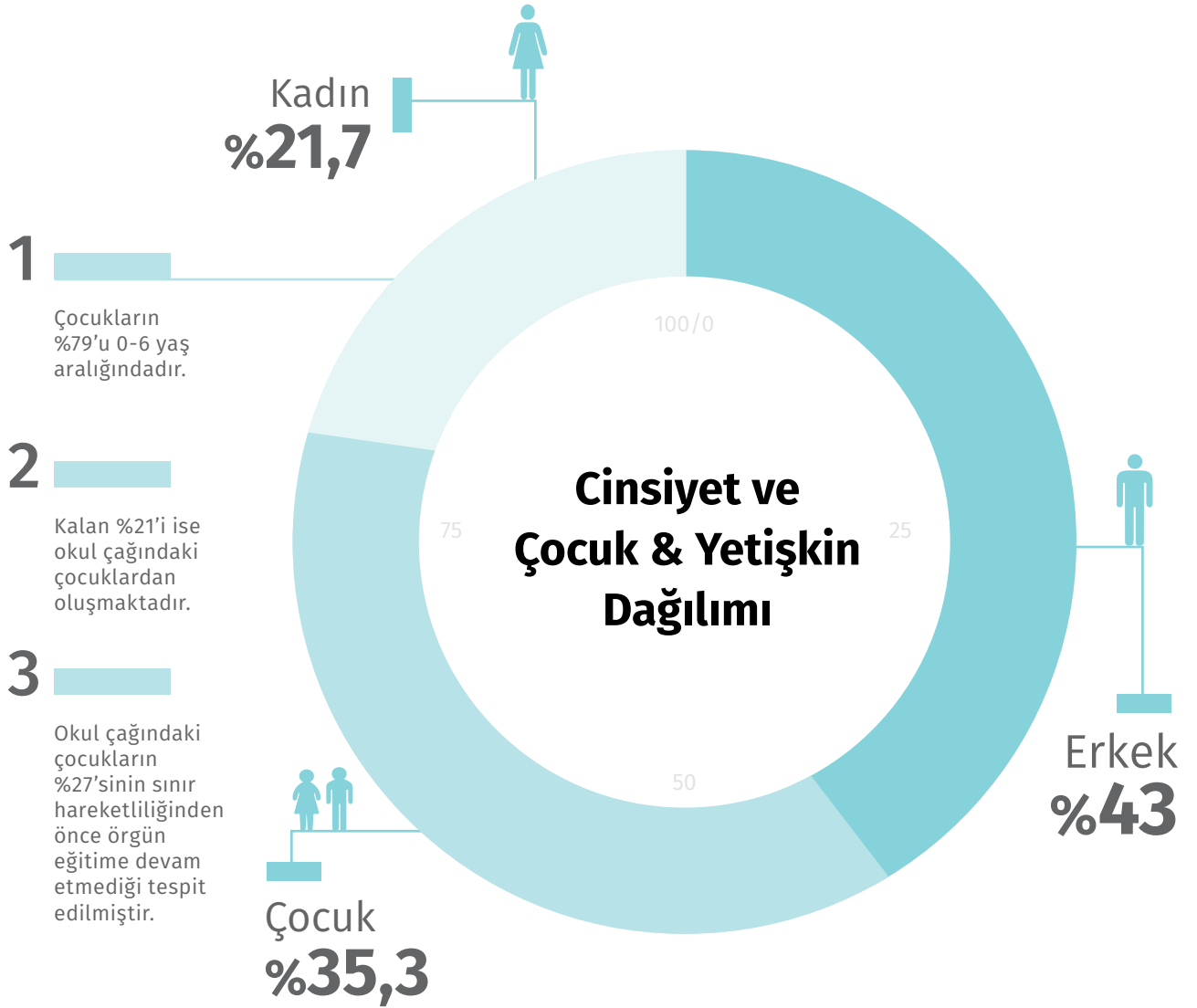

Uyruk Dağılımı

10-17 Mart 2020 tarihleri arasında gerçekleştirilen hane (çadır) görüşmelerinde erişilen kişilerin cinsiyet ve çocuk & yetişkin dağılımı aşağıdaki tabloda verilmiştir. Belirtilen tarihler arasında toplam 571 çadır ile görüşme yapılmıştır.

Çadırlarda görüşülen toplam kişi sayısı 4.444 iken, bu kişilerin %21,73'ü kadınlardan, %42,95'i erkeklerden ve %35,32'si ise çocuklardan oluşmaktadır. Refakatsiz çocukların birçoğu başka veri toplama araçları ile tespit edildiğinden bu veriye dâhil değildir. Dolayısıyla, Pazarkule Sınır Kapısı'na gelmeden önce okula devam etmeyen çocukların oranının daha yüksek olduğu tahmin edilmektedir.

» Detaylı Görüşmeler

ÇALIŞMA YÖNTEMİ

Detaylı koruma ve sosyal inceleme görüşmeleri; saha taramalarında ve dağıtım sırasında tespit edilen hassas gruptaki kişiler ile diğer kurumlardan yönlendirilen ya da özel ihtiyaç sahibi olup SGDD-ASAM

çalışanlarına bizzat erişen kişilerle gerçekleştirilmiştir. Bu görüşmelerdeki koruma aksiyonlarını ve yönlendirmeleri, uzmanlık alanlarına göre belirlenmiş olan ayrı bir koruma ekibi üstlenmiştir.

☰ Söz konusu ekip saha taramasına çıkan ve dağıtım sırasında özel ihtiyaç (hassasiyet) tespiti yapan koruma ekiplerinden farklı kişilerden oluşturulmuştur. Detaylı koruma görüşmeleri için rehber niteliğinde sorular hazırlanmış ve detaylı görüşme yapılan her kişiye bu sorular sorulmuştur.

HASSASİYET KIRILIMLARI

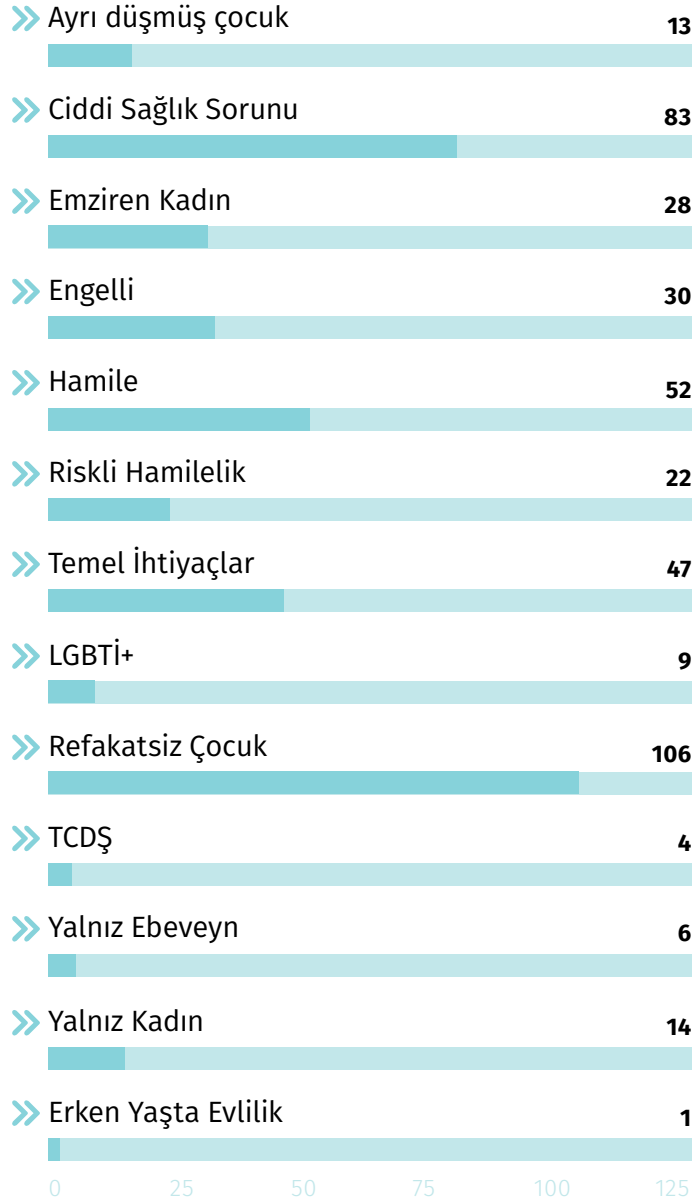
Hassas grupta olduğu tespit edilen **347** kişiyle koruma temelli ayrıntılı görüşme yapılmış ve **415** hassasiyet tespit edilmiştir. Tabloda verilen hassasiyet kırılımlarına göre kişilerin temel ve özel ihtiyaçları karşılanmış, gerekli kurum ve kuruluş yönlendirmeleri yapılarak vaka takipleri koruma ekiplerimiz tarafından sağlanmıştır. Bu görüşmelere, **İnsan Kaynağını Geliştirme Vakfı (İKGV)** ve **Dünya Yerel Yönetimler ve Demokrasi Vakfı (WALD)** personel desteği sağlamıştır.

Yapılan görüşmelerde tespit edilen

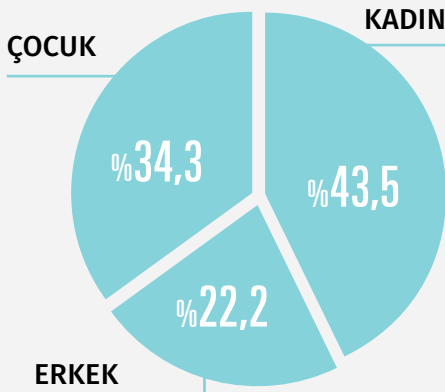
415

hassasiyetin kırılımı yandaki tablodadır:

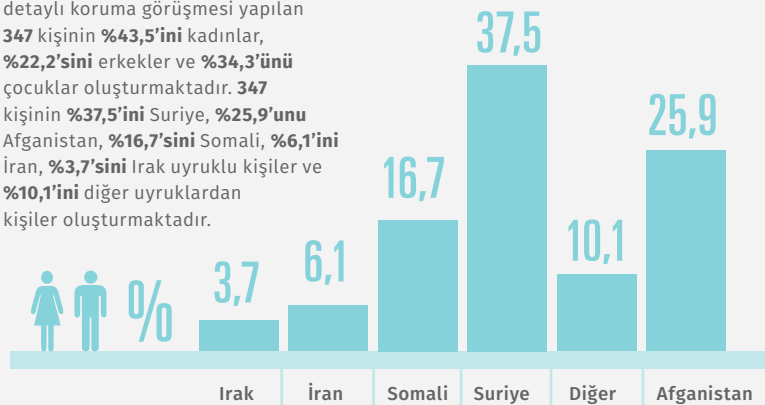
Hassasiyetler

DETAYLI KORUMA GÖRÜŞMESİ YAPILAN KİŞİLERİN DAĞILIMI / UYRUKLARI

Tablodan da anlaşılacağı üzere detaylı koruma görüşmesi yapılan **347** kişinin **%43,5'ini** kadınlar, **%22,2'sini** erkekler ve **%34,3'ünü** çocuklar oluşturmaktadır. **347** kişinin **%37,5'ini** Suriye, **%25,9'unu** Afganistan, **%16,7'sini** Somali, **%6,1'ini** İran, **%3,7'sini** Irak uyruklu kişiler ve **%10,1'ini** diğer uyruklardan kişiler oluşturmaktadır.

YÖNLENDİRMELER

Pazarkule Sınır Kapısı alanında erişilen kişilere hassasiyetlerine göre yönlendirmeler yapılmış, danışmanlıklar verilmiştir. Tespit edilen hassas vakaların takipleri ayrıca gerçekleştirilmiştir. Vakaların hassasiyet türlerine göre yapılan yönlendirmeleri şu şekilde sıralamak mümkündür:

- Ciddi sağlık sorunu olan ve engel sahibi bireylere sağlık danışmanlığı verilmiş, bireyler için SGDD-ASAM Mobil Klinik Aracı'na, Sahra Çadır Hastanesi'ne ve şehir merkezindeki devlet hastanelerine yönlendirmeler yapılmıştır. Yerinde ihtiyaç tespit yöntemiyle hassas gruptaki kişilerin ihtiyaçları karşılanmıştır.
- Yapılan görüşmelerde tespit edilen tüm refakatsiz ve ayrı düşmüş çocuklar Pazarkule alanında bulunan hem Edirne İGİM hem de Edirne ASDEP araçlarında bulunan yetkililere yönlendirilmiştir. (Alandaki refakatsiz ve ayrı düşmüş çocuklara ilişkin atılan adımların detaylarına Raporun "Çocuk Koruma" başlığı altında değinilmiştir.)
- Yalnız kadınların ve yalnız ebeveynlerin temel ihtiyaçları karşılanmış, yapılan ayrıntılı görüşmeler sonucunda alandaki ilgili kurumlara kişilerin yönlendirmeleri yapılmıştır. Yalnız ebeveynler, yalnız

kadınlar ve toplumsal cinsiyete dayalı şiddete maruz bırakılan kadınlarla çadır alanlarında verimli şekilde bireysel görüşme yapmak mümkün olmadığından, bu hassas gruptaki kadınlarla "kadın dağıtım sırasında" odak grup görüşmeleri yapılmış, kadınlara ihtiyaçlarına yönelik bilgilendirmeler sağlanmıştır.

- 9 aylık hamile kadınlar ve riskli hamileliği bulunan kadınlar için hastane yönlendirmesi yapılmıştır. Bu yönlendirmeler, hastane görevlileri ile iletişim hâlinde kalınarak SGDD-ASAM mobil ekip aracılığıyla takip edilmiştir.
- Erken yaşta evlilik vakaları ASDEP araçlarında bulunan yetkililere yönlendirilmiştir.
- Tespit edilen geri itme vakaları Edirne İGİM'e iletilmiş ve yönlendirilmiştir. (Bu vakalara ilişkin detaylara raporun "Geri İtme" başlığı altında değinilmiştir.)

ALANDA TESPİT EDİLEN RİSK ALTINDAKİ KADINLAR

Toplumsal cinsiyete dayalı şiddete maruz bırakılan Afganistan uyruklu bir kadın ve Yunanistan tarafından geri itmeye maruz bırakılan ve barınacak yeri olmayan Suriye uyruklu bir kadın olmak üzere toplam iki kadın ASDEP aracılığıyla sığınma evine yerleştirilmiştir. Bunun yanında Suriye uyruklu bir kadın, eşinden şiddet gördüğünü SGDD-ASAM Koruma Ekibi'ne bildirdikten sonra ASDEP yetkililerine sığınma evine yerleşme talebinde bulunmuştur. Yetkililerden alınan bilgiye göre kadın daha sonra bu talebinden vazgeçmiştir.

Riskli hamilelikleri sebebiyle biri Suriye diğeri Afganistan uyruklu iki kadının ihtiyaçları tespit edilmiş ve SGDD-ASAM Koruma Ekibi tarafından gerekli koruma aksiyonlarına dair detaylı vaka planlaması oluşturulmuştur. 4 aylık hamile Afganistan uyruklu kadının düşük yapma riski taşıması nedeniyle hastaneye sevki sağlandıktan sonra Pazarkule'ye geri dönmek konusunda ısrarcı olması üzerine temel ihtiyaçları yerinde karşılanmış ve sağlık durumu düzenli olarak takip edilmiştir.

LGBTİ+ VAKALAR

Pazarkule Sınır Kapısı alanında **9 kişi** SGDD-ASAM koruma ekibine LGBTİ+ beyanı ile ulaşmıştır. Alınacak koruma aksiyonları ve ihtiyaç tespiti için bu kişilerle koruma ekibimiz detaylı görüşme gerçekleştirmiştir. Yunanistan sınır kapısının açılmasını bir süre bekledikten sonra **2 Suriye** uyruklu erkek, **1 Afganistan** uyruklu kadın ve **1 İran** uyruklu erkeğin 26 Mart 2020 tarihinden önce Edirne İGİM

tarafından sağlanan araçlarla illere geri dönmek üzere götürüldüğü bilgisi alınmıştır. **4'ü erkek, 1'i kadın** olmak üzere toplam **5 İran** uyruklu kişi ise 26 Mart 2020 tarihinde gerçekleştirilen tahliyeye kadar alanda sınırın açılmasını beklemiştir. Bu süreçte gerçekleştirilen ihtiyaç tespiti doğrultusunda dağıtım sırasında bu kişilere öncelik verilmiş ve genel durumları günlük olarak yakından takip edilmiştir.

📄 AĞIR ENGELLİLİK

Yapılan koruma görüşmelerinde SGDD-ASAM koruma ekipleri tarafından engel sahibi 30 birey tespit edilmiştir. Bu kişilerden 5'inin ağır engel sahibi olduğu anlaşılmıştır.

Ağır engel sahibi ve tamamı erkek olan kişilerin 2'si Suriye, 2'si Afganistan ve 1'i İran uyrukludur. Kişilerin ihtiyaçları düzenli olarak yerlerinde tespit edilmiş ve giderilmiştir. Medikal süreçleri yakından takip edilmiştir.

Sedye üzerinde alana gelen %95 oranında ağır engel sahibi olan ve kalça kemiğinde hasar oluşması sebebiyle Ulusal Medikal Kurtarma Ekibi (UMKE) çadırına yönlendirilen Afganistan uyruklu 52 yaşındaki yetişkin erkek, şehir merkezindeki hastaneye yönlendirilmiştir. Hastanede tedavi edildikten sonra Pazarkule'ye geri dönmek istediği için sedye ile geri getirilen kişi hakkında UMKE Koordinatöründen alınan

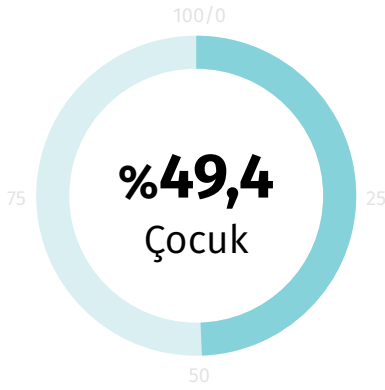
bilgiye göre kişinin Pazarkule alanında kalmaya devam etmesi durumunda kişi için ciddi bir hayati risk oluşacağı öğrenilmiştir. Bu sebeple, UMKE ambulansı aracılığıyla Edirne Sultan 1. Murat Devlet Hastanesi'ne götürülen kişinin kayıtlı olduğu Ankara iline ulaşabilmesi için ilgili hastane ile görüşülmüştür. Hastane yetkilileri tarafından, kişinin evde bakım altında olması nedeniyle, Edirne Devlet Hastanesi ambulansı ile Ankara iline sevk edilemeyeceği beyan edilmiştir. Bu doğrultuda, UNHCR İstanbul Ofisi ile sağlanan iş birliği kapsamında kişiye özel ambulans sağlanmış ve kişi Ankara iline ulaştırılmıştır. Bu vaka, SGDD-ASAM Ankara Ofisi tarafından takip edilmektedir.

ODAK GRUP ÇALIŞMALARI

Saha taramasında kadınlarla yapılan görüşmeler sırasında erkeklerin etrafta toplanması nedeniyle yalnız kadın/ yalnız ebeveyn ve toplumsal cinsiyete dayalı şiddet vakası tespitlerinde zorluk yaşanmıştır. Bu sebeple 10 Mart 2020 tarihinde dağıtım sırasında bekleyen kadınlarla odak grup görüşmeleri gerçekleştirilmiştir. Sırada bekleyen beşer kişilik gruplardan oluşan kadınlarla; alandaki güvenlik sorunlarını öğrenmek ve şiddete maruz kalmaları hâlinde alan içinde ulaşabilecekleri birimler hakkında bilgi vermek şeklinde gerçekleşen

odak grup görüşmeleriyle toplamda **198 kadına** erişilmiştir. Görüşmelerde ortaya çıkan genel sonuçlar; alanda hijyen problemleri olduğu, kadın tuvaletlerinin yetersiz sayıda olduğu, bu yüzden ormanlık alanların tuvalet ihtiyaçları için kullanıldığı, özellikle akşamları tuvalete giderken kadınların korku duydukları, taciz ve güvenlik problemleri gibi risklerin olduğu ve bazı olayların yaşandığının duyulduğu yönündedir. Odak grup görüşmelerinde, geceleri hırsızlık olaylarına sıkça rastlandığı, her bir çadırın bekçilik usulüyle korunduğu öğrenilmiştir.

Sırada öncelik verilerek yapılmış yardımlar

Toplum temelli koruma yaklaşımına yönelik diğer çalışmalarda kendi uyruklarındaki kişileri temsil etmeleri ve onların ihtiyaçlarını SGDD-ASAM'a iletmeleri için Suriye, Afganistan ve İran uyruklu temsilcilerle bir araya gelmeyi kapsamaktadır. Söz konusu lider ve temsilcilerin SGDD-ASAM koruma ekiplerine yazılı olarak ilettikleri hassas gruptaki kişilerle görüşülmüş, bu kişilerin ihtiyaçları tespit edilmiştir.

YERİNDE İHTİYAÇ TESPİTİ VE İHTİYAÇLARIN KARŞILANMASI

SGDD-ASAM koruma ekipleri tarafından 12-26 Mart 2020 tarihleri arasında ihtiyaç tespiti ve dağıtım sırası kuyruğunda önceliklendirilecek kişilerin belirlenmesi çalışmaları yapılmıştır. Bu şekilde ihtiyaçları karşılanan kişilerin %22,1'ini kadınlar, %49,4'ünü çocuklar ve %28,5'ini erkekler oluşturmaktadır.

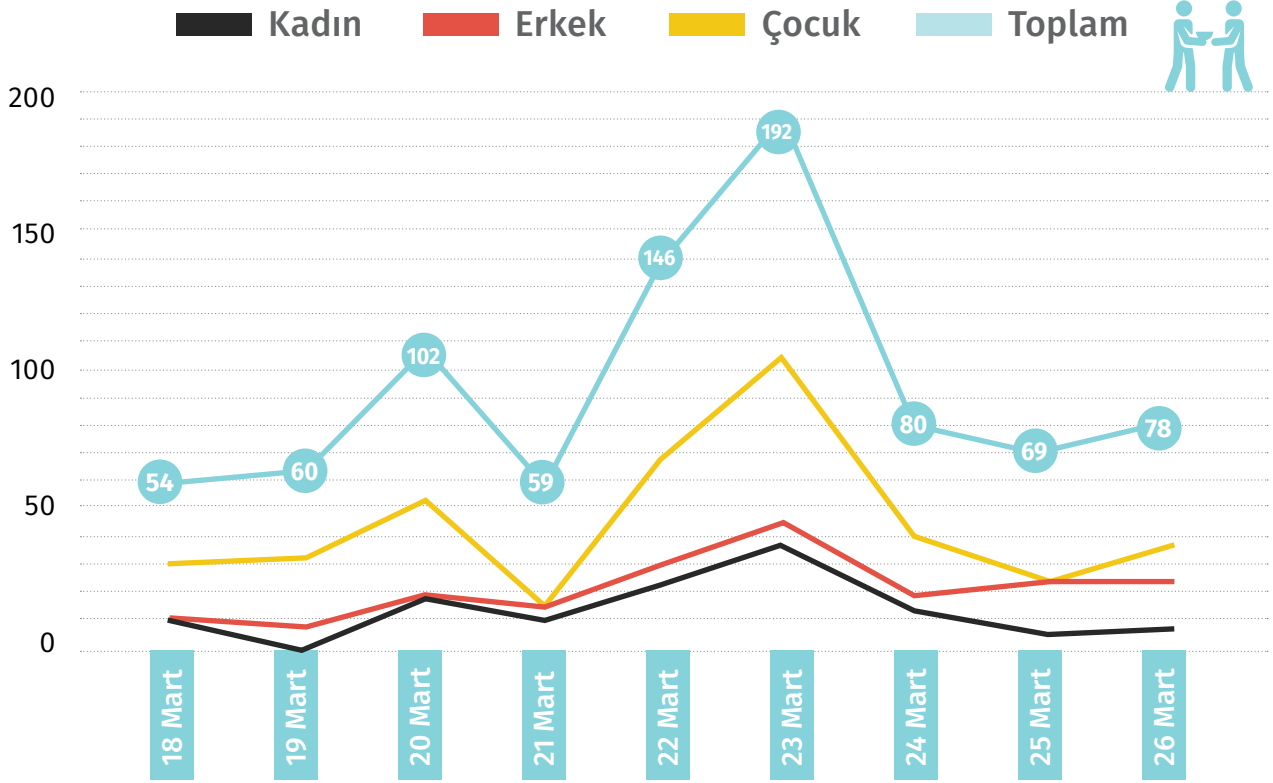
Bu çalışmalardan elde edilen veriler iki ayrı zaman dilimine göre incelenmiştir. İlk zaman dilimindeki ihtiyaç tespiti ve dağıtım sırası kuyruğunda önceliklendirilmesi elzem olan kişilerin belirlenmesi çalışması, 12 Mart tarihinde başlatılmış ve 15 Mart tarihinde tamamlanmıştır. Bu süreç boyunca koruma ekibi tarafından dağıtım sırasında bekleyemeyecek durumda olan toplam 98 kişi tespit edilmiştir. Bu kişilerin arasında; riskli gebeliği bulunan kadınlar, engel sahibi bireyler, ciddi/kronik rahatsızlığı olan kişiler, yaşlı bireyler, Yunanistan tarafından geri itmeye maruz kaldıktan sonra ciddi şekilde yaralanan ya da zarar gören kişiler, yalnız ebeveynler, LGBTİ+ bireyleri, ayrı düşmüş ya da refakatsiz çocuklar yer almaktadır. Bu doğrultuda, dağıtım sırasına giremeyecek durumda olanlar tespit edilerek, hem saha taramasından hem de dağıtım alanından sorumlu olan koruma görevlilerine kişilerin

özel ihtiyaçları iletilmiş olup günlük aynı yardım ihtiyaçları düzenli olarak giderilmiştir. Bunun yanı sıra, dağıtım alanına ulaşamayacak durumda olanların aynı ihtiyaçları, kişilerin bulunduğu çadırlara götürülerek karşılanmıştır.

Hassas durumda olan özel ihtiyaç sahibi kişilerin aynı ihtiyaçları, 17-26 Mart tarihleri arasında dağıtım sırasına girmelerine gerek olmadan karşılanmıştır. Bu doğrultuda, aralarında hamile kadın, riskli gebeliği olan kadın, refakatsiz ve/veya ayrı düşmüş çocuk, engel sahibi birey, yaşlı birey, ciddi ve/veya kronik rahatsızlığı bulunan birey, yalnız ebeveyn, LGBTİ+ gibi özel ihtiyaç sahibi kişilere dağıtım sırasında 840 kez öncelik verilmiştir. Pazarkule Sınır Kapısı alanında iş birliği gerçekleştirilen kurum ve kuruluş sayısının, sınır hareketliliğinin ilk günlerine kıyasla, gün geçtikçe azalması, bununla birlikte alandaki gelişmelerin ve değişimlerin oldukça dinamik olması sebebiyle, 17 Mart tarihinden itibaren dağıtım sırasında bekleyemeyecek durumda olan muhtemel diğer kişiler tespit edilememiştir. Bunun yerine gerçekleştirilen yardım sayısı ve bu yardımlar kapsamında önceliklendirilme sayısına ait demografik dağılım mevcut tespitlere göre verilmiştir.

Sırada öncelik verilerek yapılmış yardımlar

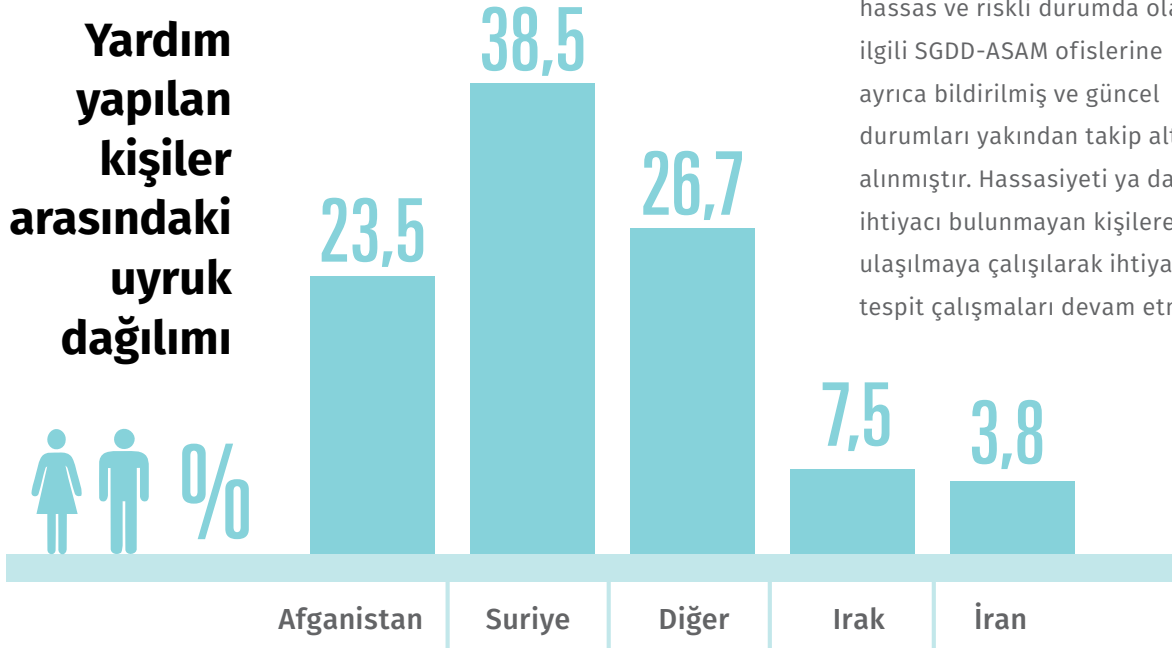
Pazarkule Sınır Kapısı alanında sınırı geçmeyi bekleyenler arasında erkek nüfusunun kadın nüfusuna oranla daha fazla olması ve yardımların riskli gebeliği bulunan kadınlar yerine eşlere teslim edilmesi veya yaralanma olaylarına daha fazla maruz kalma gibi etkenler sebebiyle 'dağıtım sırasında öncelik verilenler' grafiğinde erkek oranı kadın oranından fazla görülmektedir.

KİŞİLERİN İLLERE GERİ DÖNME SÜRECİNDEKİ KORUMA HİZMETLERİ VE MALİ YARDIMLAR

17 Mart 2020 tarihi itibarıyla hem çadır alanında yapılan koruma görüşmelerinin tamamlanması hem de kişilerin kayıt illerine geri dönme taleplerinin artması sonucunda, kayıt illerine geri dönmek isteyen kişilere mali yardım sağlanmaya başlanmıştır. Kişilere mali yardım sağlanırken 112, 155, 157 ve 183 gibi 7 gün 24 saat ulaşabilecekleri acil durum ve önemli telefon numaraları ile

SGDD-ASAM ofislerinin, İKGV ofislerinin ve Kızılay Toplum Merkezleri'nin adres ve telefon numaraları bilgilendirme sağlanarak paylaşılmıştır. Bu sayede, hassas durumda olan özel ihtiyaç sahiplerinin, kayıt illerine döndüklerinde SGDD-ASAM ofislerine ya da ilgili kurum ve kuruluşlara ulaşabilmeleri hedeflenmiştir. Ulaşamama durumları göz önünde bulundurularak, kayıt illerine geri dönüş yapmak üzere yola çıkanlar arasında

hassas ve riskli durumda olanlar, ilgili SGDD-ASAM ofislerine ayrıca bildirilmiş ve güncel durumları yakından takip altına alınmıştır. Hassasiyeti ya da özel ihtiyacı bulunmayan kişilere de ulaşılmaya çalışılarak ihtiyaç tespit çalışmaları devam etmiştir.

Kadın
%19,7

Çocuk
%40,9

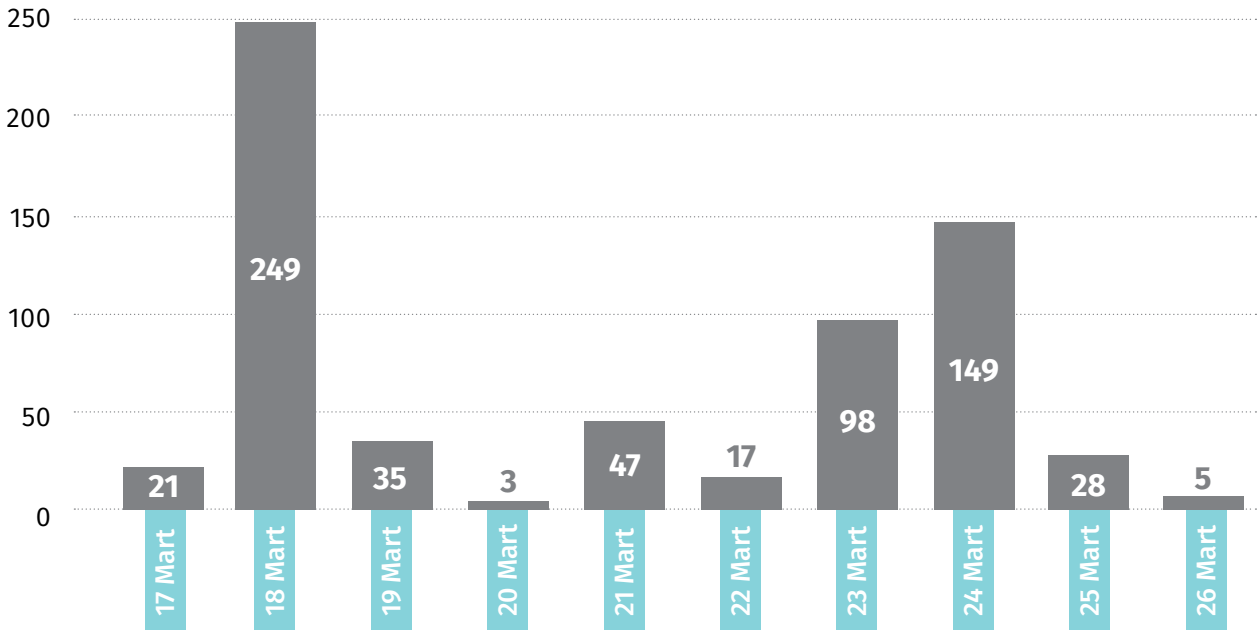
Erkek
%39,4

Kayıt illerine geri dönmek isteyenler arasında mali yardım yapılan toplam **652 kişinin 494'üne**, ilgili yardım, özel bağışçı tarafından; **158'ine** ise UNHCR tarafından sağlanan SGDD-ASAM acil durum bütçesinden sağlanmıştır. Tablolarda da görüleceği üzere; yardım yapılan kaynak fark etmeksizin çocukların **%40,9'una**, kadınların **%19,7'sine**, erkeklerin **%39,4'üne** mali yardım sağlanmıştır. Yapılan yardımlardan yararlanan kişilerin **%38,5'ini** Suriye uyruklu, **%23,5'ini** Afganistan uyruklu, **%7,5'ini** Irak uyruklu, **%3,8'ini** İran uyruklu ve **%26,7'sini** diğer uyruklardan kişiler oluşturmaktadır.

Kayıt illerine geri dönüş talebinde bulunan kişilerle hassasiyet ve özel ihtiyaç tespiti için koruma ve sosyal inceleme görüşmeleri gerçekleştirilmiştir. SGDD-ASAM tarafından gerçekleştirilen nakdi yardım tutarları, kişilerin hassasiyetleri ve/veya özel ihtiyaçları dikkate alınarak belirlenmiştir. Bu doğrultuda, her bir hassasiyet kategorisi için belirlenen nakdi yardım tutarı koruma ekibinin değerlendirmesine göre şekillendirilmiştir. Yapılan nakdi yardımlarda kişilerin, ikametgâhlarını

yasal olarak belgelendirmesi koşulu aranmıştır. Yasal belgelendirmesi olmayan kişilerden Göç İdaresi Genel Müdürlüğü (GİGM) sistemine kayıtlı olanlar, Edirne İGİM'e bildirilmiştir. Edirne İGİM tarafından bu kişilere yasal belge niteliğinde yol izin belgesi düzenlenmiştir. Bu sayede, yanında yasal belgesi olmamasına rağmen, GİGM sistemine kayıtlı kişiler SGDD-ASAM tarafından sağlanan nakdi yardımlardan faydalanabilmişlerdir. Yapılan yardımlara ait Kişi Sayısı-Tarih dağılım grafiği aşağıdaki gibidir;

Geri dönüşler için yol yardımı yapılan kişi sayısı

Kayıt illerine dönmek istedikleri için nakdi yardım yapılan kişilerden iletişim bilgilerini paylaşmış olanlara 26 Mart 2020 tarihinde telefon aracılığıyla ulaşılabildi. Edinilen bilgilere göre, pek çoğunun iş bulamadığı, Covid-19 salgını sebebiyle kaldıkları evden dışarı çıkamadıkları, maddi olarak oldukça zor durumda kaldıkları ve barınma ihtiyaçlarını aynı evde birden fazla aile ile kalarak çözmeye çalıştıkları anlaşılmıştır.

İstanbul'a ulaşabilen kişilerden birçoğu dönmek istedikleri illere dönebilirken, bazıları sınırın her an açılabilme ihtimalini göz önünde bulundurarak

İstanbul'da kalmaya devam ettiğini ifade etmiştir. Kişilerden çoğunlukla sağlık durumlarının iyi olduğu bilgisi alınmıştır. Eskişehir'e dönmüş olan 1 kişi, kendisini iyi hissetmediği için hastaneye başvurduğunu, kendisine Covid-19 testi yapıldığını ve sonucunun negatif çıktığını iletti.

Çeşitli nedenlerle iletişime geçilemeyen kişilere SGDD-ASAM Tercüman Birimi tarafından telefon ile ulaşılmaya çalışılmıştır. Bu kapsamdaki çalışmalar SGDD-ASAM merkez ve saha koruma ekiplerinin, koordineli bir şekilde çalışması ve vakaları takip etmesi üzerine planlanmıştır.

Çocuk Koruma Faaliyetleri

REFAKATSİZ ÇOCUKLAR

Risk altında olduğu tespit edilen refakatsiz çocuklara çadır (hane) görüşmelerinde, aynı dağıtım sırasında ve kişilerin kayıt illerine dönmesi için Edirne İGİM tarafından sağlanan araçlar içerisinde ulaşılmıştır. Refakatsiz çocukların hepsi, Edirne İGİM ve Edirne ASDEP yetkililerine bildirilmiştir. 106 refakatsiz çocuktan 2'si ASDEP aracılığıyla kurum bakımı altına alınmıştır. 104 çocuğun ise kurum bakıma alınmayı kabul etmemiş olmaları üzerine, ASDEP yetkilileri tarafından çocukların beyanları esas alınarak yerleştirmeleri sağlanmamıştır.

Refakatsiz olarak tespit edilen 88 çocuk, İl Göç İdaresi Müdürlüklerinde kayıtlarının ve herhangi

bir iletişim numaralarının bulunmadığını beyan etmeleri üzerine Refakatsiz Çocuklar Yönergesi uyarınca Edirne İGİM'e yönlendirilmişlerdir. Çocukların iletişim bilgilerinin bulunmaması nedeniyle ilerleyen süreçte durumlarının takibi mümkün olmamıştır.

İletişim numarası edinilen ya da İGİM tarafından kaydı bulunan çocuklar, SGDD-ASAM'ın ilgili ofislerine bildirilmiş ve gerekli koruma aksiyonlarının alınması için takip edilmesi gereken vakalar kapsamına alınmıştır. Vakaların takiplerinin SGDD-ASAM ofisleri üzerinden gerçekleştirilmesine yönelik planlamalar yapılmış ve uygulanmıştır.

106 refakatsiz çocuğun uyruk, cinsiyet ve yaş kırılımları şu şekildedir:

Uyruğu	Kız Çocuk	Erkek Çocuk	15 Yaş ve Altı	15 Yaş ve Üstü	Toplam
1. Afganistan	2*	6	3	5	8
2. Irak	-	2	1	1	2
3. İran	1	1	-	2	2
6. Somali	14	49	15	48	63
7. Suriye	2**	21	8	15	23
8. Filistin	-	2	-	2	2
9. Lübnan	-	2	-	2	2
10. Diğer	-	4	1	3	4
Genel Toplam	19	87	28	78	106

* 13 yaşında Afganistan uyruklu kız çocuğu SGDD-ASAM Koruma Ekibi tarafından refakatsiz olarak tespit edildikten sonra, 24 Mart 2020 tarihinde Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü tarafından kurum bakımı altına alınmıştır. 25 Mart 2020 tarihinde kurumdan ayrılmak istediğini belirten kız çocuğu, ASDEP yetkilileri tarafından Pazarkule Sınır Kapısı alanında halası olduğunu beyan ettiği kişiye teslim edilmiştir.

** Ailesinin Gaziantep'te olduğunu belirten 15 yaşındaki Suriye uyruklu kız çocuğu, UNHCR koordinasyonunda ASDEP aracılığıyla kurum bakımı altına alınmıştır. SGDD-ASAM koruma birimi tarafından takip edilen kız çocuğu, 19 Mart 2020 tarihinde tarafımıza ilettiği telefon numarasından aranmıştır. Çocuğun, öz annesi ve üvey babasının yanında olduğu öğrenilmiştir. Vaka, SGDD-ASAM Gaziantep ofisi tarafından takip edilmiştir.

AYRI DÜŞMÜŞ ÇOCUKLAR

Bakımından sorumlu ebeveynlerinden ayrı düşmüş 13 çocukla detaylı koruma görüşmeleri gerçekleştirilmiştir. Ayrı düşmüş çocukların uyruk, cinsiyet ve yaş kırılımları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Uyruğu	Kız Çocuk	Erkek Çocuk	15 Yaş ve Altı	15 Yaş ve Üstü	Toplam
1. Suriye	1	10	6	5	11
2. Somali	-	2	1	1	2
Genel Toplam	1	12	7	6	13

Her bir çocuğun yanında çocuklara refakat eden kuzen, ağabey, dede, babaanne gibi yakınları olduğu için, ASDEP yetkilileri işlem yapılmasına gerek olmadığını belirtmiştir. Çocuklar arasında risk altında olabilecek olanlara SGDD-ASAM

tarafından dağıtımda öncelik verilmiştir. Bu çocukların **9'u** herhangi bir ile kayıtlı değilken, **1'i Adana** ilinde, **1'i Şanlıurfa** ilinde, **2'si İstanbul** ilinde olmak üzere 4 çocuğun İl Göç İdaresi Müdürlüklerine kayıtlı oldukları öğrenilmiştir.

ALANDA KAYBOLMUŞ ÇOCUKLAR

01 Mart 2020 ile 26 Mart 2020 tarihleri arasında Pazarkule Sınır Kapısı alanındaki kaotik durum sebebiyle, bakımdan sorumlu ailelerini kaybeden çocuklarla karşılaşmıştır. Ailesini ya da yakını kaybeden çocukların bakımından sorumlu kişilere erişilememesi neticesinde, alanda bulunan

ASDEP yetkililerine 10'u oğlan çocuğu ve 6'sı kız çocuğu olmak üzere toplam 16 çocuk bildirilmiştir. Sonrasında çocuklar ASDEP yetkilileri eşliğinde bakım veren kişilere teslim edilmiştir. Bu çocukların **9'unun 0-3 yaş, 5'inin 4-6 yaş, 2'sinin ise 6-14 yaş** aralığında oldukları tespit edilmiştir.

Mobil Ekip Pazarkule ve Sınır Hattı Çalışmaları

📅 GÖZLEMLER VE ZİYARETLER

Sınır kapılarının açılacağı düşüncesiyle, 28 Şubat'tan itibaren Edirne'nin merkezinde, ilçe ve köylerinde düzensiz göçmen grupları görülmeye başlanmıştır. SGDD-ASAM, 28 Şubat 2020 tarihi itibarıyla bölgedeki hareketliliği gözlemek ve analiz etmek amacıyla sahadaki çalışmalarını yoğunlaştırmıştır. Buna istinaden SGDD-ASAM mobil ekibi, 28 Şubat ile 18 Mart tarihleri arasında Edirne İl Merkezi-Enez İlçesi hattında saha taramaları gerçekleştirmiştir. Saha taramalarında, söz konusu sınır hattındaki ilçeler, köyler ve hastaneler ziyaret edilmiştir.

Mobil ekip, sınır hattı faaliyetleri süresince her daim Pazarkule'deki operasyondan sorumlu SGDD-ASAM koordinasyon birimi, koruma ve sağlık ekipleri, sınırdaki ziyaret edilen bölgelerin Jandarma Karakolları ile kolluk ekipleri, köy

muhtarları ve Edirne İGİM tarafından belirlenen yetkililerle koordineli olarak çalışmıştır. Böylece, bölgelerde geri itme sonucu ortaya çıkan acil ihtiyaç kapsamında kıyafet, gıda, barınma ve hastane yönlendirmelerinin, koşulların uygunluğu çerçevesinde sağlanması amaçlanmıştır. Raporun bu başlığı, söz konusu tarih aralıklarında uygulanan gözlemlere ve faaliyetlere dair bir değerlendirme sunmak üzere hazırlanmıştır.

Raporda aktarılan bilgiler dâhilinde, 28 Şubat'tan 8 Mart gününe kadar geçen sürede, mobil takım faaliyetleri genel çerçevesiyle aktarılacaktır. Genel gözlemlere ek olarak, özellikle 10 Mart tarihinden itibaren tespit edilmesi mümkün olan özel ihtiyaç sahibi grupların ve kişilerin verilerine de yer verilecektir.

EDİRNE İL MERKEZİ-ENEZ İLÇESİ SINIR HATTI

28 ŞUBAT 2020-3 MART 2020

SGDD-ASAM mobil ekibi tarafından gerçekleştirilen sınır hattı ziyaretlerinde, ilk günlerde meydana gelen hareketliliğin, gün geçtikçe azalan bir yoğunlukta seyrettiği tespit edilmiştir. Buna ek olarak, düzensiz göç hareketliliğinin görüldüğü bölgeler zaman içerisinde değişiklik göstermiştir. Dolayısıyla, düzensiz göç hareketliliğinin gözlemlendiği ve tespit edildiği bölgeler, süreç boyunca çeşitlilik arz etmiştir.

Edirne'nin ilçesi ve sınır köylerindeki söz konusu düzensiz göç hareketliliğinin, 20-30 kişilik küçük gruplar hâlindeki Afganistan, Pakistan, Suriye, Fas, Tunus, Cezayir ve İran uyruklu kişilerden oluştuğu gözlemlenmiştir.

Ayrıca, ilçesinde çocukların da bulunduğu ailelerin ve yalnız erkeklerin şehir merkezinde 50-100 kişilik toplanmalar gerçekleştirdiği görülmüştür. Bu topluluklarda ağırlıklı olarak Afganistan ve Pakistan uyruklu kişilerin yer aldığı gözlemlenmiştir.

Düzensiz göçmen gruplarının yoğunlukla hareket halinde oldukları ilk bölgeler Edirne'nin Merkez ilçesi ile Meriç ilçesini takiben, Uzunköprü ilçesi olarak izlenmiştir. Bu tarih aralıklarından 8 Mart 2020'ye kadar, SGDD-ASAM mobil ekibi sadece gözlem ve eş zamanlı rapor vermekten sorumlu olmuştur.

28 Şubat ile 3 Mart 2020 tarihleri arasında Edirne il sınırları içerisinde düzensiz göçmenlerin nehir, sedde üzerinden ya da transit olacak şekilde sınır geçişlerinde yoğunlukla kullandıkları rotalar bir sonraki alt başlıkta aktarılacaktır.

📅 SINIR GEÇİŞLERİNDE KULLANILAN ÖNEMLİ ROTALAR

EDİRNE MERKEZ İLÇESİNE BAĞLI KÖYLER

1

Doyran / Nehirden Geçiş

Sınır hareketliliğinin ilk haftasında geçişler anlamında önem kazanmış ve basında çok fazla yer almıştır. Ancak bu köyün sonraki haftalarda oldukça hareketsiz bir tablo oluşturduğu görülmüştür. Zira Yunanistan tarafında, köyün hemen karşısında yer alan Yunanistan askerî gözetleme kulesi, askerî çadır ve nehir kıyısını içine alarak çekilen kesici dikenli tel geçişleri olanaksız kılmıştır.

2

Elçili / Nehirden Geçiş

Düzensiz göçmenlerin daha çok akşamları hava karardıktan sonra kalabalık gruplar hâlinde nehri geçmek üzere geldikleri bir bölge olmuştur. Bu nedenle köyde gündüzleri belirgin bir hareketlilik gözlemlenmemiştir.

UZUNKÖPRÜ İLÇESİNE BAĞLI KÖYLER

1

Saçlımüsellim / Sedde ve Nehirden Geçiş

Hemen çıkışındaki tepelik kısmında Türkiye askerî sınır karakolu bulunmaktadır. Burası Yunanistan'a en yakın sınırlardan biridir. Meriç Nehri, karakolun altından geçmektedir. Meriç Nehri'nin kıyısında ise sedde bulunmaktadır. Düzensiz göçmen gruplarının çoğunun, özellikle akşamları nehri geçmek üzere, seddenin üzerinde bekledikleri öğrenilmiştir. Seddenin üst kısmı, Türkiye askerî sınır karakolunun 200 metre uzağında yer almaktadır.

2

Sığırcılı / Sedde ve Nehirden Geçiş

Düzensiz göçmen gruplarının özellikle akşamları sedde üzerinden Meriç Nehri'ni geçmeyi tercih ettikleri öğrenilmiştir.

3

Eskiköy / Transit Geçiş

Geri itmeye maruz bırakılan kişilerin en çok uğradığı, bunun yanı sıra zaman zaman sınırdan geçmek için düzensiz göçmenlerin de transit yol olarak kullandığı bir bölge olmuştur. Buradan Meriç Nehri'ne doğru giden gruplar, genelde önce Kiremitçisalih Köyü'ne gitmeyi tercih etmiştir. Bu gruplar, Kiremitçisalih Köyü'ne vardıktan sonra, Meriç Nehri'ni geçerek Yunanistan'a varmıştır.

4

Kiremitçisalih / Nehirden Geçiş

Genelde Yunanistan tarafından geri itilen düzensiz göçmen gruplarının uğrak köyü olarak anılmıştır. Bu köy, kalabalık düzensiz göçmen gruplarının bütün kıyafetleri üzerlerinden alınmış şekilde Yunanistan tarafından geri itildiğine tanıklık etmiştir. SGDD-ASAM Mobil Ekibi, 3 Mart 2020 tarihli sınır ziyareti sırasında, Kiremitçisalih Köyü girişinde çoğu Afganistan uyruklu, Eskiköy'e doğru yürüyen geri itilmiş yaklaşık 100 kişilik düzensiz göçmenle karşılaşmıştır. Bunun üzerine köy muhtarı ile yapılan görüşmede, 28 Şubat Cuma gününden itibaren yaklaşık 3.500 kişinin Kiremitçisalih Köyü'ne geri itildiği öğrenilmiştir. Köy muhtarı, buradan Yunanistan'a geçen düzensiz göçmen gruplarının sayıca fazla olduğunu belirtmiştir. Söz konusu grupların Afganistan, Pakistan, Suriye ve Nijerya uyruklu kişilerden oluştuğu bilgisi aktarılmıştır.

5

Gemici Köyü / Nehirden Geçiş

Sınır hareketliliğinin ilk haftasında geçişlerin yoğun olduğu bölgeler arasında yer almıştır. Bu bölgeden gerçekleşen geri itmeler de kaydedilir bir oranda seyretmiştir; ancak sınır hareketliliğinin ilerleyen haftalarında köyde sadece küçük düzensiz göçmen grupları görülmüştür. Köye gelen bu düzensiz göçmen gruplarının çoğunun geri itilen gruplardan oluştuğu söylenebilir. Mobil ekibin 3 Mart tarihli sınır ziyareti sırasında, çeşitli uyuklardan oluşan 400 kişilik bir grubun 2 Mart tarihinde geri itildiği öğrenilmiş olup, ayrıca jandarma ekiplerinin aktardığı bilgiye istinaden 70 kişilik bir grubun Yunanistan'a geçtiği bilgisi edinilmiştir.

MERİÇ İLÇESİNE BAĞLI KÖYLER

1

Alibey / Nehirden Geçiş

Yunanistan sınırına en yakın köylerden biri olması sebebiyle sınır hareketliliğinin ilk haftasında yoğunluk yaşanan yerlerden biri olmuştur. Meriç ilçesine gelen göçmen gruplar, Meriç Nehri'nden geçmek için önce Umurca Köyü sonra Nasuhbey Köyü ve daha sonra Alibey Köyü'ne geçmiştir. Dolayısıyla söz konusu köyden Yunanistan'a geçmiş olan kişilerin yanı sıra Yunanistan yetkilileri tarafından geri itilen kişilerin sayısı da oldukça fazladır. Burada 3 Mart tarihinde, geri itmeyle karşılaşmayan ancak nehri geçemeyeceklerini düşündükleri için köy meydanında bekleyen Pakistan, Afganistan ve Suriye uyruklu aileler ve yalnız erkeklerin oluşturduğu 350 kişilik bir gruba rastlanmıştır.

2

Nasuhbey ve Umurca / Transit Geçiş

Yunanistan'a geçmek isteyen düzensiz göçmen gruplar için transit olarak kullanılmıştır. Nitekim hem Yunanistan'a gitmek için Alibey Köyü'ne doğru ilerleyen düzensiz göçmen gruplar hem de Yunanistan yetkilileri tarafından geri itilen ve Meriç ilçe merkezine gitmek isteyen düzensiz göçmen gruplar, söz konusu her iki köyü de transit yol olarak kullanmıştır. Bu köylerin düz araziye sahip olması, düzensiz göçmen gruplarının geçiş için öncelikli olarak Alibey Köyü'nü tercih etmelerine sebep olmuştur.

3

Subaşı Beldesi / Nehirden Geçiş

Belirgin bir hareketlilik gözlemlenmemiş; ancak 1 Mart tarihinde 25 kişilik Pakistan uyruklu bir grubun geri itildiği tespit edilmiştir. 28 Şubat ve 1 Mart 2020 tarihleri arasında ise Subaşı Beldesi'nden geçen düzensiz göçmenlerin sayısının 2.500 olduğu bilgisi alınmıştır.

4

Küplü Beldesi / Nehirden Geçiş

1 Mart 2020 tarihinde gerçekleştirilen mobil saha ziyaretlerinde, bu bölgeden sadece bir gecede 2.000 kişinin Yunanistan'a Meriç Nehri üzerinden geçtiği öğrenilmiştir.

5

Adasarhanlı / Nehirden Geçiş

Sınır hareketliliğinin ilk haftasında en yoğun bölgelerden biri olmuştur. Öyle ki, 2 Mart 2020 tarihinde mobil ekibin sınır saha ziyaretleri esnasında Hudut Bölük Komutanlığı tarafından yaklaşık 25.000 göçmenin bölgeden Yunanistan'a geçtiği bilgisi aktarılmıştır.

6

Serem / Nehirden Geçiş

Tıpkı Alibey Köy gibi Yunanistan sınırına en yakın köylerden biri olduğu bilinmektedir. Dolayısıyla Şubat ayı sonu ve Mart ayı başını kapsayan dönemde, düzensiz göç açısından yoğun olan sınır köylerinden biri hâline gelmiştir. 29 Şubat ile 2 Mart 2020 tarihleri arasında 3.000 kişiden fazla düzensiz göçmenin köyden geçtiği öğrenilmiştir. Köyden geçen düzensiz göçmenlerin çoğunun Yunanistan'a geçtiği ve bir kısmının ise geri itildiği bilgisi alınmıştır. Bu köyün, sınır hareketliliğinin ilk haftasında yoğun olmasına rağmen daha sonraki haftalarda sakin olduğu gözlemlenmiştir.

📅 DİĞER ÖNEMLİ HAREKETLİLİK NOKTALARI

İPSALA İLÇESİNE BAĞLI KÖYLER

1

İpsala Sınır Kapısı

29 Şubat tarihinde Afganistan, Pakistan, Suriye ve Somali uyruklu yaklaşık 300 kişi görülmüştür. Buna ek olarak aynı gün 17.000 düzensiz göçmenin Yunanistan'a geçiş yaptığı belirtilmiştir. Son olarak, bu bölgede 1 Mart tarihinde tahmini olarak 350 kişi görülmüştür.

2

Yenikarpuzlu Beldesi

SGDD-ASAM mobil ekibi tarafından, 29 Şubat tarihinde sabaha karşı malzeme teslimine gidildiği sırada düğün salonu, çay ocağı ve kahvehaneleri dolduran düzensiz göçmen gruplarıyla karşılaşılmıştır. Sonraki günlerde bu bölgede benzer bir hareketlilik görülmemiştir.

HAVSA İLÇESİNE BAĞLI KÖYLER

Havsa ilçe merkezi, ilgili tarihlerde meydana gelen düzensiz göç hareketliliği boyunca, 1 Mart 2020 tarihi özelinde yaklaşık 635 kişilik bir grubun görüldüğü bir bölge olmuştur. Bu bölge, Havsa'dan Edirne'ye ve Pazarkule'ye olan güzergâhta polis kontrol noktası kurularak geçişlerin engellenmiş olması sebebiyle, ilerleyen tarihlerde sakinliğini korumuştur.

Şubat ayı sonu ve Mart ayı başından itibaren

en yoğun olan bazı bölgelerin, daha sonraları sakinleştiği ve bu bölgelerde herhangi bir hareketliliğin gerçekleşmediği tespit edilmiştir. Bu bölgeler arasında, yukarıda belirtildiği gibi Doyran Köyü, Adasarhanlı Köyü, Yenikarpuzlu Beldesi, İpsala Sınır Gümrük Kapısı ile Havsa ilçesindeki Edirne girişi yer almaktadır. Söz konusu bölgelerde daha sonraki haftalarda 2-10 kişi arasında değişen küçük gruplar hâlindeki düzensiz göçmen gruplarına rastlanmıştır.

Başlangıçtan itibaren hareketliliğin fazla olduğu Kiremitçisalih Köyü ve Serem Köyü gibi bölgelerde ise yoğunluk kısmen devam etmiştir. Nitekim 12 Mart'ta mobil ekibin sınır ve saha ziyaretleri esnasında Yunanistan tarafından geri itilen Afganistan, Pakistan, Suriye ve Irak uyruklu 80 düzensiz göçmene rastlanmıştır. Bunların dışında, Şubat ayı sonundan ve Mart ayı başından itibaren gerçekleşen düzensiz göç hareketliliği süresince sakin olan ancak ilerleyen haftalarda yoğunlaşan Uzunköprü İstasyon Mahallesi TP Benziniği, sınır hareketliliğinin bitimine yakın tarihlere kadar bu yoğunluğunu muhafaza etmiştir. İpsala ilçesine

bağlı Sarıcaali Köyü'nün de aynı şekilde sonradan başlayan hareketliliğini koruduğu gözlemlenmiştir.

İpsala ilçesi ve Enez ilçesi arasındaki bölgelerde, sınır hareketliliğinin ilk haftasından sonra herhangi bir hareketlilik olmamıştır. Bu nedenle SGDD-ASAM mobil ekibi, Edirne'deki sınır hattı faaliyetleri boyunca Enez'e gitmemiştir. Ancak yetkililerden, ilçe durumu hakkında düzenli olarak bilgi alınmıştır. İlk günlerde Enez'e giden küçük düzensiz göçmen grupları görülmüşse de bu gruplar, Enez jandarma ekipleri tarafından İpsala Gümrük Sınır Kapısı'na doğru yönlendirilmiştir.

İpsala'ya bağlı Paşa Köyü'nde, sınır hareketliliğinin başından sonuna kadar herhangi bir yoğunluğun görülmediğini belirtmek önem taşımaktadır.

Hareketliliğin yoğun olduğu 28 Şubat ile 3 Mart tarihleri arasında, jandarma karakollarının ve köy muhtarlıklarının, geri itilen veya Türkiye-Yunanistan sınırını geçmek üzere köylere ulaşan düzensiz göçmenler için talep ettiği kıyafet ve gıda ihtiyaçları SGDD-ASAM mobil ekibi tarafından karşılanmıştır. Bunun yanı sıra hastanelerin ve kolluk kuvvetlerinin

tercüme taleplerine, vakaların niteliğine göre mobilitenin izin verdiği ölçüde cevap verilmiştir. Düzensiz göçmen hareketliliğinde azalmanın meydana geldiği diğer haftalarda, destek talepleri sabit bir yoğunlukta devam etmiş, bu taleplerde 13 Mart haftasından itibaren seyrekleşme ve rutine dönme eğilimi gözlemlenmiştir.

EDİRNE İL MERKEZİ-ENEZ İLÇESİ SINIR HATTI

3 MART 2020 SONRASI

SGDD-ASAM mobil ekibi, sınır hattındaki hareketliliğin sakinleşmeye başlamasının ardından, 18 Mart tarihinden itibaren Pazarkule'deki operasyona destek vermeye başlamıştır.

Bu bölümde, SGDD-ASAM mobil ekibinin sınır hattı faaliyetleri kapsamında, yukarıda aktarılan genel durum analizine ek olarak, mobil ekip faaliyetlerinin sonlandığı 18 Mart 2020 tarihine kadar tespit edilmesi mümkün olan hassas grup ve özel ihtiyaç sahibi bireylere ilişkin veriler

aktarılabacaktır. Bu kapsamda, SGDD-ASAM mobil ekibi tarafından erişilen düzensiz göçmenlerin demografik bilgileri ve sosyal incelemelere dair hassasiyet verilerine saha (sınır bölgeleri) ve hastane ziyaretlerini kapsayacak şekilde yer verilecektir.

📁 SINIR ZİYARETLERİ

SGDD-ASAM mobil ekibi, 28 Şubat-18 Mart tarihlerinde yanda belirtilen bölgelerde gözlem, sosyal inceleme ve ihtiyaç tespiti kapsamında malzeme teslim faaliyetlerini gerçekleştirmiştir. Ziyaretler sırasında düzensiz göçmenlerle kısa görüşmeler yapılmıştır. Böylece geri itme vakalarına ve hassasiyeti olan kişilere hukuki bilgilendirme ve sosyal danışmanlık sağlanarak daha detaylı danışmanlık alabilecekleri SGDD-ASAM ofislerinin adresleri ayrıca paylaşılmıştır.

Edirne sınırları içerisinde faaliyet gösteren STÖ'lere yönelik olarak, Valilik tarafından operasyon bölgeleri belirlenmiştir. SGDD-ASAM'ın faaliyet bölgeleri, Edirne il merkezi dahil olmak üzere, il merkezine bağlı Bosnaköy ve Karaağaç Köyü olarak belirlenmiştir. Ancak sınır ziyaretleri boyunca, Karaağaç Köyü'nde Pazarkule Sınır Kapısı bölgesinden alışveriş yapmak üzere çıkan Suriye ve Afganistan uyruklu erkekler ve nadiren aileler dışında hiçbir hareketlilik gözlemlenmemiştir. Benzer şekilde, Bosnaköy'deki Nato Köprüsü girişi, jandarma ekipleri tarafından geçişe kapatıldığı için burada belirgin sosyal incelemenin gerektiği bir süreklilik söz konusu olmamıştır. Bu nedenle, SGDD-ASAM mobil ekibi, sınır hattındaki diğer bölgelerde de faaliyet göstermeye devam etmiştir.

SGDD-ASAM mobil ekibinin sınır ziyaretleri boyunca takip ettiği rotalar şunlardır:

- 1 Edirne Merkez'e Bağlı: Doyran Köyü, Elçili Köyü, Üyükütatar Köyü, Karaağaç Köyü, Bosnaköy.
- 2 Havsa İlçesi Merkez ve İlçe Girişi.
- 3 Uzunköprü İlçesi: Kiremitçisalih Köyü, Sığircılı Köyü, Saçlımüsellim Köyü, Eskiköy ve Gemici Köyü.
- 4 Meriç İlçesi: Serem Köyü, Alibey Köyü, Nasuhbey Köyü, Umurca Köyü, Kadırdondurma Köyü, Subaşı Beldesi, Küplü Beldesi, Adasarhanlı Köyü, Karayusuflu Köyü.
- 5 İpsala İlçesi: Sarıcaali Köyü, Paşa Köyü, Yenikarpuzlu Beldesi ve İpsala 2. Hudut Bölüğü ile Ferre 1. Hudut Bölüğü arası.

Raporun ilk bölümünde, başlangıçta yoğunluğun ve hareketliliğin yaşandığı belirtilen bölgelerin, ilerleyen günlerde eskiye oranla oldukça durgun seyrettiği görülmüştür. Öte yandan; Alibey Köyü, Kiremitçisalih Köyü, Serem Köyü, Sarıcaali Köyü ve Uzunköprü İstasyon Mahallesi TP Benzinliği gibi bölgelerde Pazarkule'ye varmak için yeni

geldiğini beyan eden, dönmeye karar veren veya birkaç kere Yunanistan'a geçmeyi deneyip geri itilen kişi ve gruplara son dönemlerde de rastlanmıştır. Bu gruplar arasında, hijyen ve finansal ihtiyaçlarını karşılamak üzere İstanbul'a gidip İstanbul'dan geri dönmüş kişilere de rastlanmıştır.

Seyrek halde devam eden düzensiz göçmen hareketliliğinin bir sonucu olarak, hem düzensiz göçmenlerin hem de kolluk kuvvetlerinin ve muhtarlıkların destek ihtiyacı sınır ziyaretlerinin son günlerine kadar azalarak devam etmiştir.

SGDD-ASAM mobil ekibi sınır hattındaki faaliyetleri sırasında, Türkiye-Yunanistan sınırını geçmek için bekleyen düzensiz göçmenlerin köylerdeki boş evlerde, kullanılmayan depolarda, cami avlularında ve düğün salonlarında konaklatıldıklarını gözlemlemiştir. Bunun yanı sıra köylülerin, gerekli olduğunda ambulansı arayarak ilk müdahaleyi kendi aralarında

planladıkları öğrenilmiştir. Köylerde bekleyen jandarma ekiplerinin de süreci takip ettiği gözlemlenmiştir. Dolayısıyla, mobil ekip sınır hattı faaliyetleri boyunca acil müdahale ihtiyacı olan herhangi bir kişi, grup veya aileyle karşılaşmamıştır. Düzensiz göçmen gruplarına ve muhtarlıklara yapılan gıda ve gıda dışı yardımlar, dağıtım sayılarıyla birlikte yansıtılmıştır.

HASTANE ZİYARETLERİ

SGDD-ASAM mobil ekibi, hastane operasyonları kapsamında Pazarkule sınır operasyonu alanında destek sağlayan SGDD-ASAM koordinasyon birimi, koruma ekibi ve sağlık profesyonelleri koordinasyon sağlamaya özen göstermiştir. Bu doğrultuda, çeşitli sağlık sorunları nedeniyle veya Yunanistan kolluk kuvvetleri tarafından yaralanmaları sonucunda Pazarkule Sınır Kapısı alanından Edirne Sultan 1. Murat Devlet Hastanesi'ne ve Trakya Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi'ne (Tıp Fakültesi Hastanesi) sevk edilen düzensiz göçmenlerin taburcu edilme süreçleri olası ihtiyaçlar hâlinde müdahalede bulunulması amacıyla takip edilmiştir.

Bu süreçte, Pazarkule Sınır Kapısı alanından il merkezindeki hastanelere sağlık sorunu şikâyetleriyle sevk edilen hastaların genelde acilden giriş yaptıkları ve muayene ücreti ödemedikleri bilgisi edinilmiştir. Hastanelere gelen düzensiz göçmenlerin girişi 'adli vaka' olarak yapıldığı için hastalar ücret talebiyle karşılaşmamıştır. Bunun dışında, SGDD-ASAM mobil ekibi sıklıkla Edirne il merkezindeki Edirne Sultan 1. Murat Devlet Hastanesi ve Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nden sorumlu jandarma uzmanlarıyla irtibat halinde olmuştur. İlgili kolluk kuvvetlerinden, Yunanistan'dan Türkiye sınırına geri itilen vakaların adli olay niteliğinde değerlendirildiği ve bu nedenle söz konusu

vakaların veri gizliliği çerçevesinde işlem gördüğü öğrenilmiştir. Kişisel verilerin gizliliği kapsamında, herhangi bir vakanın bilgisine hastane yönetimlerinden erişmek mümkün olmamıştır. Ancak yine de Edirne Sultan 1. Murat Devlet Hastanesi Başhekim Yardımcısı ve Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Yabancı Hasta Birimi Görevlisi olası temel ve özel ihtiyaçlar için erişilebilir olmuşlardır.

Uzunköprü Devlet Hastanesi ve Keşan Devlet Hastanesi, SGDD-ASAM mobil ekibinin hastane operasyonu kapsamında ziyaret edilen hastaneler arasında yer almaktadır. Her iki hastanenin yetkilileri de, Edirne sınırları içerisinde Şubat ayı sonunda başlayan düzensiz göç hareketliliğinin ilk günlerinde geri itme kapsamında vakalarla karşılaştıklarını ancak ilerleyen günlerde vaka sayılarında büyük bir azalma yaşandığını aktarmışlardır. Aşağıdaki veriler, SGDD-ASAM mobil ekibinin Edirne il merkezindeki Sultan 1. Murat Devlet Hastanesi ile Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nde takip ettiği veya haberdar olduğu vakalara ait hassasiyet ve demografik kırılımları göstermektedir. Buna göre, Edirne il merkezinde bahsi geçen hastanelerde mobil ekip tarafından tespit edilen veya Pazarkule'de görev almış olan SGDD-ASAM çalışanları tarafından mobil ekibe yönlendirilen 3'ü geri itme olarak değerlendirilebilecek 11 vaka bulunmaktadır.

Hassasiyet	Kadın	Erkek	Çocuk	Toplam
1. Ciddi sağlık sorunu	2	1	5	8
2. Yunanistan kolluk kuvvetlerinin müdahalesi sonucu yaralanma (Plastik Mermi/Gaz Kapsülü)	-	3	-	3
Toplam	2	4	5	11

Yaş Aralığı / Uyrak	Suriye	Afganistan	Somali	Toplam
0-3	2	4	-	6
18-25	1	2	-	3
26-49	-	-	1	1
50+	-	1	-	1
Toplam	3	7	1	11

Bu vakalar, hastalanma ya da Yunanistan askerleri tarafından yaralanma sonucunda Pazarkule Sınır Kapısı alanından sevk edilen düzensiz göçmenleri kapsamaktadır. Vakalar arasından Yunanistan kolluk kuvvetlerinin müdahalesi sonucunda gaz kapsülü veya plastik mermiyle yaralanan 3 kişinin

yatış ve taburculuk süreci ile 2 çocuk ve 1 yetişkinin taburculuk süreci Pazarkule sınır operasyonunda görev alan SGDD-ASAM koruma birimi ve sağlık profesyonelleri ile koordineli olarak takip edilmiştir. Plastik mermiyle yaralanmış olan bir kişinin refakatçisine kıyafet teslim edilmiştir.

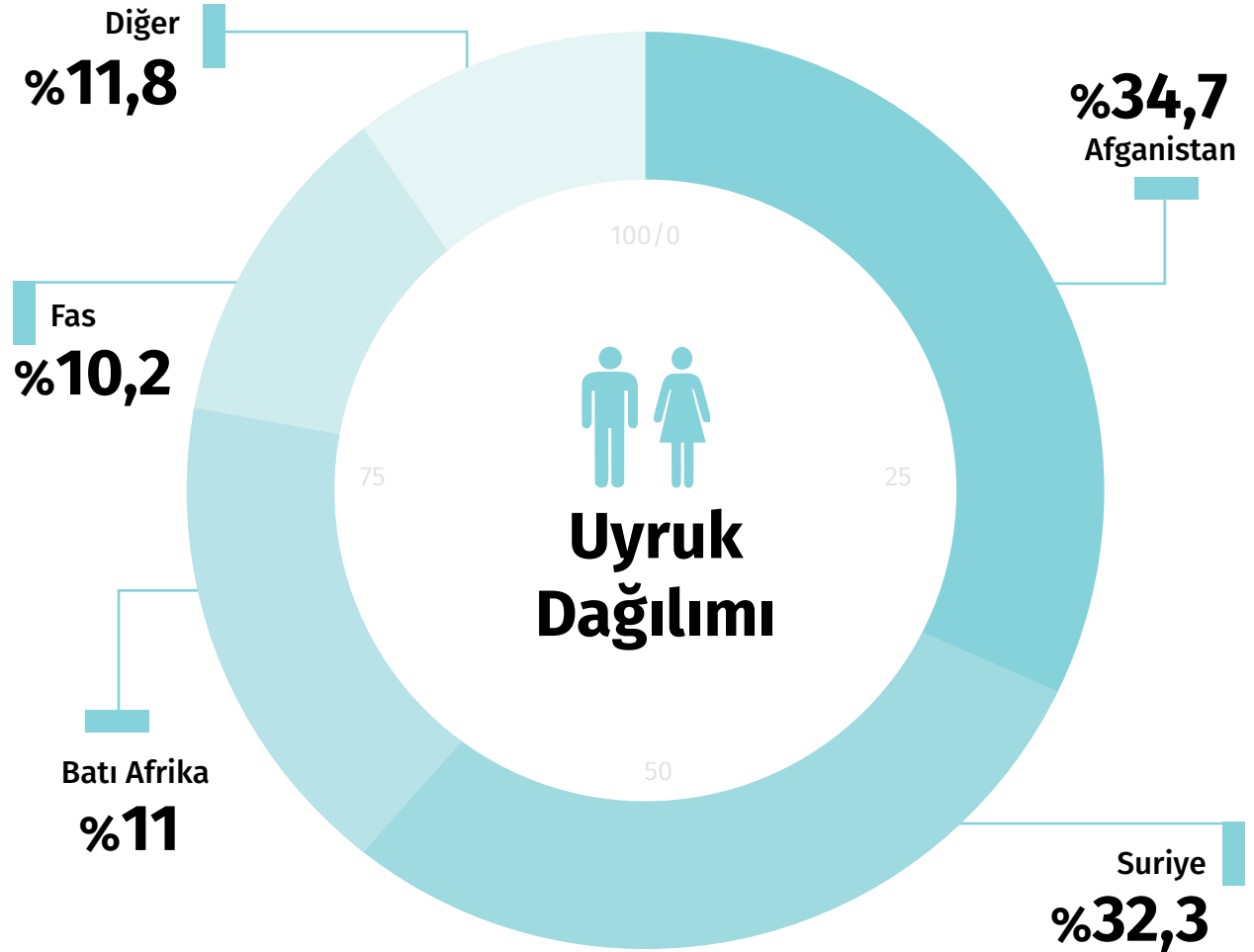
☒ SINIR VE HASTANE OPERASYONLARINA AİT DEMOGRAFİK BİLGİLER VE HASSASİYETLER

Aşağıdaki demografik bilgilere ve hassasiyet kırımlarına ilişkin veriler, karşılaşılan düzensiz göçmen gruplarının profilini ve sosyal inceleme imkânı bulunduğu tespit edilebilen hassasiyetlerin içeriğini yansıtmaktadır.

SGDD-ASAM mobil ekip çalışanları faaliyetlerini sürdürürken toplamda **924** düzensiz göçmenle karşılaşmıştır. Uyruk dağılımına bakıldığında, karşılaşılan düzensiz göçmenlerin ağırlıklı olarak Afganistan uyruklu, diğer büyük çoğunluğun ise Suriye uyruklu kişilerden oluştuğu gözlemlenmiştir. Geri kalan veriler Senegal, Gine, Gana ve Gambia uyruklu yalnız erkekleri kapsamaktadır. Bu veriler Batı Afrika bölgesinden

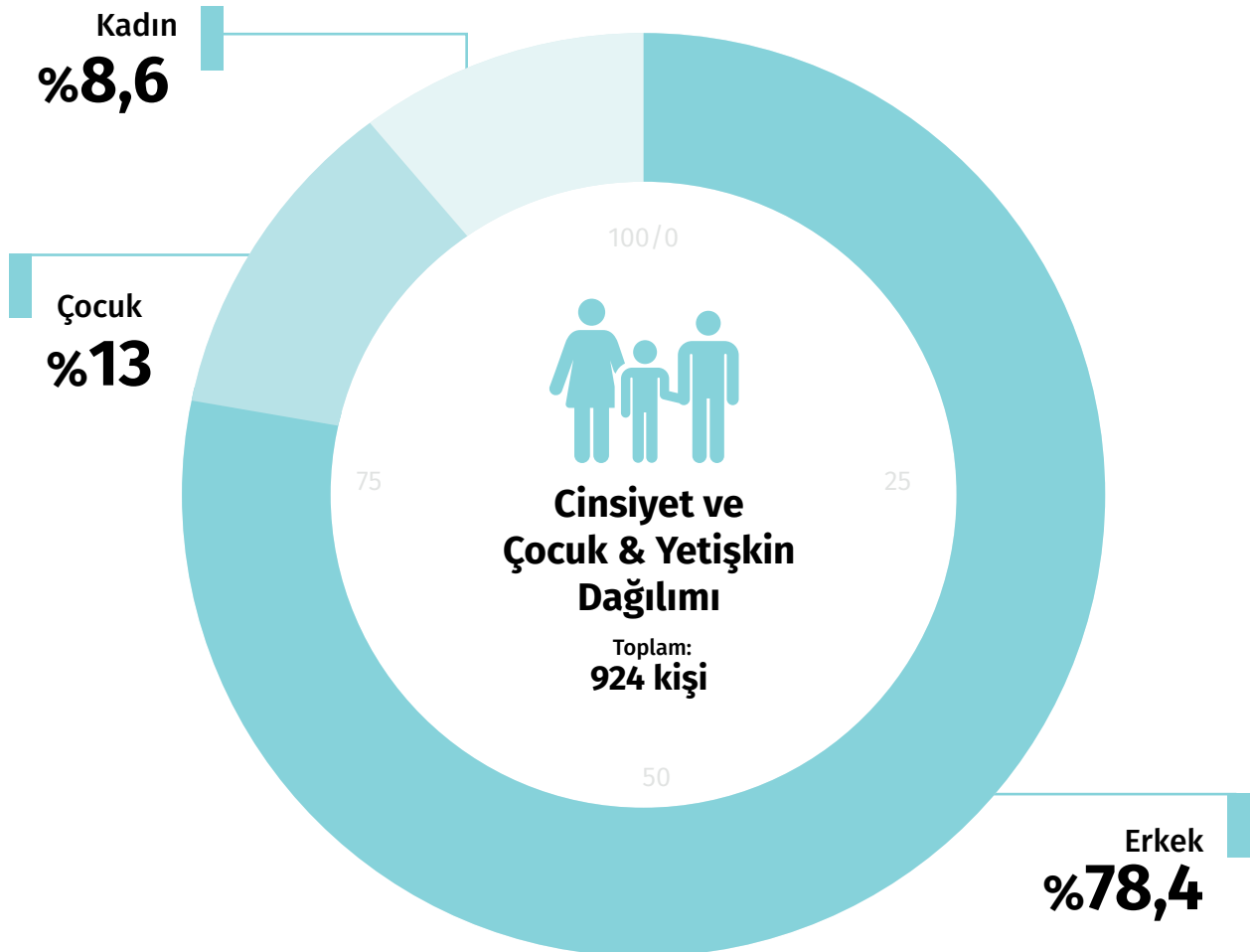
gelen kayda değer sayıda düzensiz göçmen bulunduğunu göstermektedir. Öte yandan, özellikle Fas uyruklu yalnız erkeklerin de bu profil içerisinde belirgin bir varlık gösterdiğini söylemek mümkündür. Tunus, Cezayir, Yemen, Filistin, Irak, İran, Libya, Mısır, Pakistan, Somali, Bangladeş ve Burma gibi uyruklardan gelen kişiler, gruplar ve aileler ise 'Diğer Uyruklar' tasnifi içerisinde değerlendirilmiştir.

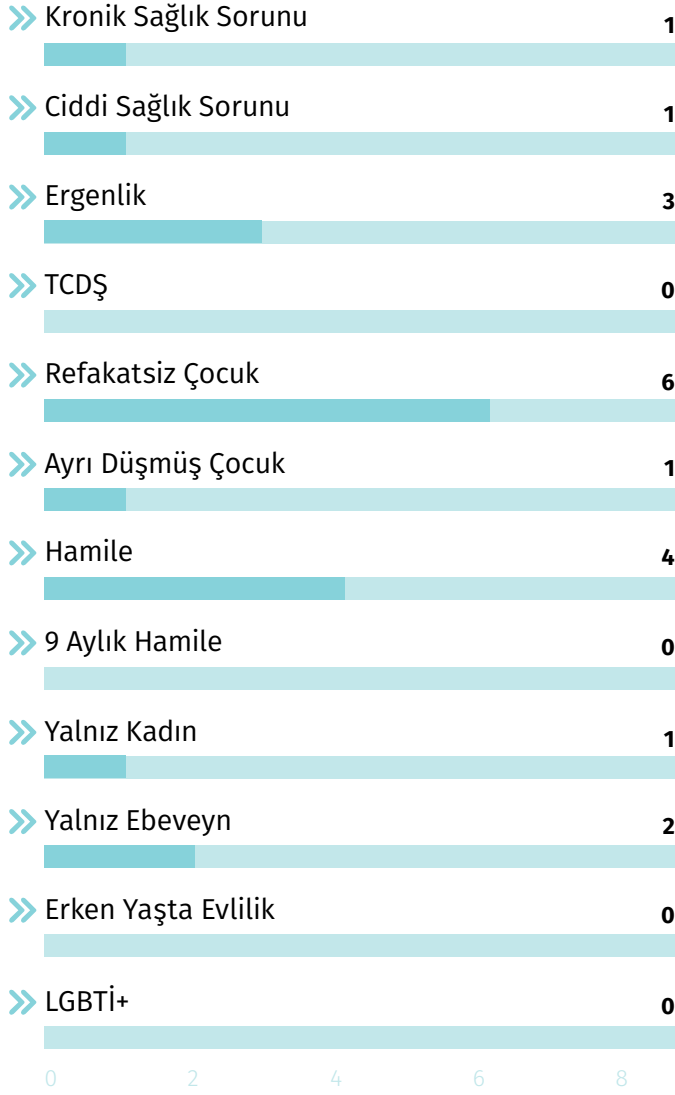

SGDD-ASAM mobil ekibi, sınır hattı faaliyetleri boyunca eriştiği ve karşılaştığı düzensiz göçmen toplulukları içerisinde, büyük çoğunluğu yalnız erkeklerin oluşturduğunu gözlemlemiştir. Faaliyetler süresince elde edilen verilere göre,

erişilen düzensiz göçmenlerden **%78,4'ü erkek, %13'ü çocuk ve %8,6'si kadındır.** SGDD-ASAM mobil ekibi tarafından erişilen düzensiz göçmenlere yönelik yapılan sosyal incelemelere dair hassasiyet kırılımları bir sonraki sayfada yer almaktadır.

Tespit Edilen Hassasiyetler

Hastane operasyonu dışında kalan ve SGDD-ASAM mobil ekibi tarafından düzensiz göçmenlere yönelik gerçekleştirilen sosyal incelemelere dair hassasiyet kırılımlarına bakıldığında, hiçbirinin acil müdahale ihtiyacı olmayan, toplam 19 hassas vakaya erişildiği görülmektedir. Bu vakalar içinde çoğunluğu refakatsiz çocuklar oluşturmaktadır. Sürecin başlangıcından itibaren, tespit yapmaya yönelik kısıtlılıklar göz önünde bulundurulduğunda, gruplar hâlinde hareketlilik gösteren düzensiz göçmen grupları içerisindeki refakatsiz çocuk sayısının daha fazla olduğu düşünülmektedir. Tespit edilen refakatsiz çocukların ihbarları 183 üzerinden yapılmış, bölgedeki jandarma ekipleri ve Edirne İGİM'in belirlediği yetkili kişilere bilgilendirme sağlanmıştır. Diğer hassasiyetlere yönelik temel danışmanlıklar verilmiş olup, kişilerle ve ailelerle SGDD-ASAM ofislerinin adresleri paylaşılmıştır.

Geri itme vakaları

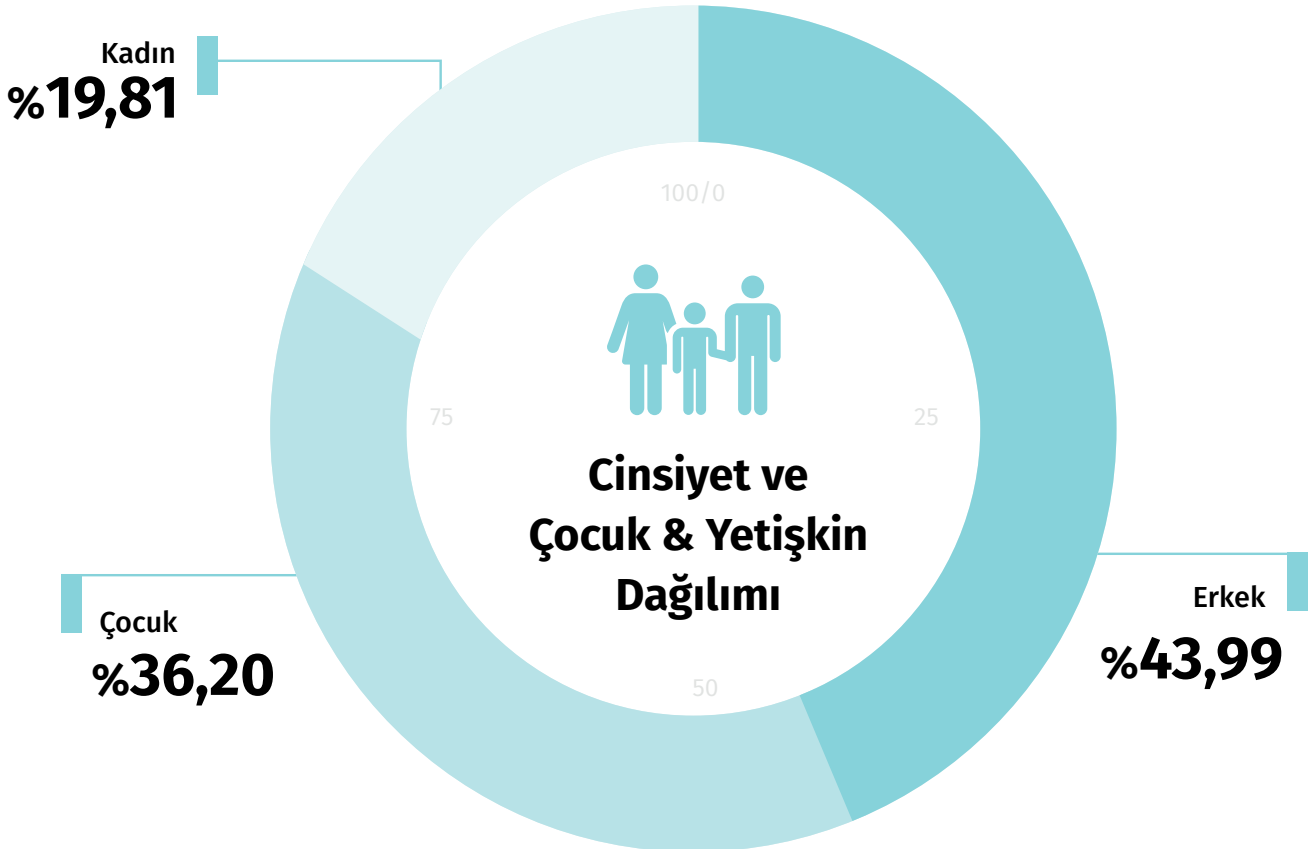

Süreç içerisinde Pazarkule Sınır Kapısı'nda toplanan düzensiz göçmenler arasında en çok geri itmeye maruz bırakıldığını beyan etmiş kişilerle karşılaşılmıştır.

PAZARKULE SINIR KAPISI'NDA TESPİT EDİLEN VAKALAR

Pazarkule'de bekleyişlerini sürdürmüş kişilerin kayda değer bir kısmını Türkiye-Yunanistan sınırını geçmeyi başarmış ancak yasa dışı yollarla geri itildiğini beyan eden kişiler oluşturmuştur. Pazarkule Sınır Kapısı alanında SGDD-ASAM tarafından yapılan görüşmeler amaçlarına göre farklılık göstermiştir. Bu kapsamda geri itme vakalarına yönelik **2.756** kişiyle görüşme yapılmıştır. Bu sayının koruma görüşmesi yapılan kişi sayısından az olmasının

sebebi; 13 Mart 2020 tarihinde Valilik Kararı'na istinaden, Pazarkule Sınır Kapısı alanındaki geri itme vakalarına yönelik görüşmelerin durdurulmuş olmasıdır. Bu kapsamda görüşmesi sağlanan **2.756** kişiden **668'i** tarafından Yunanistan ordusu ya da kolluk kuvvetleri tarafından geri itildikleri beyan edilmiştir. Bu sayı neredeyse erişilen her **4 kişiden 1'inin** geri itmeye maruz bırakıldığı anlamına gelmektedir.

Gerİ İtilen Kişilerde Tespit Edilen Hassasiyetler

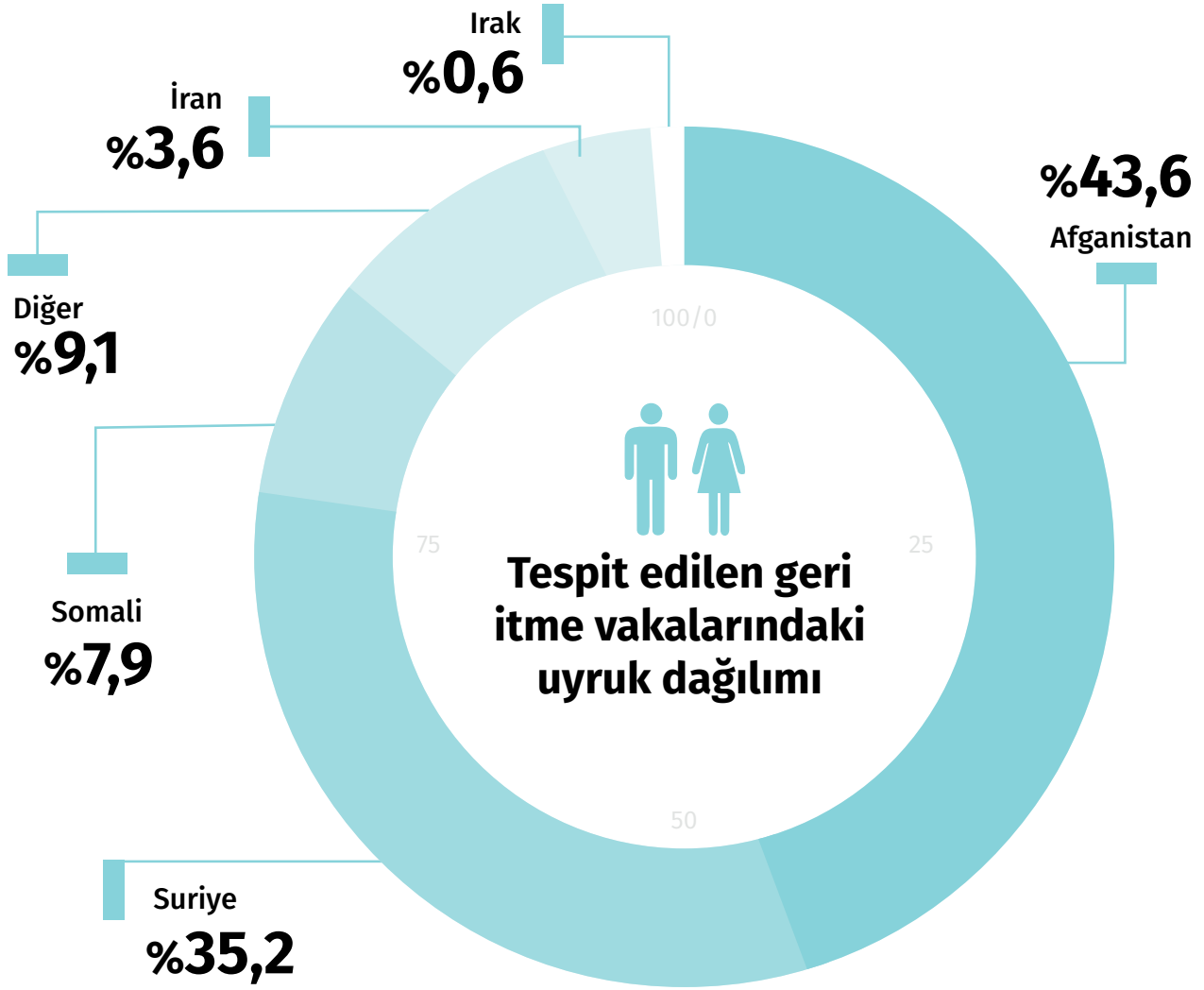

Bahsedilen 668 kişinin **%19,81'i kadın, %43,99'u erkek, %36,20'si ise çocuktur**. Cinsiyet ve yetişkin/çocuk kırılımında belirtilen erkeklerin önemli bir kısmı yalnız erkeklerden oluşmaktadır. Geri itilmiş **668** kişi arasında toplamda **126** kişinin hassasiyetinin bulunduğu tespit edilmiştir.

Gerİ itmeye maruz bırakılmış vakaların uyruk dağılımına bakıldığında Suriye ve Afganistan uyruklu kişilerin yoğunlukta olduğu ve kayda değer sayıda Somali uyruklu kişi bulunduğu görülmektedir. Bu bağlamda, geri itme beyanında bulunan İran ve Irak uyruklu kişilerle çok fazla karşılaşmamıştır.

Gerİ itmeye maruz bırakılmış **37** kişi ile geri itmenin niteliğini ve bu konudaki eğilimleri anlamak adına ayrıntılı görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerde geri itilmede gerçekleştirilen kötü muamele örneklerine ilişkin bilgi toplanmış ve bu örneklerin yaygınlığı anlaşılmaya çalışılmıştır. Yapılan görüşmelerde darp ve gaspın standartlaştığı gözlemlenmiştir.

Söz konusu gasp ve el koyma durumlarının, en yaygın caydırma tekniklerinden biri olarak Yunanistan otoriteleri tarafından kullanıldığı tespit edilmiştir. Görüşülen kişiler, kolluk güçleri tarafından üzerlerinde bulunan tüm kimlik, belge, ilaç, para ve elektronik aletlere el konulduğu ve gasp edildiklerini beyan etmişlerdir.

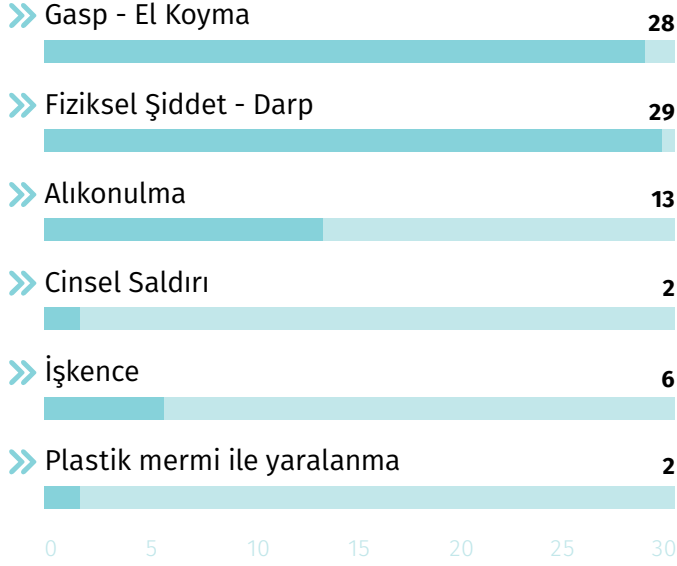
Bunun yanı sıra, özellikle alıkonulmalarda karşılaşılan, insanlık onurunu ihlal eden muameleler (ayakkabısız yürütme, topluluk önünde veya izole şekilde ve soyarak üst araması gerçekleştirme, uzun süre aç bırakma, insani standartlara uzak bir şekilde alıkoyma vb. birçok uygulama) işkence kapsamında değerlendirilmiş ve bir sonraki sayfada yer alan grafikte bu başlıkta gösterilmiştir.

Bu görüşmeler sırasında, Yunanistan tarafından 2020 öncesi gözlemlenen geri itme vakalarına benzerlik gösterir şekilde maskeli kişiler tarafından, plakasız araçlarla hiçbir resmi işlem yapılmadan Türkiye sınırlarına dönmeye zorlanan kişilerle görüşülmüştür. Ancak Yunanistan'ın 2020 yılında Mart ayının ilk günlerinden itibaren sınır bölgesine kolluk personeli ve askerî personel takviyesi gerçekleştirmesinin bir sonucu olarak kimliklerini gizleme ihtiyacı duymayan personel tarafından geri itilen birçok kişi de olmuştur.

Ayrıca yine 2020 öncesinde olduğu gibi Yunanistan tarafında önce bir merkeze götürülüp orada başka bir grupta beraber geri itilen kişiler tespit edilmiş olmasına rağmen doğrudan araçlarla veya yaya olarak sınıra geri itilen kişilerin sayısının bu süreçte daha yüksek olduğu gözlemlenmiştir.

Geri itmeye maruz bırakılan kişiler, geri itme sırasında kara bölgelerinde bataklık veya ormanlık benzeri noktaların tercih edildiğini, nehir üzerinden geçişlerde ise kapasitesinin üstünde doldurulan botlarla Türkiye'ye geri itildiklerini beyan etmişlerdir. Geri itilen kişiler arasında botta yer kalmaması veya bot bulunmaması sebebiyle nehirden yüzerek veya uygun noktalardan yürüyerek karşıya geçmeye zorlandıklarını beyan eden kişilere de rastlanmıştır. Hemen her olayda ise Yunanistan polisinin ya da askerinin geri dönmek isteyenleri korkutmak amacıyla havaya ateş açtıkları ifade edilmiştir.

Geritme sırasında yaşanan kötü muamele örnekleri

UNHCR İstanbul Ofisi'nin yönlendirmesi ve desteğiyle; Yunanistan tarafından geri itildiği tespit edilen herkese Edirne İGİM ile Edirne Barosu ortaklığında, başta Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) olmak üzere, uluslararası mercilere yapılacak başvurular için sağlanacak desteğe ilişkin danışmanlık verilmiş ve alanda bulunan Edirne İGİM karavanlarına başvurabilecekleri aktarılmıştır. Başvuru yapma yönünde talebi bulunan; ciddi bir hassasiyeti olan veya geri itilme sırasında çok ciddi yaralanma veya diğer zararlarla karşılaşan kişilere ise Edirne İGİM karavanına doğrudan eşlik edilerek, kişilerin hem şikâyet mekanizmalarına hem de alanda ihtiyaç duyabilecekleri diğer hizmetlere erişimleri sağlanmıştır.

26 Mart tarihinden sonra Pazarkule bölgesinin boşaltılması ile sakinleşen bölgeye ve sınır hattına, devam eden günlerde ve nisan ayı içinde de farklı noktalardan geri itmelerin devam ettiği bilgisine ulaşılmıştır.

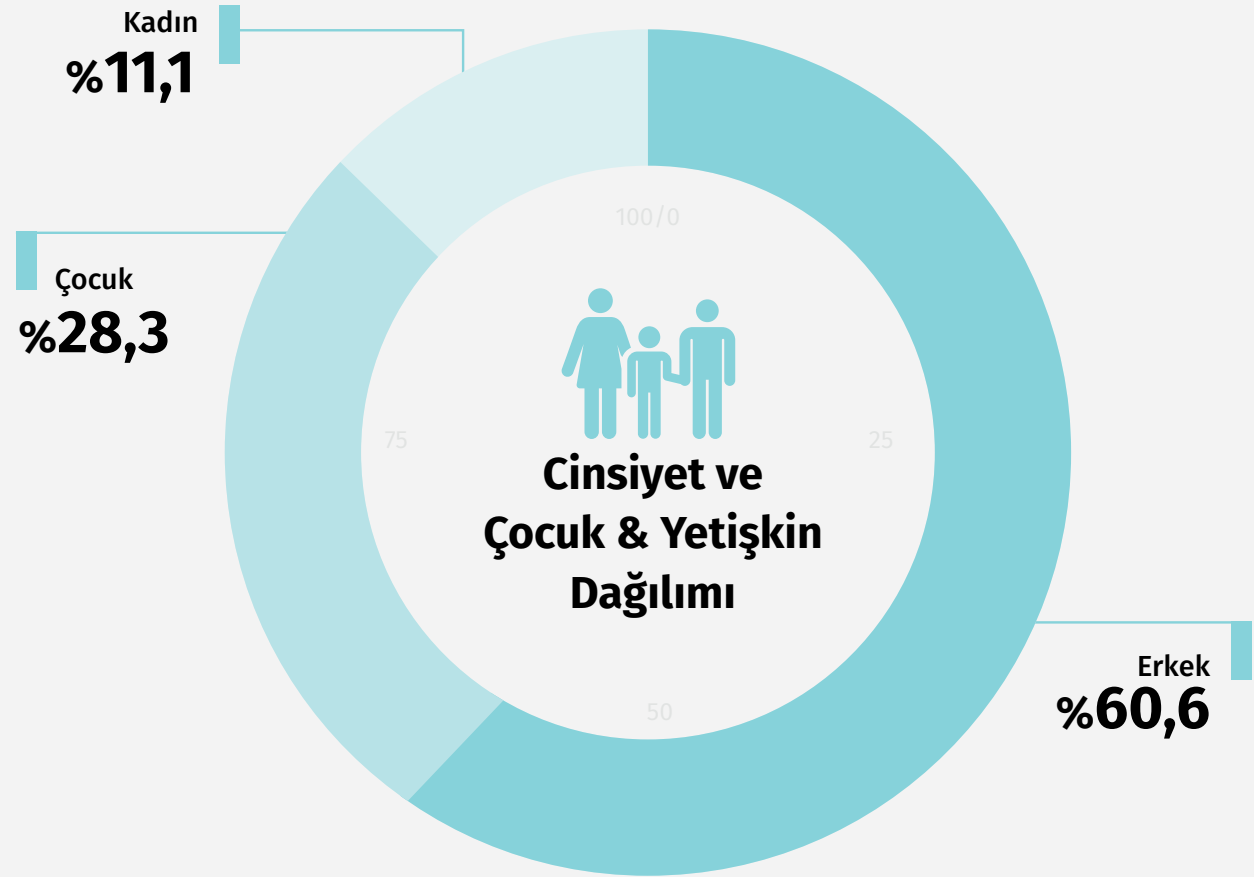
MOBİL EKİP OPERASYONUNDA TESPİT EDİLEN VAKALAR

SGDD-ASAM mobil ekibi 18 Mart 2020 tarihine kadar Edirne il merkezindeki hastane ziyaretleri sırasında 5 geri itme vakasından haberdar olmuştur. Bu geri itme vakaları, Pazarkule Sınır Kapısı bölgesinden gelen vakalar içerisinde yer aldığından, Pazarkule operasyonunun geri itme verileri arasında ve hastane ziyaretleri kapsamında değerlendirilmiştir. Bunun dışında kalan geri itme vakalarına ilişkin detaylar şu şekildedir:

Sınır ziyaretlerinde karşılaşılan geri itme vakalarının geri kalanı, Türkiye-Yunanistan sınırını Edirne'nin çeşitli köylerine gelerek Meriç Nehri'ni geçmeye çalışan kişi, aile ve gruplardan oluşmaktadır. SGDD-ASAM mobil ekibi, sınır hattı faaliyetleri boyunca karşılaştığı **924** düzensiz göçmen içerisinde toplamda **350** geri itme vakası beyanıyla karşılaşmıştır. Geri itmenin niteliği, kişilerin

hassasiyetleri ve mobilitenin getirdiği zaman kısıtı göz önünde bulundurularak, bu vakalar arasından 9'uyla ayrıntılı görüşme yapılmıştır. Söz konusu 350 kişinin **%11,1'i kadın, %28,3'ü çocuk ve %60,6'sı** erkektir. Bu oranlar, mobil ekibin 28 Şubat tarihinde hareketliliklerin başlangıcından bu yana sınır hattı saha taramasında yaptığı gözlemlerle tutarlılık göstermektedir.

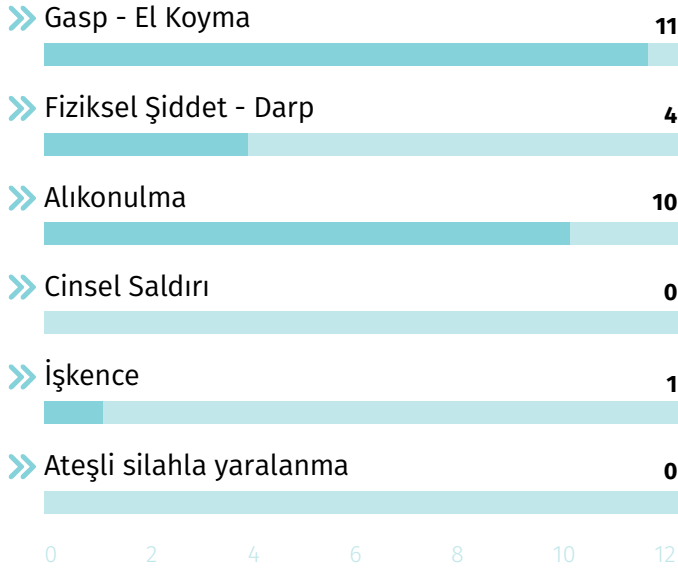
Pazarkule Sınır Kapısı alanındaki görüşmeler sırasında, Yunanistan sınırından geri itilen düzensiz göçmenlerin, Yunanistan kolluk kuvvetleri tarafından telefonları ve paraları alınarak gasp edildikleri, şiddet gördükleri ve alıkonuldukları bilgisine ulaşılmıştır.

SGDD-ASAM Mobil Ekibi'nin sınır ziyaretleri sırasında imkânı bulunan bazı erkekler, Yunanistan kolluk kuvvetlerinin üzerlerine çıkarak kendilerini darp ettiklerini ifade etmiştir. Dahası, gruplarda bulunan bebek ve çocukların dahi aynı şekilde üzerlerindeki kıyafetlerinin alınarak şiddet

gördükleri aktarılmıştır. Yine Pazarkule Sınır Kapısı alanında tespit edilen vakalara benzer şekilde, işkence kapsamında değerlendirilebilecek (elektrik şoku verme, kıyafetsiz izole etme ve uzun süre aç bırakma vb.) kötü muamele örneklerinden söz etmek de mümkündür.

Grafikte yansıtılan söz konusu kötü muamele örnekleri, yalnızca görüşme gerçekleştirilen kişilerin beyanlarıyla sınırlı verileri kapsamaktadır.

Ger i itme sırasında yaşanan kötü muamele örnekleri

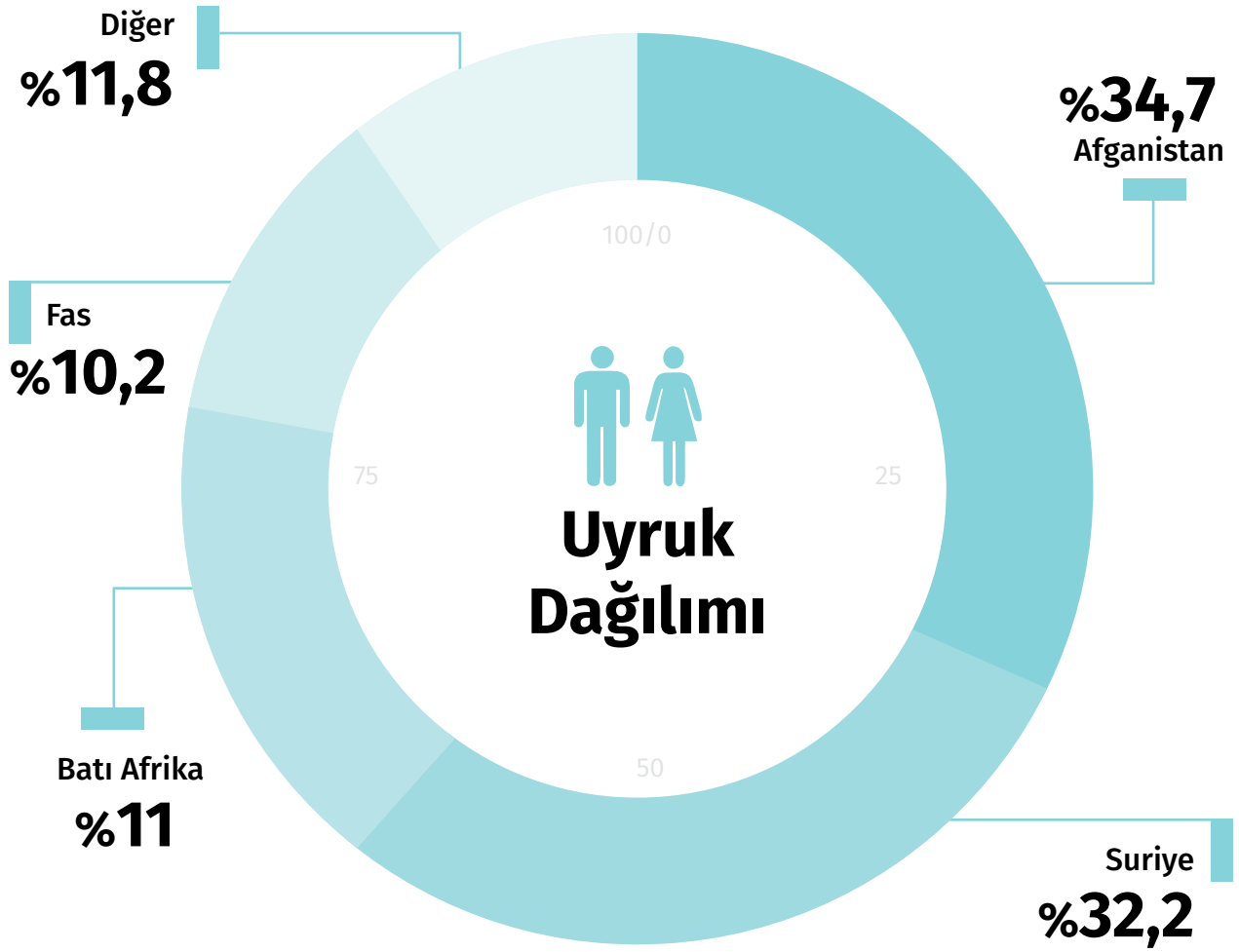
Ayrıntılı görüşme yapılan kişi sayısı: 9

Mobil ekibin faaliyetleri boyunca karşılaşılan düzensiz göçmen gruplarının büyük çoğunluğu, toplu yapılan kısa görüşmeler sırasında Türkiye-Yunanistan sınırını yeniden geçmeyi planladığını belirtmiştir. Bunun yanı sıra, düzensiz göçmenler arasındaki büyük bir çoğunluk, Edirne sınırları içerisinde 3-4 defa yer değiştirdiklerini ve birden fazla kez Meriç Nehri'ni geçmeyi denediklerini ifade etmiştir. Dahası bu düzensiz göçmen çoğunluğu, yeniden sınırı geçmeyi denemek konusunda kararlı olduklarını vurgulamıştır.

Ger i itmeye maruz bırakılmış vakaların uyruk dağılımına bakıldığında, Suriye uyruklu kişilerin yoğunlukta olduğu, Afganistan uyruklu kişi, grup ve ailelerin de ikinci sırada çoğunluğu oluşturduğu görülmüştür.

Kayda değer sayıda Batı Afrika bölgesinden gelen Senegal, Gine, Gana ve Gambia uyruklu kişilere de bu kapsamda ulaşılmıştır. Bunun yanında, Filistin, Yemen, Fas, Tunus, Cezayir ve Somali gibi uyruklardan gelen kişiler de geri itmeye maruz bırakılan 'Diğer Uyruklar' arasında değerlendirilmiştir.

Şubat ayı sonu ve Mart ayı başından itibaren Edirne ili ve sınırları çevresinde meydana gelen düzensiz göç hareketliliğinde, kişi, grup ve ailelerin Türkiye-Yunanistan sınırlarını geçerek Avrupa'ya ulaşma hedeflerindeki temel motivasyonları arasında, sosyo-ekonomik (yükseköğretim ve iş piyasasına erişim kısıtlılığı, sosyal yardımların yetersizliği, imkânların ve hizmetlerin yetersizliği) ve sosyo-kültürel (kültürel farklılıklar, sosyal dışlanma ve

dil bariyeri) sebepler yer almaktadır. Görüşülen kişilerin bir kısmı ise aile birleşimi süreçleri olumsuz sonuçlandığı için Avrupa'da ikamet etmekte olan ikinci dereceden akrabalarının veya eşlerinin yanına gitmeyi planladıklarını beyan etmiştir. Diğer bir deyişle, düzensiz yer değiştirmelerin arkasındaki itici güç, burada da göç olgusunun temelinde yer alan daha iyi bir gelecek hayali ve fırsat unsurlarıyla birlikte şekillenmektedir.

Geritilen kişilerde tespit edilen hassasiyetler

Muhtarlık ve köy halkı tarafından kişilerin barınma ihtiyaçları karşılandıktan sonra, gıda ve kıyafet ihtiyaçlarının da aynı şekilde giderildiği görülmüştür. Özellikle gıda ve kıyafet ihtiyaçlarını karşılamak konusunda muhtarlıklar, sıklıkla SGDD-ASAM mobil ekibi ile irtibatta olarak taleplerini iletilmişler, bunun üzerine mobil ekip bölgeye giderek gerekli desteği sağlamıştır. Düzensiz göçmen gruplarına ve muhtarlıklara yapılan gıda ve gıda dışı yardımlar, dağıtım sayılarıyla birlikte yansıtılmıştır. * Süreç boyunca Alibey Köyü, Kiremitçisalih Köyü, Serem Köyü, Sarıcaali Köyü gibi köylerde ve Uzunköprü İstasyon Mahallesi bölgesinde birkaç kez Yunanistan'a geçmeyi deneyip geritilen kişi ve gruplara rastlanmıştır.

Sınır hattındaki faaliyetler sırasında karşılaşılan ve geritilirken darp edildiğini beyan eden düzensiz göçmenler arasından birçoğunun ifade vererek şikâyetçi olduğu öğrenilmiştir. Bunun yanında, hassasiyet tespiti yapılan veya geritme sırasında işkence benzeri kötü muamele gören kişilerle detaylı görüşme yapılmış; 13 Mart tarihinden itibaren tespit edilen bütün geritme vakaları ve bu vakaların bulunduğu mevkiler, Edirne İGİM'in belirlediği yetkili kişilere bildirilmiştir. Görüşülen geritme vakaları arasında, kayıt illerine dönmek isteyenler İstanbul'a hareket eden ücretsiz otobüslerle ilgili bilgilendirilmiş ve SGDD-ASAM İstanbul ofisleri ile İKGV İstanbul ofislerinin adresleri kişilerle paylaşılmıştır.

* Detaylı tablo 75. sayfadadır.

Sağlık Hizmetleri

SGDD-ASAM MOBİL KLİNİK ARACI

SGDD-ASAM'ın Dünya Sağlık Örgütü (WHO) iş birliğinde yürüttüğü proje kapsamında hâlihazırda kullanmakta olduğu Mobil Klinik Aracı, 4 Mart 2020 tarihinde İzmir'den alana getirilerek; WHO, UNHCR ve Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF) tarafından desteklenen SGDD-ASAM projeleri kapsamında çalışan sağlık eğitmenleri ile Pazarkule Sınır Kapısı alanında düzensiz göçmenlere destek verilmiştir. Mobil Klinik Aracı, Pazarkule Sınır Kapısı'nda bulunan Sahra Kliniği'nin operasyonel hâle gelişine kadar tek başına, devamında da Sahra Kliniği ve aşı istasyonu ile koordineli bir biçimde sağlık desteği sağlamıştır. İlk başvuruları alan SGDD-ASAM Mobil Kliniği gerektiğinde 112 servis ambulansına ve/veya yazılı bir biçimde UMKE'ye yönlendirme yapmış, gerektiğinde de yerinde müdahale gerçekleştirmiştir.

SGDD-ASAM Mobil Klinik Aracı'na 1.083 kadın, 1.097 erkek, 1.227 çocuk ve 317 gebe, toplamda 3.724 kişi danışmanlık için başvurmuştur.* SGDD-ASAM Mobil Klinik Aracı'nda görev alan sağlık profesyonelleri, bu kişiler arasından 833 kişiye tıbbi müdahale planlanmasında aracılık etmiş ve ilk sağlık müdahalelerinde etkin görev almıştır. Söz konusu kişilerin demografik bilgileri aşağıdaki gibidir:

* Kişiler farklı günlerde başvurduklarından birden çok kez sayılmaktadır.

Yaş Aralığı	Erkek	Kadın	Toplam
0-3	98	95	193
4-12	64	63	127
13-17	31	12	43
18-25	141	59	200
26-49	162	67	229
50+	24	17	41
Genel Toplam	520	313	833

Kanser teşhisli vakalar, tanısı konmamış alerjik cilt hastalıkları, yanık, su çiçeği, kızamık gibi vakalara ek olarak ağır engelliler, gebeler, yeni doğum ve düşük yapmış kişiler de SGDD-ASAM Mobil Klinik Aracı'na başvurmuşlardır.

Ayrıca diyabet, hipertansiyon, epilepsi, kalp hastalıkları gibi kronik rahatsızlıklara sahip kişiler, reçetesi olmasına rağmen maddi imkânsızlıklar nedeniyle ilaçlarını temin edememiş olan ve Türkiye'de hiç kaydı olmadığı için sağlık hizmetlerine erişim imkânı olmayan kişiler de tespit edilmiştir. Bu kişilerin reçeteleri Edirne İGİM ile koordinasyon hâlinde temin edilmiştir.

SGDD-ASAM Mobil Klinik Aracı'na 26-49 yaş arası erkeklerin sıklıkla başvuru yaptığı gözlemlenmiştir. Yandaki tabloda belirtildiği gibi Mobil Klinik Aracı'na en fazla başvuru gerçekleştirenler, alandaki yoğunlukla da paralel olarak Suriye ve Afganistan uyruklu bireylerdir.

Uyruk	Erkek	Kadın	Toplam
Suriye	241	145	385
Afganistan	115	112	227
İran	33	26	59
Fas	35	3	38
Irak	22	15	37
Diğer	22	2	24
Somali	14	8	22
Filistin	15	2	17
Pakistan	13	-	13
Tunus	7	-	7
Cezayir	3	-	3
Genel Toplam	520	313	833

Yunanistan kolluk kuvvetlerinin sıklıkla kullanmış olduğu biber gazı; bölgedeki hakim rüzgar yönünün Kuzeydoğu olması sebebiyle sınırdan yerleşkeye doğru gelmiştir. Alana gelen biber gazı ile ısınmada kullanılan odun dumanı kaynaklı solunum yetmezliği, astım atakları, gözlerde akıntı ve kızarıklık şikâyetleri ile kişiler SGDD-ASAM Mobil Klinik Aracı'na pek çok kez başvurmuşlardır.

Ayrıca sınırdan geçmeye çalışanlara yönelik biber gazı müdahalesi bebek ve çocukların solunum depresyonuna girmesine sebep olduğu için SGDD-ASAM Mobil Klinik Aracı'ndaki sağlık görevlileri de söz konusu kitleye ilk yardım müdahalesinde bulunmuştur.

Pazarkule Sınır Kapısı bölgesindeki düzensiz göçmenler için yeterli temiz-sıcak su ile ısıtma sisteminin bulunmaması ve ortamdaki kötü hijyen koşulları sebebiyle ciddi sağlık problemlerine zemin oluşturmuştur. El yapımı ilkel çadırlardaki ya da açık havadaki konaklama da bu durumun kötüye gitmesine sebep olmuş, bahsi geçen sebeplerden kaynaklı olarak ayrıca bit sorunu ortaya çıkmıştır. İlkel barınma ve hava koşulları, hipotermi ve yüksek ateş oluşturmuştur.

Pazarkule Sınır Kapısı bölgesinde bulunan düzensiz göçmenler 24 günlük süreç boyunca Mobil Klinik Aracı'na çoğunlukla öksürük, gribal enfeksiyon ve ateş şikâyeti ile başvurmuşlardır.

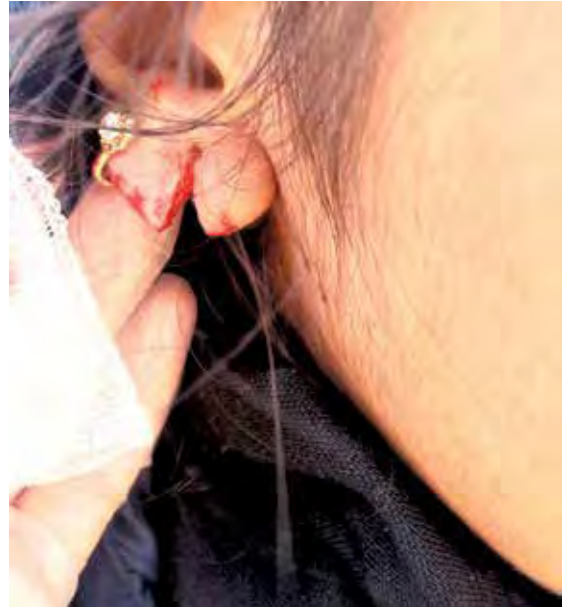
Reçeteli ilaç ve özellikle özel ihtiyaç sahibi bireylerin medikal sarf malzemeleri (idrar torbası, gavaj enjektörü, hasta bezi gibi) ve ortopedik engelliler için medikal malzeme (**1 tekerlekli sandalye, 8 koltuk değneği**) ihtiyaçları SGDD-ASAM tarafından karşılanmıştır.

Reçeteli ilaç ve medikal malzeme dağıtımları aşağıdaki tablodan gözlemlenebilir.

MALZEME/DİĞER	ADET
Tablet	457
Yara kremi	400
Yanık kremi	215
Şurup	207
Dembit sprej (bit ilacı)	200
Diğer kremler	150
Pişik kremi	104
Sargı bezi	100
Elastik bandaj	100
Diğer ilaçlar	82
Enteral nütrisyon oral beslenme ürünü	72
Diş fırçası	55
Ateş ölçer	15
İnhaler	11
Bebek pudrası	6
Pamuk	2
Genel Toplam	2.176

SGDD-ASAM Mobil Klinik Aracı'na gribal enfeksiyon ve ateşten sonra en fazla başvuru sebebi; kesik, genel yaralanma, yanık, darbeye yaralanma ve ateşli silahla yaralanma olarak kaydedilmiştir. Bunların bir kısmı geri itme olayları kaynaklıdır.

Pazarkule Sınır Kapısı alanında bulunduğu dönem boyunca SGDD-ASAM Mobil Klinik Aracı'nda görevli sağlık profesyonelleri çeşitli sebeplerle başvuran düzensiz göçmenlere tıbbi müdahale planlanmasında aracılık etmiş ve ilk sağlık müdahalarında etkin görev almıştır.

MÜDAHALE ŞEKLİ	SAYISI
Pansuman	279
Ateş ölçümü	117
Krem/Merhem uygulaması	50
Gıda takviyesi	41
Tansiyon ölçümü	37
Şeker ölçümü	33
Emzirme danışmanlığı	5
Diğer	64
Genel Toplam	626

PAZARKULE SAHRA ÇADIRI HASTANESİ

Pazarkule Sınır Kapısı'nda bulunan düzensiz göçmenlere yönelik sağlık hizmetleri, 28 Şubat 2020 ile 2 Mart 2020 tarihleri arasında, sabit bir ambulans ve hemen yanına kurulan sağlık çadırı desteğiyle karşılanmıştır. Hasta yoğunluğunun artması ve kapasite yetersizliği sebebiyle sabit ambulans ve bahsi geçen çadırda verilen sağlık hizmetleri, 03 Mart 2020 tarihi itibarıyla UMKE tarafından kurulan Pazarkule Sahra Çadır Hastanesi'nde verilmeye başlanmıştır.

Pazarkule gümrük binasının arka tarafındaki araziye kurulan Sahra Çadır Hastanesi, bulaşıcı hastalıklar birimi doktoru ve destek personelleri olmak üzere **yaklaşık 20** çalışanıyla alanda hizmet vermiştir. Sahra Çadır Hastanesi'nin yanı sıra, UMKE ve 112 Acil Servisi de alanda sağlık hizmeti sunmuştur. Sahra Çadır Hastanesi'nde 26 Mart 2020 tarihine kadar **8.500** civarında hastanın muayenesinin ve hastalar için gerekli ilaç desteğinin sağlandığı gözlemlenmiştir.

Bu hizmetler kapsamında sağlık durumu aciliyet içeren hastalar, Edirne Devlet Hastanesi'ne ya da Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne ambulanslarla sevk edilmiştir.

PAZARKULE SAHRA ÇADIR HASTANESİ	KAPASİTE
1. Çadır Sayısı	2 Çadır Personel Dinlenme 1 Çadır Muayene Çadırı 1 Çadır İlaç Deposu
2. Hasta Yatak Sayısı	8 Yatak
3. Doktor Sayısı*	3 (1 Uzman+2 Pratisyen)
4. Hemşire Sayısı	4
5. Ambulans Sayısı	5
6. Adli Vaka Sorumlusu	1 Jandarma

*Doktor, ambulans ve hemşire sayısı bazı günler değişiklik göstermiştir. 25 Mart 2020 tarihi itibarıyla sadece 2 pratisyen doktor görev yapmıştır. Görevliler 24 saat nöbet usulüyle çalışmıştır.

Uyruk dağılımına bakıldığında, muayene edilen yaklaşık **8.500** hastanın Afganistan, Suriye, İran, Irak, Fas, Somali, Etiyopya, Pakistan, Ürdün, Yemen, Filistin, Cezayir ve Gürcistan uyruklu bireylerden oluştuğu görülmüştür. Hastaların büyük bir çoğunluğunu 0-17 yaş aralığındaki çocuklar, yetişkin kadınlar ve

50 yaş üstü yetişkin bireyler oluşturmuştur. Erkek bireyler genellikle yaralanma, ağaçtan düşme, biber gazından etkilenme, karın ağrısı gibi sebeplerden doğan şikâyetlerle Sahra Çadır Hastanesi'ne başvururken; kadınlar ise genellikle şiddetli karın ağrısı ve bayılma gibi sebeplerle başvurmuşlardır.

YAŞ ARALIĞI	BELİRTİLER
0-9	Kusma, Yüksek Ateş, Havale, İshal, Öksürük
10-17	Üşütme, Alerjik Hastalıklar, Yüksek Ateş, Kusma, Küçük Cam Parçası veya Paslı Demirlerden Kaynaklı Yaralanmalar, Düşme, Yaralanma, Kırık, Öksürük
18-60	Yaralanma, Geri İtme, Jiletli Tel Yaralanmaları, Ağaçtan Düşme, Zehirlenme, İştahsızlık, Şiddetli Karın Ağrısı, Ateşli Silahla Yaralanma
60+	Şiddetli Titreme, Kronik Rahatsızlıklar (Tansiyon, Şeker ve Kalp), Üşütme, Öksürük

Sahra Çadır Hastanesi'ne, hamilelik testi için başvuran kadınların (3 kişi) olduğu tespit edilmiştir. Bir başka önemli tespit ise, özellikle üşütme şikâyetiyle gelen hastaların Meriç

Nehri'nde yıkanmış olduklarını belirtmeleridir. Ayrıca, görevli personel tarafından, saat 22.00 sonrası biber gazından etkilenen hasta sayısında artış yaşandığı belirtilmiştir.

Covid-19 salgınına istinaden Pazarkule bölgesinde bulunan düzensiz göçmenlerin düzenli ateş ölçümleri yapılmıştır. Aynı şekilde otobüslerle geri dönmek isteyen kişiler için de Pazarkule'den ayrılış esnasında ateş ölçümü yapılmıştır.

SEVKLER VE TERCÜMANLIK DESTEĞİ

SGDD-ASAM, 6 Mart 2020 tarihi itibarıyla Sahra Çadır Hastanesi'nde tercüme desteği sağlamıştır. 26 Mart 2020 tarihine kadar yaklaşık **2.500** hastaya tercümanlık desteği sunulmuştur. Bu desteğin yanı sıra hastane personelinin ve

hastaneye başvuran düzensiz göçmenlerin ihtiyaçlarına yönelik; su, çocuklar için yiyecek (bisküvi, şeker, gofret), mama, bez ve bit ilacı desteği sağlanmıştır. Bit ilacının dağıtımı SGDD-ASAM tarafından hastanede gerçekleştirilmiştir.

DESTEKLEYİCİ HİZMETLER	SAYISI
1. Tercümanlık Desteği Verilen Kişi Sayısı	2.500
2. Hastaneye Gönderilen Su	150 Paket (12'li 0,5 lt Su)
3. Hastaneye Teslim Edilen Bit Şampuanı	1.200 Paket
4. Hastaneye Teslim Edilen Engelli Maması	72 Adet
5. Hastane Tarafından SGDD-ASAM'a Teslim Edilen Malzeme	50 Paket Bebek Bezi, 45 Paket Islak Mendil, 150 Paket Çorap, Kıyafet

SGDD-ASAM Mobil Klinik Aracı tarafından yapılan yönlendirmeler Sahra Çadır Hastanesi tarafından önceliklendirilmiştir. Bu yönlendirmelerin bazıları doğrudan hastaneye sevk edilmiştir. Hastaneye sevk edilen 64 hastanın büyük çoğunluğunu Suriye ve Afganistan uyruklu kişiler oluşturmaktadır. Sevk edilen hastalara ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

SGDD-ASAM Mobil Klinik Aracı'nın Yönlendirmesi Sonucu Hastaneye Sevk Edilen Hastalar

Yaş Aralığı	Afganistan	Suriye	Irak	Etiyopya	İran	Somali	Fas	Ürdün	Filistin	Toplam
0-3	9	5	1	-	2	-	-	1	-	18
4-12	2	2	-	-	2	1	-	-	-	7
13-17	1	2	-	-	2	-	-	-	-	3
18-25	1	8	2	1	4	2	1	-	1	20
26-49	6	2	5	-	1	-	-	-	-	14
50+	-	2	-	-	-	-	-	-	-	2
Genel Toplam	19	21	8	1	9	3	1	1	1	64

Hastaneye Sevk Edilen Hastaların Sevk Edilme Nedenleri

Sevk Nedeni / Sevk Yeri	Devlet Hastanesi	Üniversite Hastanesi	Toplam
Yüksek Ateş, İshal, Öksürük, Kusma	25	1	26
Düşme, Yaralanma, Doku Zedelenmesi	16	2	18
Karın Travması	12	-	12
Bayılma, Nöbet Geçirme	2	1	3
Kalp Krizi	2	-	2
Zehirlenme	-	1	1
Adli Vaka	1	-	1
Diş Apsesi	1	-	1
Genel Toplam	59	5	64

15 Mart 2020 tarihinden sonra Sahra Çadır Hastanesi öncelikli olarak SGDD-ASAM yönlendirmelerini kabul etmeye başlamıştır.

16 Mart 2020 tarihi itibarıyla Sahra Çadır Hastanesi'nde mevcut ilaçların azalması sebebiyle SGDD-ASAM'dan sadece gebe kadınların, çocukların, yüksek ateşi olanların, ishal rahatsızlığı olanların, yaralanma vakalarının ve yaşlıların yönlendirilmesinin yapılması talep edilmiştir. Bu tarihten itibaren sağlık durumu aciliyet teşkil etmeyen yetişkin erkekler Sahra Çadır Hastanesi tarafından kabul edilmemiştir.

Pazarkule Sahra Çadır Hastanesi'nin yan tarafına atılan biber gazı kapsülleri.

20 Mart 2020 tarihinde Sahra Çadır Hastanesi yönetimine bağlı olan halk sağlığı doktorlarının görevlendirildiği iki karantina çadırı kurulmuştur. Bu çadırlarda 3 Afganistan uyruklu çocuk, bulaşıcı hastalığa (kızamık, su çiçeği vb.) yakalanması sonucunda, karantinaya alınmıştır. Bu hastaların günlük yemek ve su ihtiyaçları, SGDD-ASAM tarafından düzenli olarak karşılanmıştır.

26 Mart 2020 tarihinde sadece uzuv kaybı olan kişilerin Sahra Çadır Hastanesi'nden şehirdeki hastaneye sevk edilmesine karar verilmiştir. Sahra Çadır Hastanesi, sınır hattına yakın olması sebebiyle, Yunanistan tarafından atılan biber gazından yoğun bir şekilde etkilenmiştir.

ÖNEMLİ VAKALAR

* Fotoğrafların tamamı bireylerin rızasıyla çekilmiştir.

6 Mart 2020 tarihinde, Suriye uyruklu düzensiz göçmen, Yunanistan güvenlik güçleri tarafından gerçek kurşunla bacağından yaralanmıştır. 9 Mart tarihinde pansuman için başvurmuştur. SGDD-ASAM koruma birimi çalışanları, kişiyle detaylı görüşme sağlamıştır.

11 Mart 2020 tarihinde Afganistan uyruklu erkek düzensiz göçmen Yunanistan askerleri tarafından atılan gaz fişegiyle ayak bileğinden vurulmuştur.

24 Mart 2020 tarihinde Irak uyruklu erkek düzensiz göçmenin İspanağa benzeyen "adamotu" bitkisini yemiş olması sebebiyle zehirlendiği tespit edilmiştir. Hastada; ağızda ve göz çevresinde uyuşma, şiddetli mide sancısı, titreme, kusma, yemek borusu ve sırt ağrısı belirtileri gözlemlenmiştir. Hasta doğrudan Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne sevk edilmiştir. Yediği bitki internet üzerinden kendisine gösterilerek teyit edilmiştir.

Özellikle yağmurlu günlerde yerdeki odunların ıslak olmasından kaynaklı birçok düzensiz göçmen daha kuru olan ağaç dallarını kırmak için ağaçlara tırmanmış, ağaçtan düşme sonucunda ayak ve bileklerde kırılma ve zedelenme durumları yaşanmıştır. Hastanede bu tür vakalarla sıklıkla karşılaşmıştır.

Yunanistan tarafından yakalanıp fiziksel şiddete uğrayan birçok düzensiz göçmen de hastaneye başvuru sağlamıştır.

19 yaşında Afganistan uyruklu bir erkeğin, Yunanistan askerleri tarafından yakalanarak, çıplak ayaklarla jiletli tel üzerinde yürütülmesi nedeniyle kişinin ayakları parçalanmıştır. Geri gönderilme korkusu sebebiyle hastaneye geç başvuru sağlayan kişinin ayak tabanının yarısını kaybetmiş olduğu gözlemlenmiştir. Bu sebeple ayağına basamaz duruma gelmiştir. Kişi, gerekli bilgilendirmenin sağlanmasının ardından Edirne İGİM'e yönlendirilmiştir.

İhtiyaç Tespiti

Edirne Pazarkule Sınır Kapısı alanında, sınırda hareketliliğin başladığı 28 Şubat 2020 tarihinden, hareketliliğin sona erdiği 26 Mart 2020 tarihine kadar ihtiyaç tespiti yapılmıştır. İhtiyaç tespitleri; SGDD-ASAM personeli tarafından yapılan sosyal inceleme ve koruma görüşmelerine, kadınlarla gerçekleştirilen odak grup görüşmelerine, kadın, erkek ve çocuklara yapılan dağıtım sırasındaki ve dağıtım karavanındaki sorumlu personelden edinilen bilgilere ve tüm bu faaliyetler sürecinde alandaki diğer aktörler tarafından yapılan gözlemlere dayanılarak

yapılmıştır. Kamu kurum ve kuruluşları, Birleşmiş Milletler (BM) kuruluşları ve STÖ'lerin koordinasyonu ile günlük koordinasyon toplantılarında alınan kararlar çerçevesinde tespit edilen ihtiyaçların giderilmesine yönelik çalışılmıştır. Günlük olarak tespit edilen ihtiyaçların, bir sonraki günün gıda ve gıda dışı dağıtım planlarının belirlenmesi ile koruma faaliyetleri kapsamında belirlenen ihtiyaçlara yanıt verilecek müdahalelerin planlanması yoluyla karşılanması hedeflenmiştir.

Hareketliliğin ilk günlerinde öncelikli olarak temel ihtiyaçların karşılanması gerekliliği tespit edilmiştir. İlerleyen günlerde, alandaki insan sayısının artışı ve kalış süresinin uzamasıyla, sosyal inceleme ve koruma faaliyetlerinin yapılmasıyla birlikte daha özelliikli ve farklı ihtiyaçların ortaya çıktığı gözlemlenmiştir. İhtiyaçlar değiştikçe ya da bazı gıda ve gıda dışı ürünlere yönelik talepler arttıkça temin edilecek malzemelere ilişkin planlamalar bu doğrultuda yapılmıştır.

ÖZEL İHTİYAÇ SAHİPLERİNİN İHTİYAÇLARININ TESPİTİ VE ÖNCELİKLENDİRME SÜRECİ

İhtiyaçlara yönelik tespitler yapılırken, kadınlar ve çocukların özel ihtiyaçları başta olmak üzere, diğer hassasiyet/özel ihtiyaç sahibi kişilerin (engelliler, yaşlılar, ciddi sağlık problemi olanlar) önceliklendirilmesine ağırlık vermeye çalışılmıştır. Bu kişilerin önceliklendirilmesi sürecinde koruma faaliyeti yürütenler ile koordineli bir şekilde hareket edilmiştir. Özel ihtiyaç sahiplerinin aynı yardımlarda önceliklendirilerek ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik bir müdahale sistemi düzenlenmiştir.

Dağıtım için beklenen kadın sırasında, hamile ve bebek sahibi kadınlar için uzun süre beklemenin ve bu şekilde dağıtımlara erişmenin zorlayıcı olduğu gözlemlenmiştir. Özellikle bebekli kadınlar için kucaklarında bebekleriyle sıra beklemenin açlık, uykusuzluk ve hava koşulları da göz önünde bulundurulduğunda hasta olma riski gibi

olumsuz sonuçlara yol açabileceği saptanmıştır. Hamile kadınlar için sırada beklemek, sırada oluşabilecek kalabalıktan kaynaklı riskli durumlar oluşturmuştur. Bu risklerin fark edilmesiyle birlikte dağıtım kuyruğunda hamile ve bebekli kadınların özel ihtiyaçlarına istinaden önceliklendirilmesi sağlanmaya çalışılmıştır.

Kadın sırasında tespit edilen, hamile ve bebekli kadınlar ile engelliler önceliklendirilerek dağıtım alanında ihtiyaçları karşılanmış, özel ihtiyaçları ile koruma ihtiyaçlarının tespiti için gerektiğinde sosyal inceleme ve koruma görüşmeleri için yönlendirmeleri sağlanmıştır. Dağıtımlarda gün içerisinde sürekli olarak sağlanmayan gıda dışı dağıtım malzemelerinin, özel ihtiyaç sahibi bireylere

ulaştırılabilmesi adına, ayrı bir dağıtım aracı tahsis edilmiştir. Bu araçta koruma ihtiyacı olan kişilerin tespit edilen ihtiyaçlarının temini için gerekli malzemeler hazır bulundurulmuştur. Koruma faaliyetlerini yürütenler ile kadın dağıtım karavanı arasında bir koordinasyon kurulmuştur. Bu sayede, gıda ve gıda dışı dağıtım ürünlerinin önceliklendirilen kişilere gerektiğinde teslim edilebilmesi sağlanmıştır.

Sıra düzeninin daha etkin kullanımı ve bekleme süresinin kısaltılması amacıyla, çadırların numaralandırılarak çadır kartı oluşturulması ve her haneden 1 kişinin sıraya girmesi veya dağıtım noktalarının sayılarının artırılması önerileri de SGDD-ASAM tarafından koordinasyon toplantılarında gündeme getirilmiştir.

Olumsuz hava koşulları nedeniyle kadın ve çocukların sıraya giremediği günlerde dağıtımlara erişimlerde güçlükler yaşanabildiği belirlenmiştir. Diğer yandan, sıranın uzunluğu

ya da dağıtım sürelerinin yetersizliği nedeniyle beklemek istemeyen ya da bekleyemeyecek durumda olan pek çok kadın tarafından dağıtımlara erişilemediği aktarılmıştır.

Bu durumların saptanması hâlinde, koruma faaliyetleri kapsamında ihtiyaçların yerinde tespiti ile hassasiyet sahiplerinin önceliklendirilmesi yoluyla bu kişilerin temel ihtiyaçlarının karşılanması sağlanmaya çalışılmıştır. Konuyla ilgili detaylı bilgilendirme ve ilgili veriler “Koruma Faaliyetleri” başlığında yer almaktadır.

DAĞITIMI YAPILAN MALZEMELERİN ÇADIRLARA TAŞINMASINDAKİ ZORLUKLAR

İlk günlerde dağıtım alanı çadır alanlarına daha yakın olsa da, gün geçtikçe genişleyen alanda bazı göçmenlerin konaklama noktasından dağıtım noktasına ulaşmak için uzun ve engebeli yolları kullanmak zorunda kaldıkları gözlemlenmiştir.

Buna bağlı olarak özellikle hamile ve küçük çocuklu kadınların dağıtım yapılan gıda ve gıda dışı malzemeleri taşımasının paket boyutu ve ağırlığı arttıkça güçleştiği gözlemlenmiştir. Özellikle koli ile dağıtılan kitlerin kucaklarında çocuklarını taşıyan kadınlar için büyük zorluk yarattığı, hamile kadınlar için düşük ya da kanama riskini arttırdığı görülmüştür.

Benzer bir şekilde, ailenin yetişkinlerinin çeşitli sebeplerle (hamilelik, hastalık, engellilik, yaşlılık ya da bu kişilerin bakımı için başında bekleme zorunluluğu) dağıtım sırasına giremediği durumlarda aile adına gıda ve gıda dışı malzemeleri küçük çocukların taşıması gerekmekte ve poşet boyu, koli büyüklüğü ve ağırlığı gibi sebeplerle bu çocukların da büyük zorluklar yaşadığı, malzemeleri taşırken döktükleri ve bunun da hijyen problemine sebep olduğu gözlemlenmiştir. Bu sebeple kitlerin sağlam ve kulplu poşetler aracılığıyla dağıtılmasının önemi tespit edilmiştir. Pazarkule'deki alanda bazı koliler pratik olmamasından ötürü ayrıştırılmış, poşetler ile setler yeniden düzenlenmiştir. Dağıtımlar esnasında setlerin içerisinde hem ihtiyaç duyulan hem de ihtiyaç duyulmayan malzemeler olmasından ötürü amaca uygun olmayan setlerin boşa gittiği gözlemlenmiştir.

Depolama ve lojistik şartları göz önünde bulundurulduğunda, koli olarak hazırlanması zorunlu olan kitler için kolilere sağlam kulplar ilaştirmenin ve ağırlığın maksimum 5 kilo civarında tutulmasının önemi de ileride yaşanması muhtemel krizlerde faydalı olabilecek bir gözlem olarak belirlenmiştir.

GIDA İHTİYAÇLARI

Edirne Pazarkule operasyonu boyunca gözlemlenen ve iletilen en temel gıda ihtiyaçları içme suyu, çorba, sıcak yemek ve ekmek olmuştur. Bununla beraber Covid-19'un gündeme oturması neticesinde, bağışıklık sisteminde önemli bir rol alan beslenme çeşitliliği ve dengesi süreç içerisinde dağıtımların planlanmasında önemli bir kriter hâline gelmiştir.

İçme suyu, kadın ve çocuk ile erkek dağıtım alanları için daimi ve elzem ihtiyaçlardan biri olmuştur. Sürekli ve daha fazla su dağıtılması, kalabalık ailelerin (özellikle ciddi sağlık problemi olanların) günlük su ihtiyaçlarının karşılanması açısından öne çıkmıştır. Dağıtım kumanya ile gerçekleştirilen içme sularının aileler için yetersiz kaldığı gözlemlenmiş ve sürekli olarak ailelerden daha fazla içme suyu talebi gelmiştir. Bu ihtiyaca kumanya dışı içme suyu dağıtımları ile karşılık verilmeye çalışılmıştır.

Kadınlar tarafından, özellikle hem çocuklarının hem kendilerinin daha sağlıklı ve dengeli beslenmeleri için süt, meyve, kuruyemiş, çorba, sıcak yemek, yoğurt, ekmek, domates ve patates gibi ürünlerin dağıtılması talepleri yoğun olarak iletilmiştir. Süt ve bebek maması alanda süreklilik arz eden en önemli gıda ürünlerinden olmuştur. Mama ihtiyacı açısından sıcak su temini de göz önüne alınmayan konulardandır. Paketli olarak dağıtılan ürünlerin tok tutmadığı yönünde geri bildirimler de alınmıştır. Tüm bu değerlendirmeler göz önünde bulundurularak, daha dengeli beslenmeyi sağlayabilecek yiyeceklerin dağıtımına ağırlık verilmeye çalışılmıştır. Yardım temelli çalışan STÖ'lerin sıklıkla gıda malzemesi temin etmesi sürecinde

özellikle çorba ve pilav gibi gıdaların sıcak ve soğuk zincir kurallarına uygunluğu önem arz etmiştir.

Dağıtım amacıyla iletimi sağlanan malzemelerin ve gıda paketlerinin toplu olarak tesliminin, dağıtım esnasında zorluk yaratmakta olduğu gözlemlenmiştir. Gıda ürünlerinin, ayrı ayrı paketlenerek kit şeklinde dağıtımının, hem daha kısa sürede daha fazla ihtiyaç sahibine ulaşabilmek, hem de hijyen koşullarını sağlamak açısından kullanışlı olduğu saptanmıştır. Bu ihtiyacın bildirimi ve raporlanmasının ardından, dağıtımlarda çorba ve pilav gibi sıcak yemekler dağıtıma hazır şekilde paketlenmiş olarak teslim edilmeye başlanmıştır.

Bölgenin tarım arazisi olması ve bitki çeşitliliği nedeniyle, özellikle Afganistan uyruklu kişiler Türkiye'de de kırsal kesimde oldukça tüketilen madımak ve ciğnak türü bitkiler ile yine bölgede bulunan lahana vb. ürünleri alanda buldukları süre içerisinde toplayarak kendi düzenekleri ile yemeklik olarak kullanmışlardır.

İletilen taleplere ve gözlemlenen ihtiyaçlara yönelik gıda dağıtımlarının bir kısmı sağlanmış olmasına rağmen, talepler sınır hareketliliği süresince artarak devam etmiştir.

📦 GIDA DIŞI İHTİYAÇLAR

Edirne Pazarkule Sınır Kapısı alanında göçmenler tarafından iletilen talepler, dağıtım süreçlerinde gözlemlenen ve koruma faaliyetleri ile odak grup görüşmeleri kapsamında tespit edilen başlıca gıda dışı ihtiyaçlar şu şekilde tespit edilmiştir:

- Battaniye
- Havlu
- Sabun
- Şampuan

(Özellikle Bit Şampuanı)

- Peçete
- Maske
- Islak Mendil
- Hijyenik Ped
- Bebek Bezi

(Özellikle 4 ve 5 Numara)

- Diş Macunu
- Diş Fırçası
- Dezenfektan Jel
- Kağıt Havlu
- Pişik Kremi
- Bebek Pudrası
- Bebek Yağı

- Nemlendirici Krem
- Bebek/Çocuk Şampuanı
- Vazelin
- Güneş Kremi
- Tuvalet Kâğıdı
- Emzik
- Biberon
- Çorap
- Yara Bandı
- Kadın İç Çamaşırı
- Erkek İç Çamaşırı
- Kadın Eşarp
- Kadın Şal
- Bebekler Ve Çocuklar İçin Külot
- Bebekler Ve Çocuklar İçin Külotlu Çorap
- Kadın Ayakkabı Ve Botları

- Erkek Ayakkabı Ve Botları
- Çocuk Eldiven
- Kadın Mont/Kaban
- Erkek Mont/Kaban
- Çocuk Mont/Kaban
- Bebek Eldiven
- Bebek Patiği
- Çocuk Ayakkabısı (20-38)
- Kadın Eldiven
- Erkek Eldiven
- Tarak
- Yorgan
- Yastık
- Yatak
- Karton
- Yetişkin Hasta Bezi

Alanda sıklıkla, kişilerin kendi aralarında ve dışarıyla iletişim kurabilmesi amacıyla mobil telefonlar için şarj-elektrik ihtiyacı dile getirilmiştir.

Edirne Pazarkule Sınır operasyonu sürecinde hava koşullarına göre taleplerde değişiklikler izlenmiş olsa da, yoğunlukla öne çıkan ihtiyaçlar bir önceki sayfada belirtilen ürünlere yönelik olmuştur. Günlük olarak gözlemlenen ve gelen taleplere göre belirlenen ihtiyaçlar doğrultusunda, bir sonraki günün dağıtım planları hazırlanmaya çalışılmıştır. Böylece alandaki göçmenlerin

ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik müdahale geliştirilmeye çalışılmıştır.

Belirli aralıklarla dağıtımı yapılan ürünlere olan taleplerin bazı günler azaldığı gözlemlenmiştir. Ancak alanda bulunan kadın ve çocuk sayısının fazlalığı nedeniyle, daha önce dağıtımı yapılan ürünlere ihtiyaç sürekli olarak devam etmiştir.

Hava koşulları nedeniyle, daha önce dağıtımı yapılan ürünlere yönelik ihtiyaçlar çoğu zaman süreklilik göstermiştir. Özellikle battaniye, yağmurluk, kadın, çocuk, bebek ve erkek kıyafetleri ile ayakkabı ve botlara yönelik talepler bu ihtiyaçlar arasındadır. Battaniyelerin yağmurlu günlerde ıslanması ile işlevsiz hâle gelmesi, alanda battaniye ihtiyacını çoğu zaman daimi kılmıştır.

Kadın, erkek, çocuk ve bebekler için kıyafet ve ayakkabı ihtiyacı artan şekilde devam etmiştir. Yunanistan sınırını geçmeyi deneyen ya da sınırı geçtikten sonra geri itilen bireylerin ayakkabılarının ve kıyafetlerinin Yunanistan askeri ve kolluk kuvvetleri tarafından alınması kıyafet ve ayakkabı ihtiyacını ön plana çıkarmıştır.

Özellikle hava karardıktan sonra Yunanistan sınırını geçmeye çalışan kişilerin kıyafetlerinin yırtıldığı, ayakkabılarının çamura saplandığı ya da kaybolduğu, ya da Yunanistan askeri ve kolluk kuvvetleri tarafından yakalanmaları durumunda kıyafetlerine el konularak Türkiye'ye geri itilmeleri gibi durumlar göçmenlerce sıklıkla aktarılmıştır. Bu durumun kıyafet ve ayakkabı ihtiyacının sürekli devam etmesinin önemli bir sebebi olduğu gözlemlenmiştir.

15 Mart 2020 tarihinde değişim gösteren hava koşulları nedeniyle kişileri soğuktan korumaya yönelik, su geçirmeyen ve sıcak tutabilen malzemeler temel ihtiyaç hâline gelmiştir. Soğuk hava ve yağmur koşulları; bere, atkı, bot, çorap ve yağmurluk gibi ihtiyaçları ortaya

çıkarmıştır. Bere, atkı ve kışlık kıyafet setlerinin dağıtımını sağlanmaya çalışılsa da, taleplerde süreklilik gözlemlenmiştir. Ancak 17 Mart 2020 tarihinden itibaren artış gösteren hava sıcaklıkları bu tip ihtiyaçları bir süreliğine ertelemiştir.

Kıyafet dağıtımlarında aksaklık yaşanmaması adına, dağıtılacak ürünlerin kadın, erkek, çocuk ve bebek olarak ve yaş veya beden boyutuna göre ayrıştırılmış şekilde alana getirilmesinin, dağıtım sırasında insanların yardımlara daha etkin ve kısa sürede erişmelerinde etkili olduğu gözlemlenmiştir. Dağıtım alanında aksaklıkların önlenmesi ve taleplere karşılık verilebilmesi

adına, kıyafet yardımlarının kadın, erkek, çocuk ve bebeklerin bedenlere göre ayrıştırılmasına yönelik planlamalar yapılmaya çalışılmıştır. Ayrıştırılan ürünlerin dağıtımları, sırada önceliklendirilen ve koruma faaliyetlerinde tespit edilen kadınlar, bebekler, çocuklar ve hassasiyet sahibi kişilere öncelik verilmek suretiyle gerçekleştirilmiştir.

Özellikle çocuklara yapılan kıyafet, ayakkabı, çamaşır ve çorap dağıtımları esnasında, cinsiyet ayrımı gözetmeyen (gender neutral) ürünlerin tercih edilmesi gerektiği gözlemlenmiştir. Cinsiyet ayrımı gözetmeyen renk, model ve desenlerde kıyafet, mont, bot, ayakkabı, çamaşır, çorap ve hatta oyuncakların gerekliliği tüm dağıtım sürecinde öne çıkan bir durum

olmuştur. Pek çok çocuk ve kadın, cinsiyet ayrımı barındıran gıda dışı ürünlerin dağıtımını kabul etmemiş ya da dağıtılan ürünlerden ötürü memnun olmamıştır. Cinsiyet ayrımı gözetmeyen renk ve modellerde gıda dışı ürünlerin temininin gerekliliği, ileride yaşanması olası kriz durumlarında faydalı olabilecek bir gözlem olarak belirlenmiştir.

Dağıtım için alana gönderilen mevcut kadın ayakkabı numaraları yaygın olarak 36-39 iken, erkek ayakkabı numara aralığı 41-45 olmuştur. Bu durum 36 ila 40 numara arasında erkek ayakkabısı ve 40 ila 42 numara arasında kadın ayakkabısı

ihtiyacını da öne çıkarmıştır. Bu ihtiyaçlar mevcut ayakkabı ve botlarla karşılanmaya çalışılsa da, farklı numara aralıklarında da cinsiyet ayrımı gözetmeyen ayakkabı ve botların dağıtımına gereksinim olduğu gözlemlenmiştir.

Kadın ve çocuk dağıtım alanında, 2-3 yaş ile 14 yaşa kadar olan çocuklar için kışlık kıyafet paketlerinin dağıtımları yoğunluklu olarak sağlanmıştır. Belirtilen yaş aralıkları dışındaki çocukların **(0-2 yaş bebek ve 14 yaş üzeri çocuklar)** ve kadınlar ile erkeklerin kıyafet

ve ayakkabı talepleri, sınırdaki hareketlilik sürecinde kalıcı olmuştur. Ek olarak, kadınlar tarafından sıklıkla başörtüsü ve eşarp talebi iletilmiştir. Bu dağıtımların devam etmesi yönünde geri bildirimlerde bulunmuşlardır.

Alandaki bebeklerin sayıca fazlalığı nedeniyle, sınırlı sayıda dağıtım yapılabilen biberonların yetersiz kalması ve dağıtılanların da

kirlenmesi ve işlevsizleşmesi sebebiyle biberon ve emzik ihtiyacı alanda sürekli olarak devam etmiştir.

Hem sosyal inceleme faaliyetleri kapsamında hem de SGDD-ASAM Mobil Klinik Aracı'nda engelli, ciddi sağlık problemi olan ya da yaralı kişiler için özellikle tekerlekli sandalye ve koltuk değneği ve hasta yatak bezi ihtiyacının söz

konusu olduğu gözlemlenmiştir. Bu ihtiyaçların karşılanabilmesi için ilgili kamu kurumları ve BM örgütleri ile gereken koordinasyon sağlanmış ve SGDD-ASAM Mobil Klinik aracılığıyla ilgili desteklerin sağlanılmasına çalışılmıştır.

📦 HİJYEN İHTİYAÇLARI

Edirne Pazarkule Sınır Kapısı operasyonu boyunca alanda yer alan kişilerin hijyen ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik talep tüm süreç boyunca zaman geçtikçe artan şekilde gözlemlenmiş ve Covid-19 nedeniyle hijyen konusu daha da büyük önem arz etmiştir.

Hijyenik ped, bebek bezi, ıslak mendil, sabun, diş macunu, diş fırçası, şampuan gibi ihtiyaçlar temel hijyen ve öz bakımı karşılayan ürünler olduklarından ihtiyaç talepleri süregelen

olmuştur. Alanda kalış süresi uzadıkça ve hava koşulları değişkenlik gösterdikçe, kadın ve çocuklar başta olmak üzere alandaki bireylerin bu ürünlere olan ihtiyaçları artmıştır.

Tespit edilen ihtiyaçlar dahilinde, kadınların hijyen gereksinimlerini karşılamaları için hijyen kitleri (içeriği: sabun, şampuan, diş macunu, diş fırçası ve hijyenik ped) ve hamile ve bebekli kadınların ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik

olarak anne-bebek kiti (içeriği: Bebek zıbını, bebek tulumu, bebek beresi, bebek çorabı, bebek külodu, bebek uyku tulumu, bebek bezi, dijital ateş ölçer) Mobil Klinik için, emzirme pedi, hijyenik ped dağıtımları sağlanmıştır.

Aynı zamanda erkek dağıtım alanında da hijyen ürünlerine ihtiyaç olduğu ve bu ihtiyacın giderek arttığı gözlemlenmiştir. Hijyen ürünlerine yönelik dağıtımların ağırlıkla kadın ve çocuk karavanından sağlanması, erkeklerin temel hijyen ürünlerine erişimlerinin önünde engel olarak gözlemlenmiştir. Sabun, şampuan, iç çamaşırı,

tualet kâğıdı, ıslak mendil, dezenfektan jel ve peçete dağıtımları ile oluşabilecek hijyen sorunlarının önüne geçilmeye çalışılmıştır. Erkekler için de belirtilen ürünlerden oluşan hijyen kitlerinin dağıtılmasının erkeklerin öz bakımlarını sağlamaları açısından önem taşıdığı tespit edilmiştir.

Alanda kalış süresinin uzaması ile birlikte açık alanda olma ve sıcak su eksikliğinin de etkisiyle, bitlenme, uyuz ve kene vakaları gözlemlenmiştir. Hijyen ürünlerinin dağıtımlarında süreklilik sağlanması, bu vakaların yaşanmasının önlenmesi için oldukça önem arz etmiştir. Alanda, hijyen ürünlerinin

yanı sıra bit şampuanı da dağıtılmıştır. Covid-19 riskine karşı koruyucu maske, alanda ilk günden itibaren en çok talep edilen ihtiyaçlardan olmuştur. Koruyucu maske dağıtımı gerçekleştirilmiş olsa da, daha fazla miktarda ve daimi olarak maske dağıtımı gerçekleştirilmesi gerekliliği saptanmıştır.

Alanda çöplerin toplanması için uygun yerlerin olmadığı ve bu durumun hijyen sorunlarını arttırdığı gözlemlenmiştir. Alanlara belli mesafelerle çöp kovalarının yerleştirilmesi, çöplerin düzenli toplanması ya da plastik çöp

kovalarının dağıtılması bu sorunun çözümü kapsamında değerlendirilmiştir. İlerleyen günlerde daha fazla destek ile alandaki çöpler belediye ve İl Özel İdaresi'nin görevlendirdiği kişilerce sistemli bir şekilde toplanmaya başlanmıştır.

🏠 HİJYEN VE SANİTASYON KOŞULLARININ SAĞLANMASI İHTİYACI

Gözlemlenen ihtiyaçlardan bir diğeri göçmenlerin temiz suya erişimlerinin güçlendirilmesi yoluyla hijyen ihtiyaçlarının karşılanması gerekliliği ile ilgili olmuştur.

Edirne Pazarkule Sınır Kapısı'na göçmenlerin geldiği ilk günlerde, alan girişindeki bölgede tuvaletlerin bulunmaması, göçmenlere yönelik taşınabilir tuvalet ihtiyacı gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. Alanda yaşayan insanların ormanlık alanı tuvalet ihtiyacı için kullanmakta oldukları gözlemlenmiştir. Odak grup ve koruma görüşmeleri sırasında görüşülen pek çok kadın ve kız çocuğu tarafından, tuvalet ihtiyacının ormanlık alanlarda giderilmesinin veya sınır tarafındaki tuvaletlerin kullanılmasının erkekler tarafından taciz edilmek gibi güvenlik risklerini beraberinde

getirdiği aktarılmıştır. Diğer yandan, erkeklerin tuvaletleri kullanmamasının ve açık alanlarda tuvalet ihtiyaçlarını gidermelerinin, yine kadınlar ve kız çocukları için hijyen ve güvenlik sorunları yaratabildiği de kadınlar tarafından iletilmiştir. Ayrıca, tuvaletlerin temizliğinin düzenli olarak sağlanamamasının bulaşıcı hastalıklara ve enfeksiyon riskine neden olabileceği gözlenmiştir fakat bu konuda tuvaletleri temin eden STÖ gerekli tüm özeni antibakteriyel dezenfektanlar ile sağlamaya çalışmıştır. Süreç içerisinde yine tuvalet sayıları artırılmıştır.

Alanda kalış süresi uzadıkça bazı kadınların taşları kullanarak çamaşır yıkadıkları gözlemlenmiştir. Bu şekilde yapılan temizliğin hijyen sorunlarının artmasına neden olabileceği raporlanmıştır. Kadınlar tarafından daha fazla sayıda ve erkeklerin bulunduğu alandan ayrı ve yalnızca kadınların kullanımına tahsis edilmiş tuvaletlere, güvenli duşlara ve sıcak suya yönelik ihtiyaç olduğu dile getirilmiş ve gözlemlenmiştir. Kadınlar için uygun

tuvalet alanlarının sağlanmasının, kadınların karşılaştıkları güvenlik sorunlarının ve maruz kaldıkları tacizlerin çözümü için etkili bir yol olduğu tespit edilmiştir. Zaman içerisinde tuvalet sayısının artmasına rağmen, kadınlar tarafından söz konusu ihtiyaç sıklıkla dile getirilmeye devam edilmiştir. Kadınlar için ayrı duş alanları ile tuvaletlerin ve sıcak suya erişimin sağlanabilmesi, kadınların temel ve süreğen ihtiyaçları arasında olmuştur.

☑ KADIN VE KIZ ÇOCUKLARI İÇİN GÜVENLİ ALANLAR

Kadınlar ve çocuklar için güvenli alanlar oluşturulmasına yönelik ihtiyaç ortaya çıkmış ve alanda karşılaşılan güvenlik risklerinin önüne geçilebilmesi için bu ihtiyacın giderilmesinin elzem olduğu gözlemlenmiştir.

Bu alanda yürütülecek faaliyetler kapsamında kadınlara, cinsel sağlık ve üreme sağlığı hakkında bilgilendirmelerin sağlanmasının da mümkün olabileceği saptanmıştır. Sınır hareketliliği sürecinde kadınlar, cinsel sağlık ve üreme sağlığına dair ihtiyaçlarını; özellikle

doğum kontrol yöntemlerine ve gebelik testine yönelik taleplerini sıklıkla yetkililere iletilmişlerdir. Kadınlar ve kız çocukları için güvenli alanların yaratılması ile bu ihtiyaçlara karşılık müdahalenin sağlanabileceği öngörülmüştür.

☑ GIDA VE GIDA DIŞI MALZEME DAĞITIMLARI

Pazarkule Sınır Kapısı alanında SGDD-ASAM karavanları ve çalışanları aracılığıyla 28 Şubat 2020 - 26 Mart 2020 tarihleri arasında düzensiz göçmenler için dağıtımı sağlanan temel ihtiyaç malzemelerinin toplamına ait dağıtım kırılımı aşağıdaki tabloda aktarılmıştır.

Pazarkule Sınır Kapısı'nda Gerçekleştirilen Toplam Malzeme Dağıtımı (28 Şubat / 26 Mart 2020)	Gıda	Hijyen	İçecek	Yardımcı Malzeme	Toplam
Miktar	626.014	128.948	249.083	76.535	1.080.580

Birleşmiş Milletler kuruluşları dışında, SGDD-ASAM öz kaynaklarından toplam 2.770 adet malzeme dağıtımı yapılmıştır. Bu paketlerin içerisinde, bebek bisküvisi, bebek maması, bebek bezi, süt, kıyafet ve hijyen kitleri yer almaktadır.

Diğer Sivil Toplum Örgütlerinin Katkısı

Edirne Pazarkule ve civarındaki alana birçok STÖ; yarı zamanlı, tam zamanlı veya tek seferlik olarak katkı sunmuş, Edirne Valiliği ve Valiliğe bağlı il teşkilatı yetkililerinin koordinasyonu ve izni doğrultusunda çalışmalar yürütmüştür. SGDD-ASAM koruma ekiplerince hassas grupta olduğu tespit edilen özel ihtiyaç sahibi kişilerle alanda yapılan ayrıntılı görüşmeler ve sosyal incelemeler

sırasında İKGV ve WALD, saha personeli ve tercüman desteği ile katkılarda bulunmuştur. Çadırlarda yapılan koruma ve sosyal inceleme görüşmelerinin bir kısmında faaliyetler Türk Kızılayı Saha Ekibi ile birlikte yürütülmüştür. WALD ayrıca, Pazarkule Sınır Kapısı bölgesinde geri itme vakalarına yönelik tarafımızca yapılan görüşme ve yönlendirmeler kapsamında da destek sağlamıştır.

Türk Kızılayı

Proaktif bir kurum olarak afetlerde ve olağan dönemlerde ihtiyaç sahipleri ve korunmasızlara yönelik yardım sağlayan, toplumda yardımlaşmayı geliştiren, güvenli kan teminini gerçekleştiren ve zarar görebilirliği azaltan Türk Kızılayı, Pazarkule Sınır Kapısı bölgesinde olağanüstü bir dönemde insani yardım kapsamında sosyal inceleme, temel ihtiyaç desteği, dağıtım alanında iş birliği ve insan gücü desteği sağlamıştır. Ayrıca, görev alanında Kızılay'a ait mobil ikram aracı süreç boyunca alanda bulunan görevlilere çeşitli ikramlar sağlamıştır. Dağıtımı sağlanan malzemelere ilişkin detaylar aşağıdaki tablodadır.

TÜRK KIZILAYI DAĞITIM TABLOSU	Dağıtılan Miktar	Kalan Miktar
Gıda	216.570	0
İçecek	13.474	0
Hijyen	500	0
Yardımcı Malzeme	1.882	0
Genel Toplam	232.426	0

Mülteci Destek Derneği (MUDEM)

Sosyal alanda sığınmacıların, mültecilerin, göçmenlerin, insan ticareti mağdurlarının, uluslararası koruma talep edenlerin ve vatansız kişilerin sorunlarına yönelik yurt içinde ve yurt dışında faaliyetler yürüten, MUDEM, mültecilerin temel sorunları başta olmak üzere temel yaşamsal ihtiyaçlarının giderilmesine destek olmuş, mülteci ve sığınmacıların acil ihtiyaçlarına yönelik yardım dağıtımları gerçekleştirmiş, özellikle Covid-19 çerçevesinde alanda bulunan göçmenlere maske temini sağlamış ve alanda çalışan diğer STÖ'ler ve kamu kurumları ile koordineli olarak Pazarkule Sınır Kapısı'nda süreç boyunca insan kaynağı desteği sağlamıştır. Dağıtımı sağlanan malzemelere ilişkin detaylar aşağıdaki tablodadır.

MUDEM DAĞITIM TABLOSU	Dağıtılan Miktar	Kalan Miktar
Hijyen	19.620	0
Genel Toplam	19.620	0

NEF Vakfı

Sosyal hizmet, sosyal yardım, insani yardım çalışmaları kapsamında NEF Vakfı; kadınlar, çocuklar, engel sahibi bireyler, hastalar ve dezavantajlı gruplar üzerinde faaliyetler yürütmekte olup Pazarkule Sınır Kapısı'nda temel insani yardım, Valilik alan koordinasyonu, hijyen ve tuvalet ihtiyacı kapsamında faaliyet göstermiştir. Alandaki çalışan personele yönelik hizmetlerde de katkı sunan NEF Vakfı tarafından, 150 seyyar tuvalet ve UMKE ile İl Sağlık Müdürlüğü'ne (Sahra Çadırı'na) 60 bin kutu ilaç temin etmiştir. İlaç teminine ek olarak NEF Vakfı tarafından aynı yardım da sağlanmıştır. NEF Vakfı tarafından alanda sağlanan aynı yardımlara ilişkin detaylar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

NEF VAKFI DAĞITIM TABLOSU	Dağıtılan Miktar	Kalan Miktar
Gıda	1.680	0
İçecek	42.252	0
Yardımcı Malzeme	210	0
Genel Toplam	44.142	0

İlim Yayma Cemiyeti

İlim Yayma Cemiyetinin, Pazarkule Sınır Kapısı bölgesinde düzensiz göçmenlerin temel ihtiyaçları kapsamında sağlamış olduğu desteğe ait ayrıntılar aşağıdaki tablodadır.

İLİM YAYMA CEMİYETİ DAĞITIM TABLOSU	Dağıtılan Miktar	Kalan Miktar
Gıda	9.300	0
İçecek	500	0
Genel Toplam	9.800	0

Beşir Derneği

Pazarkule sınır bölgesinde düzensiz göçmenlerin temel ihtiyaçlarının karşılanması hususunda, süreç boyunca dağıtım alanında gerek malzeme gerekse insan gücü gerektiren her türlü yardımlaşma kapsamında, Beşir Derneği tarafından sağlanmış olan desteğe ait detaylar aşağıdaki tablodadır.

BEŞİR DERNEĞİ DAĞITIM TABLOSU	Dağıtılan Miktar	Kalan Miktar
Gıda	81.068	0
İçecek	35.071	0
Hijyen	2.658	0
Genel Toplam	118.797	0

İHH İnsani Yardım Vakfı

İHH İnsani Yardım Vakfı, yerlerinden edilmiş ve mülteci konumuna düşmüş ihtiyaç sahipleri için aynı yardımlar temin ederek sürece destek sağlamıştır. İHH yalnızca Edirne Pazarkule değil, İpsala, Meriç, Uzunköprü gibi ilçeler ve bu ilçelere bağlı köylere de talepler doğrultusunda yardım malzemesi ulaştırmıştır. Malzemelere ilişkin detaylar aşağıdaki tablodadır.

İHH İNSANİ YARDIM VAKFI DAĞITIM TABLOSU	Dağıtılan Miktar	Kalan Miktar
Gıda	56.460	0
İçecek	1.688	0
Hijyen	300	0
Genel Toplam	58.448	0

Müdafaa-i İslam Hareketi İlim ve Kültür Derneği (MİHADER)

MİHADER'in Pazarkule'de düzensiz göçmenlerin temel ihtiyaçları kapsamında sağlamış olduğu desteğe ait ayrıntılar aşağıdaki tablodadır.

MİHADER DAĞITIM TABLOSU	Dağıtılan Miktar	Kalan Miktar
Gıda	2.477	0
İçecek	2.796	0
Hijyen	100	0
Yardımcı Malzeme	400	0
Genel Toplam	5.773	0

Mavi Kalem Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Mavi Kalem Derneği, gönüllülüğün bir yaşam biçimi olduğu fikri etrafında oluşmuştur. 2000 yılında karma bir grup olarak başlayan Mavi Kalem bugün ağırlıklı olarak bir kadın grubudur. Bu süreç çalışma alanlarından, gönüllülerin ilgi alanlarına ve gönüllü çalışmaya gösterilen ilgiye kadar pek çok durumdan etkilenmiştir. Sunulan katkıya ilişkin detaylar aşağıdaki tablodadır.

MAVİ KALEM SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ DAĞITIM TABLOSU	Dağıtılan Miktar	Kalan Miktar
Gıda	602	0
İçecek	540	0
Hijyen	600	0
Yardımcı Malzeme	33	0
Genel Toplam	1.775	0

İstanbul Sanayicileri ve İş Adamları Derneği (İSİFED)

İSİFED bağlı derneklerin üyeleri arasında birlikte iş yapabilme olanakları yaratmak ve en üst düzeyde dayanışma sağlamak amacıyla organizasyonlar yapmayı en önemli görevlerinden saymaktadır. Bu kapsamda Pazarkule Sınır Kapısı bölgesinde düzensiz göçmenlerin temel ihtiyaçlarına yönelik sağladıkları destek aşağıdaki tabloda verilmiştir.

İSİFED DAĞITIM TABLOSU	Dağıtılan Miktar	Kalan Miktar
Gıda	11.470	0
İçecek	3.000	0
Genel Toplam	14.470	0

Selimiye İlim ve Kültür Hizmetleri Derneği (SELİMDER)

SELİMDER'in Pazarkule sınır bölgesinde düzensiz göçmenler için sağlamış olduğu desteğe ait detaylar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

SELİMDER DAĞITIM TABLOSU	Dağıtılan Miktar	Kalan Miktar
Gıda	552	0
İçecek	14	0
Hijyen	102	0
Genel Toplam	668	0

Hayrat Yardım Derneği

Dünya genelindeki maddi ve manevi yardım faaliyetlerinde, yaygın gönüllü ve bağışçı ağıyla, çözüm ve değerleri organize ederek ihtiyaç sahiplerine ulaştırmayı hedefleyen Hayrat Yardım Derneği'nin, Pazarkule Sınır Kapısı bölgesinde düzensiz göçmenler için sağladığı desteklere ait detaylar aşağıdaki tablodadır.

HAYRAT YARDIM DERNEĞİ DAĞITIM TABLOSU	Dağıtılan Miktar	Kalan Miktar
Gıda	21.916	0
İçecek	5.002	0
Hijyen	2.050	0
Yardımcı Malzeme	1.350	0
Genel Toplam	30.318	0

Hacı Habibullah Geredevi Vakfı (HAGEV)

Ülkemizde veya dünyanın herhangi bir yerinde sıkıntıya düşmüş, aç ve açıkta kalmış, savaş, tabi-î, afet gibi sebeplerle mağdur olmuş, evsiz, yurtsuz tüm insanlara insani ve maddi yardım ulaştırmak amacıyla 1995 yılından bu yana faaliyetlerine devam eden HAGEV'in Pazarkule Sınır Kapısı bölgesinde düzensiz göçmenler için sağladığı desteklere ait detaylar aşağıdaki tablodadır.

HAGEV DAĞITIM TABLOSU	Dağıtılan Miktar	Kalan Miktar
Gıda	2.050	0
İçecek	3.100	0
Hijyen	1.500	0
Genel Toplam	6.650	0

Hayata Destek Derneği

Olası bir afet durumunda, afetlerden etkilenen topluluklara aynı ve nakdi yardım sunarak acil yardım operasyonları yürüten, insani yardımı siyasi, ekonomik, askeri çıkar gözetmeden, tarafsızlık, bağımsızlık ve hesap verebilirlik ilkelerine dayanarak planlayan, afet alanlarında temiz suya erişimin sağlanması, hijyen ve barınma koşullarının iyileştirilmesinin yanı sıra gıda ve gıda dışı temel ihtiyaçların karşılanması için de çalışan, afete müdahale ekiplerince gerekli ekipmanlarla afet bölgesine 48 saat içinde ulaşmayı hedef edinen Hayata Destek Derneği'nin Pazarkule'de düzensiz göçmenler için sağladığı desteğe ait detaylar aşağıdaki tablodadır.

HAYATA DESTEK DERNEĞİ DAĞITIM TABLOSU	Dağıtılan Miktar	Kalan Miktar
Gıda	22.016	0
İçecek	1.000	0
Hijyen	1.800	0
Genel Toplam	24.816	0

Aras Marmara Eğitim ve Hizmet Vakfı (AREV Vakfı)

İnsanlık değerlerini özümsemiş nesillerin yetişmesine hizmet etmek, yaşam boyu eğitim ve gelişim imkânı sunmak gayesi taşıyan AREV Vakfı'nın Pazarkule Sınır Kapısı bölgesinde düzensiz göçmenlerin temel ihtiyaçlarının giderilmesi kapsamında sağlamış olduğu desteğe ait detaylar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

AREV VAKFI DAĞITIM TABLOSU	Dağıtılan Miktar	Kalan Miktar
Gıda	1.000	0
İçecek	1.000	0
Genel Toplam	2.000	0

Silivri Furkan Mahmud Efendi Derneği

Silivri Furkan Mahmud Efendi Derneği'nin Pazarkule sınır bölgesinde düzensiz göçmenler için sağlamış olduğu desteğe ait detaylar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

SİLİVRİ FURKAN MAHMUD EFENDİ DERNEĞİ DAĞITIM TABLOSU	Dağıtılan Miktar	Kalan Miktar
Gıda	2.350	0
İçecek	750	0
Yardımcı Malzeme	150	0
Genel Toplam	3.250	0

İnsan ve Medeniyet Hareketi

İnsan ve Medeniyet Hareketi'nin Pazarkule Sınır Kapısı bölgesinde düzensiz göçmenler için sağlamış olduğu desteğe ait detaylar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

İNSAN VE MEDENİYET HAREKETİ DAĞITIM TABLOSU	Dağıtılan Miktar	Kalan Miktar
Yardımcı Malzeme	280	0
Genel Toplam	280	0

Türkiye Gençlik Vakfı (TÜGVA)

TÜGVA'nın Pazarkule Sınır Kapısı bölgesinde düzensiz göçmenler için sağlamış olduğu desteğe ait detaylar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TÜGVA DAĞITIM TABLOSU	Dağıtılan Miktar	Kalan Miktar
İçecek	3.450	0
Genel Toplam	3.450	0

İnsan ve İrfan Vakfı

İnsan ve İrfan Vakfı'nın Pazarkule'deki düzensiz göçmenler için sağlamış olduğu desteğe ait detaylar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

İNSAN VE İRFAN VAKFI DAĞITIM TABLOSU	Dağıtılan Miktar	Kalan Miktar
Gıda	3.000	0
Genel Toplam	3.000	0

Birleşmiş Milletler Kuruluşlarının Katkıları

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER MÜLTECİ ÖRGÜTÜ

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER MÜLTECİ ÖRGÜTÜ MALZEMELERİ DAĞITIM TABLOSU	Gelen Miktar	Dağıtılan Miktar	Kalan Miktar
Kumanya	26.950	26.950	0
Su (0.5 LT)	11.704	11.656	48
Termal Battaniye	1.292	1.119	173
İçlik	816	816	0
Bebek Bezi	768	672	96
Çorap	925	658	267
Bere	785	259	526
Erkek Yağmurluk	396	174	222
Atkı	855	162	693
Erkek Eşofman	350	141	209
Çocuk Eşofman	370	130	240
Kadın Yağmurluk	375	130	245
Kadın Eşofman	515	112	403
Spor Ayakkabı	204	74	130
Kadın Acil Durum Hijyen Kiti	139	25	114
Erkek Acil Durum Hijyen Kiti	139	25	114
Sırt Çantası	17	17	0
Kazak	99	6	93
Bot	68	5	63
Yazlık Şapka	100	0	100
Yağlı Radyatör	9	0	9
Uyku Matı	50	0	50
Sinek İlacı	6.520	0	6.520
Genel Toplam	53.446	43.131	10.315

UNHCR İstanbul Ofisi, Pazarkule Sınır Kapısı bölgesinde gerçekleşen düzensiz göç süreci boyunca alanda bulunan düzensiz karışık gruba yönelik temel ihtiyaç analizleri, koruma faaliyetleri, düzensiz göçmen ve refakatsiz çocuklarla sosyal inceleme görüşmeleri, aynı destek ve mali yardım hususlarında destek sağlamanın yanı sıra faaliyetlerin alandaki işleyişine doğrudan katılım sağlamıştır. Geri itme vakalarının takibi ve yönetiminde, yetkili kurumlarla ve ilgili STÖ'lerle sağladığı iş birliği ve iş ortaklığı dahilinde faaliyet göstermiştir. Ayrıca, alanda gelişen ve değişen olasılıklara hazırlık planlaması sağlamak üzere durum takibini eş zamanlı sağlayarak mevcut koordinasyona katkıda bulunmuştur. Yapılan ihtiyaç analizleri doğrultusunda UNHCR tarafından sağlanan desteğe ait detaylar yandaki tablodadır.

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ÇOCUKLARA YARDIM FONU

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ÇOCUKLARA YARDIM FONU MALZEMELERİ DAĞITIM TABLOSU	Gelen Miktar	Dağıtılan Miktar	Kalan Miktar
Su (0,5 LT / 1,5 LT)	14.508	14.508	0
Battaniye	11.616	11.616	0
Islak Mendil	51.248	11.268	39.980
Peçete	50.000	10.020	39.980
Bebek Bezi	67.600	8.800	58.800
Sabun	6.600	5.800	800
Kışlık Kıyafet Kiti (Çocuk)	8.050	5.676	2.374
Hijyenik Ped	5.000	2.500	2.500
Bit İlacı	3.000	1.000	2.000
Bebek Hijyen Kiti	8.050	569	7.481
Çocuk Dostu Alan Kiti	3	0	3
Genel Toplam	225.675	71.757	153.918

Pazarkule bölgesindeki düzensiz göçmenlere yönelik SGDD-ASAM tarafından sağlanan ihtiyaç analizleri kapsamında kadın ve çocuklara yönelik saptanan ihtiyaçların giderilmesi hususunda aynı destek sağlamıştır.

Bununla beraber SGDD-ASAM ve UNICEF partnerliği çerçevesinde alandaki kilit rolü üstlenen dağıtım araçları yine SGDD-ASAM'ın yürüttüğü UNICEF destekli proje kapsamındaki mobil ekip araçları olarak görev yapmış, aynı zamanda Edirne'de bir depo tutulmasının önü açılarak diğer kuruluşların malzemelerinin dağıtım organizasyonlarının da sağlıklı bir biçimde işlemesi sağlanmıştır.

UNICEF Acil Durum Ekibi ve UNICEF Merkez ofisinden yetkililer, sınırdaki hareketliliğin başından sonuna kadar alanda aktif olarak görev yapmışlardır.

ULUSLARARASI GÖÇ ÖRGÜTÜ

INTERNATIONAL
ORGANIZATION
FOR MIGRATION

ULUSLARARASI GÖÇ ÖRGÜTÜ MALZEMELERİ DAĞITIM TABLOSU	Gelen Miktar	Dağıtılan Miktar	Kalan Miktar
Kumanya	16.900	16.900	0
Su (0.5 LT)	12.500	12.500	0
Yağmurluk	1.920	1.920	0
Hijyen Kiti	1.750	1.750	0
Battaniye	1.700	1.700	0
Mont	1.500	1.500	0
Hijyenik Ped	950	950	0
Eşofman	2.000	950	1.050
Bebek Bisküvisi	300	300	0
Bebek Maması	250	250	0
Bebek Bezi	250	250	0
Biberon	60	60	0
Hipotermi Battaniyesi	3.700	0	3.700
Genel Toplam	43.780	39.030	4.750

Alanda yürütülen dağıtım çalışmalarında koordineli olarak destek sağlamanın yanı sıra, tespit edilen temel ihtiyaçlara yönelik aynı yardımlar da sağlamıştır. Ayrıca Edirne ve civarında daha önceden de faaliyette bulunan ekiplerini ve tercümanlarını saha çalışmaları için yönlendirmiştir.

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER NÜFUS FONU

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER NÜFUS FONU MALZEMELERİ DAĞITIM TABLOSU	Gelen Miktar	Dağıtılan Miktar	Kalan Miktar
Kadın Hijyen Kiti	1.800	1.800	0
Onur Kiti	500	380	120
Hijyen Kiti	1.000	0	1.000
Genel Toplam	3.300	2.180	1.120

Pazarkule bölgesindeki düzensiz göçmenlere yönelik SGDD-ASAM tarafından sağlanan ihtiyaç analizleri kapsamında kadınlara yönelik saptanan ihtiyaçların giderilmesi hususunda aynı destek sağlamıştır.

Kamu Kuruluşlarının Rolü ve Faaliyetleri

EDİRNE VALİLİĞİ

Pazarkule Sınır Kapısı bölgesinde gerçekleşen sınır hareketliliğine ilişkin uygulanan eylem planı ve alan koordinasyonu Edirne Valiliği ve Valiliğe bağlı il teşkilatı tarafından alınan kararlar çerçevesinde yürütülmüştür.

EDİRNE İL GÖÇ İDARESİ MÜDÜRLÜĞÜ

Edirne ilinde 28 Şubat 2020 tarihinde başlayan ve 26 Mart 2020 tarihine kadar devam eden düzensiz göç, Edirne Pazarkule ve Edirne sınır hattı boyunca olan alana yayılım sağlamıştır. Yunanistan'a geçmek üzere Edirne'nin çeşitli bölgelerinde toplanan düzensiz göçmenlerin, Müdürlüğün yükümlülükleri dâhilinde yasal yönlendirmelerinin sağlanması, temel ihtiyaçlarının yerinde giderilmesi,

Yunanistan'a geçmeyi denemiş ancak oradan geri itilmiş olanların tespit edilmesinin ve gerekli sürecin işletilmesi, ilde yetkin ve yetkili kurum olarak hem mevcut durumun çözümü hem de alanda insani çalışma faaliyetleri sürdüren çeşitli kurum ve kuruluşların koordinasyonunun sağlanması ve üst mercilere iletilmesi süreçleri Edirne İGİM tarafından yürütülmüştür.

EDİRNE İGİM MALZEMELERİ DAĞITIM TABLOSU	Gelen Miktar	Dağıtılan Miktar	Kalan Miktar
Gıda	53.827	53.827	0
Hijyen	3.411	3.411	0
İçecek	4.210	4.210	0
Yardımcı Malzeme	5	5	0
Genel Toplam	61.453	61.453	0

KIRKLARELİ İL GÖÇ İDARESİ MÜDÜRLÜĞÜ

Uzunköprü, Meriç ve İpsala bölgelerinde bulunan düzensiz göçmenlerden tespit ettiğimiz geri itilenlerin bildirimini

Kırklareli İGİM'e iletilmiştir. Gereken yönlendirmeler Kırklareli İGİM tarafından sağlanmıştır.

EDİRNE AİLE ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRLÜĞÜ AİLE SOSYAL DESTEK PROGRAMI PERSONELLERİ

Pazarkule Sınır Kapısı bölgesinde bulunan Aile Sosyal Destek Programı sahada tespit edilen özel ihtiyaç sahibi kişilerin ve refakatsiz/

ayrı düşmüş çocuk yönlendirmelerini değerlendirmeye almak üzere görüşmeler sağlamıştır.

EDİRNE İL SİVİL TOPLUMLA İLİŞKİLER MÜDÜRLÜĞÜ

Pazarkule Sınır Kapısı bölgesinde bulunan STÖ'lerin alana kontrollü bir biçimde giriş çıkışları için gerekli

personel listelerini derlemiş ve günlük bildirim esaslı giriş çıkışları koordine etmiştir.

EDİRNE VALİLİĞİ - SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA VAKFI (SYDV)

Pazarkule'de bulunan SYDV personelleri alan çalışması yapmış ve alanla ilgili düzenli günlük veri toplamıştır. SYDV; tespit edilen

özel ihtiyaç sahibi bireyler için ilgili STÖ'lerle, yetkili kurum ve kuruluşlarla iş birliği sağlamış ve gerektiğinde kurumları yönlendirmiştir.

EDİRNE İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ (SAHRA / 112 / UMKE)

İl Sağlık Müdürlüğü'nün alandaki çalışmalarına ait detaylar raporun "Sağlık Hizmetleri" bölümünde aktarılmıştır. İl Sağlık

Müdürlüğü, kanaat önderleri toplantısında; Covid-19'a ilişkin, alanda bulunan kişilere yönelik kapsamlı bir bilgilendirme yapmıştır.

EDİRNE BELEDİYESİ

Pazarkule sınır bölgesinde toplanan düzensiz göçmenlerin temel ihtiyaçları kapsamında aynı yardımlar sağlanmıştır. Ayrıca alan çevre

temizliği, çöp hizmetleri, seyyar tuvalet ve su tankeri temini Edirne Belediyesi tarafından sağlanmıştır.

EDİRNE BELEDİYESİ DAĞITIM TABLOSU	Gelen Miktar	Dağıtılan Miktar	Kalan Miktar
Gıda	470	470	0
İçecek	150	150	0
Yardımcı Malzeme	100	100	0
Genel Toplam	720	720	0

AFAD - EDİRNE İL AFET VE ACİL DURUM MÜDÜRLÜĞÜ

AFAD'ın Pazarkule Sınır Kapısı bölgesinde düzensiz göçmenler için sağlamış olduğu desteğe ait detaylar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

AFAD DAĞITIM TABLOSU	Gelen Miktar	Dağıtılan Miktar	Kalan Miktar
Gıda	25.615	25.615	0
İçecek	12.005	12.005	0
Yardımcı Malzeme	2.000	2.000	0
Genel Toplam	39.620	39.620	0

EDİRNE BAROSU

Edirne Pazarkule'de ve Edirne sınır hattı boyunca Yunanistan'a geçiş sağlamaya çalışırken Yunanistan tarafından geri itilmiş

olan düzensiz göçmenlerin şikâyetçi olmaları durumunda iç hukuk yolları için gereken destek Edirne Barosu tarafından planlanmıştır.

Bölgedeki Sorumluluk Paylaşımı ve Koordinasyon Süreci

Edirne Pazarkule bölgesinde, söz konusu tarih aralığı süresince tüm iş ve işlemler Edirne Valiliği koordinasyonunda yürütülmüştür. Edirne Valiliği'nin sorumluluğunda ilgili Vali Yardımcısı koordinesinde tüm çalışmalar anlık ve günlük aktarımlarla üst mercilere iletilmiş, sorumlu Vali Yardımcısı sıklıkla alanda bizzat gerekli bilgileri almış ve yapılan değerlendirmeler çerçevesinde gerekli yönlendirmeleri yapmıştır.

Konusu gereği Edirne İGİM başlangıçtan itibaren alanın koordinasyonundan sorumlu kurum olarak öne çıkmış ve alanda çalışan veya bulunan uluslararası kuruluşlar, STÖ'ler ve diğer kamu kuruluşları ile koordinasyonu kurup iş bölümlendirmesini ve planlamasını gerçekleştirmiş, ayrıca

alanda giriş çıkışlarla ilgili tam yetkili olarak görev yapmıştır. Göç İdaresi Genel Müdürlüğü üst düzey yöneticileri ve Ankara merkez uzmanları da kısa süre içerisinde alana gelerek koordinasyonda en üst merci olarak yer almış, son güne kadar alanda bulunmuşlardır.

İnsani yardım malzemelerinin depolanması ve dağıtımın koordinasyonu belirli bir tarihe kadar Edirne İGİM sorumluluğunda iken daha sonra, yardımların koordine edildiği Türk Telekom Deposu işletim sürecinin Edirne AFAD İl Müdürlüğü'ne devredilmesi ile temin edinilen kamu kuruluşları ve bağışçıların yardımlarının alana transferi ile ilgili sorumluluk Göç İdaresi'nden AFAD İl Müdürlüğü'ne geçmiştir.

Pazarkule bölgesinde 1 Mart tarihi ile insani yardım malzemelerinin dağıtımının olduğu noktada bir merkezi alan oluşması ile koordinasyon noktası doğal sürecinde yerleşik hale gelmiştir. Bu andan itibaren her gün saat 10.00'da Göç İdaresi yetkilileri, AFAD, SYDV, STÖ'ler, uluslararası kuruluşlar ile insani yardım malzemelerinin dağıtımı, oluşan yeni ihtiyaçlar, alanın düzeni gibi

konularda toplantı yapılmış ve her gün toplantı tutanağı bir sonraki toplantıda aynı konularla ilgili nasıl bir ilerleme gerçekleştiğini değerlendirmek üzere standart toplantı prosedürlerinin temelini oluşturmuştur.

Aynı şekilde her gün başlangıçta saat 19.00'da devam eden günlerde saat 17.00'de günün genel değerlendirmesi aynı katılımcılarla yapılmış, dağıtım süreci, dağıtımda verilmesi gereken molalar, günlük kadın-erkek-çocuk dağıtım sayısı gibi profile dayalı verilerin sunulması akabinde tüm STÖ ve uluslararası kuruluşlar günlük ne yaptıklarını koordinasyon toplantısında anlatmış ve anlatılanlar, insani yardımdan, tercüman ihtiyacına, sağlıktan, geri itme vakalarına kadar katılımcıların aktardıklarına göre tutanaklara geçirilmiş, öneriler değerlendirmeye alınmıştır.

Koordinasyon toplantılarında sivil toplum örgütlerinin Pazarkule dışındaki faaliyetleri ve ortaya çıkan yeni gereksinimler çerçevesindeki görevleri de ortak kararlar ve her kurumun kapasitesi çerçevesinde belirlenmiştir.

Dağıtım noktasındaki malzeme dağıtım planı Edirne İGİM'in görevlendirdiği kişiler tarafından STÖ'lerin temin edeceği ve kamu desteği ile sağlanan malzemeler çerçevesinde saat ve içerik olarak planlanmış, söz konusu plan SGDD-ASAM dağıtım noktası irtibat kişisine her akşam bildirilmiş ve bu çerçevede dağıtımlar bir gün önceden organize edilmiştir.

Edirne Pazarkule alanında güvenliğin ve asayişin sağlanması amacıyla; sürecin başından devam eden günlere kadar artan sayıda asker, jandarma ve polis ekipleri alanda bulunmuş, dağıtım noktalarında sıra düzeni sağlanması ve kişilerin kendi aralarında ortaya çıkan sorunları engellemek amacıyla görev yapmıştır. Bu süreçte, genel anlamda güvenliği sağlayan kişilerin ihtiyaçları da koordineli bir biçimde sağlanmıştır. Koordinasyon toplantılarında güvenlik sorunları da ayrı bir başlık olarak görüşülmüştür.

Söz konusu toplantılar kesintisiz olarak Pazarkule alanının tahliye sürecine kadar devam etmiştir. Günlük yapılan toplantılar çerçevesindeki bilgiler yine günlük olarak Valilik'te yapılan toplantılarda ilgili koordinasyon yetkilileri tarafından Valiliğe sunulmuştur. Geniş katımlı koordinasyon toplantıları Pazarkule sürecinde kurumlar arası iş birliği ve planlama açısından oldukça etkili bir yöntem olarak ortaya çıkmış, alanda faaliyette bulunan tüm organizasyonlar hem önerilerini, hem gözlemlerini ifade etme imkânı bulmuşlardır.

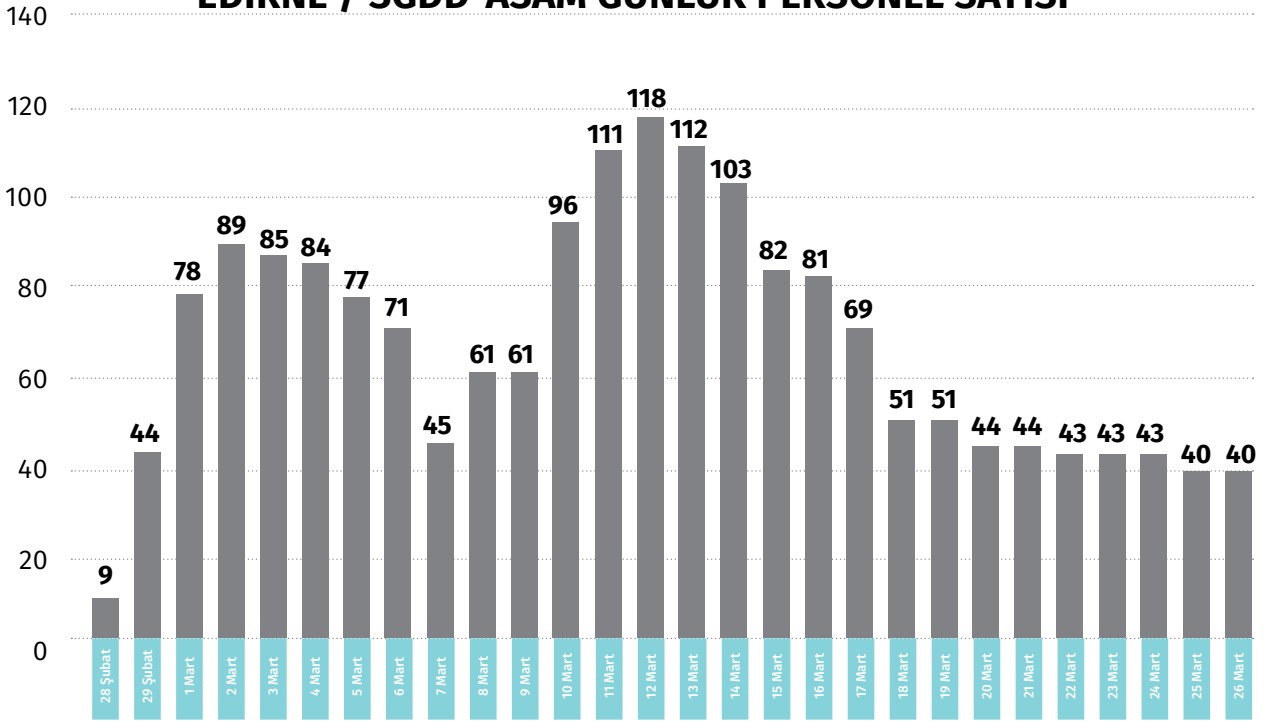

Ek Konu Başlıkları

PERSONEL DAĞITILIMI VE SİRKÜLASYON

28 Şubat 2020-26 Mart 2020 tarihleri arasında SGDD-ASAM, 187 personelinin dönüşümlü olarak görev almasıyla alanda etkin rol oynamıştır. SGDD-ASAM'ın Pazarkule Sınır Kapısı alanında günlük personel sayısı değişimi aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

EDİRNE / SGDD-ASAM GÜNLÜK PERSONEL SAYISI

SGDD-ASAM Edirne Saha Ofisi, 9 personeli ile hareketliliğin başladığı ilk anda gerek kurumlara koordinasyon gerek saha gözlemi konusunda ilgili sahaya dair hâkimiyeti ve tecrübesine ek olarak aynı gün İstanbul ofislerinden alana geçen 10 kişi ile birlikte hızlı bir saha analizi ve ihtiyaç tespiti yapmıştır. 28 Şubat 2020 tarihinde ekip, öncelikle şehir

içinde oluşan toplanmaları gözlemlemiş, alan taraması sağlamış ve ihtiyaç analizi için tespit çalışmalarını alanda bulunan yetkili kurumlara iletişim hâlinde kalarak sürdürmüştür. Sonrasında ise mobil ekip ile sınır hattı boyunca olan hareketliliği gözlemleyerek ilgili kurumlara bilgi aktarımı yaparak koordinasyon sürecine dâhil olmuştur.

29 Şubat 2020 tarihinde ise SGDD-ASAM, gerekli desteği vermek üzere, alana, 61 personelinin takviyesini sağlamıştır. Devamında ise özverili ve gönüllü bir şekilde çalışmalarını sürdürmekte olan personel sayısı günden güne artış göstererek

12 Mart 2020 tarihinde 118 kişiye kadar çıkmıştır. İlgili personeller, UNICEF, UNHCR, WHO ve PRM fonlu projelerden olmak üzere sahada mobil ekip, dağıtım ekibi, koruma ekibi, lojistik, koordinasyon ekibi, sağlık ekibi gibi ekiplerde görev almıştır.

Edirne ilindeki sınır hareketliliğine bağlı olarak hem gündüz hem de gece olmak üzere alanda bulunmuş olan SGDD-ASAM ekibi, sağlık, dağıtım, ihtiyaç tespiti, koruma gibi mevcut faaliyet alanları ve süreleri de göz önünde bulundurularak görevlendirilmiştir. İlgili sınır hareketliliğinin son günü olan 26 Mart 2020 tarihinde dahi, SGDD-ASAM 40 çalışanı ile gerekli faaliyetlerine ve desteklerine devam etmiştir.

KOORDİNASYON TOPLANTILARI

Edirne’de sınır hareketliliğinin başladığı 28 Şubat 2020 tarihinden 26 Mart 2020 tarihine kadar olan süreçte bölgede yer almış olan SGDD-ASAM, kendi bünyesinde de her gün aralıksız bir şekilde koordinasyon toplantıları gerçekleştirmiştir.

Bu toplantılarda SGDD-ASAM personelleri ayrıntılı faaliyet planlamaları ve gün sonu değerlendirmeleri yapmış ve her bir saha personelinin değerlendirmeleri ve gözlemleri neticesinde, ertesi gün olacak operasyon planlarında günlük revizyonlar

gerçekleştirilmiştir. Ekip içi koordinasyonun sağlanmasında çok önemli olan bu toplantılarda birçok karar alınmış ve ilgili uygulamalara geçilmiştir. Son dönemlerde de Covid-19 sebebiyle alınan önlemler tüm saha personeline bu toplantılarda aktarılmıştır.

Değerlendirme ve Sonuç

Edirne ve civarında yaşanan göç hareketliliği, Türkiye gibi “göç”ün yönetilmesi sürecinde gerek statülere bağlı olarak ikametlendirme-kimliklendirme, gerekse geçici barınma merkezleri yolu ile kitlesel akını karşılama gibi nizami yönetim biçimlerinin dışında gelişen bir durumdur. Dahası, düzenli olmayan bu göç hareketliliği boyunca değişen koşul ve durumlar karşısında ayrı müdahale gereksinimlerine anında karar verilmesi ihtiyacı ortaya çıkmış, bir anlamda düzensizliğin içerisinde esnek ancak etkili bir düzen kurulması gerekmiştir. 28 Şubat 2020’den 26 Mart 2020’ye kadar süren bu düzensiz göç hareketliliği, sağlık, sosyoloji, psikoloji, hukuk, antropoloji, uluslararası ilişkiler gibi pek çok disiplinin araştırmasına konu olabilecek nitelikte önemli bir dönem olarak tarihe geçmiştir.

Söz konusu bölgede ve zaman aralığında eksikliği görülen ve tespit edilen durumların veya ihtiyaçların karşılanamaması veya karşılanmamasının ayrı ayrı gerekçeleri olmakla beraber, Türkiye gibi dünyadaki kamp yönetim sistemlerinin standartlarını olumlu yönde değiştirmiş ve örnek kamp yönetimi biçimlerini literatüre yerleştirmiş bir coğrafyada, Edirne Pazarkule’de karşılaşılan eksikliklerin giderilmemesi gibi bir durumun mümkün olamayacağı zaten aşikârdır.

Edirne Pazarkule; düzensiz bir göç hareketinin, bir durağında düzenlilik kurma çabalarının arasında yerel makamlar, devlet kurumları, STÖ’ler, vatandaşlar, gönüllüler ve duyarlılık sahibi tüm kesimlerin belirli insani müdahaleleri

ortak bir çabayla göstermeleri açısından, aynı zamanda geçici koruma ve uluslararası koruma altında olan kişiler ile düzenli ikameti olan, çalışma izni olan, üniversite öğrencisi olan ve hiçbir yerde kaydı olmayan - hukuken var olmayan - kişilerin bir aradalığının ve bireysel ayrılıklarının gözlemlenmesi açısından, bir laboratuvar niteliği taşımıştır.

“Göç”ü bir olgu olarak ele aldığımızda, “yol”da olmak, yine Edirne Pazarkule örneğinde “insanın, arayan bir varlık” olma özelliği ve bu arayışın koşullar ne olursa olsun, bundan önce ve bu esnada olduğu gibi bundan sonra da devam edeceğinin en önemli göstergesidir. Bu çerçevede kişilerin neden orada olduğu sorusu içinden çıkılması zor, ayrı bir tartışma konusudur.

SGDD-ASAM açısından bu deneyim teori ve pratik tartışmaları veya teori ile pratiğin uyumlaştırılması ya da birbirini desteklemesi açısından oldukça öğretici bir alan çalışması olmuştur.

SGDD-ASAM'ın acil durum müdahale sürecindeki tüm faaliyetleri bütüncül bir yaklaşımla, alandaki tüm paydaşların katılımıyla ve ekip içi dayanışmayla yürütmüştür. Edirne Pazarkule Sınır Kapısı alanında ve civarında yürütülen tüm faaliyetlerin ve yapılan tüm müdahalelerin, farklı grupları kapsayan ve çok farklı ihtiyaçlara yanıt verebilecek nitelikte olması gerektiği gözlemlenmiştir.

Özellikle, sınır hareketliliği zamanlarında durumdan en çok etkilenen topluluklar olarak kadınlar, çocuklar, engelliler, kronik rahatsızlığı olanlar gibi farklılaşan ihtiyaçları olan kişilere yönelik farklı müdahalelerin önceliklendirilmesi kilit önem taşımıştır. Bu grupların insani kriz zamanlarında karşılaşılabilecekleri engelleri anlayabilmek adına, ihtiyaç tespiti, koruma, sağlık, risk değerlendirme ve izleme faaliyetlerinin, dağıtımla eş zamanlı ve bütüncül

müdahaleler şeklinde yürütülmesinin gerekliliği en önemli çıkarım olmuştur. Her bir faaliyeti ayrı ayrı değerlendirmek gerekirse aşağıdaki çıkarımları yapmak mümkün olabilir.

28 Şubat 2020 tarihinden 26 Mart 2020 tarihine kadar; Pazarkule Sınır Kapısı alanında SGDD-ASAM'ın yaptığı en önemli çalışma insani yardım malzemelerinin koruma odaklı dağıtılması ve koordinasyonu olmuştur. Bir ay boyunca SGDD-ASAM tarafından toplam 1.080.580 malzeme dağıtılmıştır. Bunların 626.014'ü gıda malzemesi, 128.948'i hijyen malzemesi, 249.083'ü içecek, 76.535'i ek malzeme olmuştur. Malzemeler genellikle diğer STÖ'ler, uluslararası kuruluşlar, kamu kurumları, BM kuruluşları ve özel bağışçılar tarafından sağlanmış olup alandaki tüm dağıtım operasyonu Edirne İGİM'in koordinasyonunda, SGDD-ASAM tarafından yürütülmüştür.

Söz konusu dağıtımlarda ihtiyaç değerlendirmeleri belirleyici olmuştur. İhtiyaç değerlendirmesi öncelikle Gözlem-Tespit, Sınıflandırma-Ayrıştırma, Önceliklendirme ve Güçlendirme ilkelerine göre benimsenmiş ve alandaki kişilerden gelen talepler operasyonel plana dâhil edilmiştir.

Sınır hareketliliği boyunca tespit edilen temel beslenme, hijyen ve öz bakım ürünleri gibi süregelen; kadınlar, çocuklar, yaşlılar, engel sahibi bireyler gibi hassas gruplar için özel ihtiyaçlara göre değişkenlik gösterebilen tüm ihtiyaçların tespiti yürütülen dağıtım faaliyetleri için kilit bir süreç olmuştur. İhtiyaçlara yönelik tespitler yapılırken, kadınlar ve çocukların özel ihtiyaçları başta olmak üzere, diğer hassasiyet/ özel ihtiyaç sahibi göçmenlerin (engel sahibi

bireyler, yaşlılar, hamileler, ciddi sağlık problemi olanlar) özel ihtiyaçlarının önceliklendirilmesine ağırlık verilmeye çalışılmıştır. Bu kişilerin önceliklendirilmesi sürecinde koruma faaliyeti yürütenler ile koordineli bir müdahale planlaması kapsamında hareket edilmiştir. Özel ihtiyaç sahiplerinin sırada beklemesine gerek kalmaksızın ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik bir müdahale sistemi ile dağıtımlar yapılmıştır.

İhtiyaçların tespit süreçleri kriz durumlarına yönelik müdahaleler açısından öğretici çıktılar içermiştir. Pazarkule Sınır Kapısı çevresinde düzensiz göçmenlerin toplandığı alanda faaliyet yürütülen süreçte, yapılan müdahalelerin etkinliği, durum ve ihtiyaçlardaki değişikliklerin oynadığı roller hakkında günlük değerlendirmeler yapılmış, müdahaleler ve etki dereceleri gözden geçirilerek yeni güne başlanmıştır.

Pazarkule Sınır Kapısı alanında yürütülen diğer önemli faaliyet ise korumadır. Sayım çalışmaları neticesinde alanda yaklaşık **14.000** civarında kişi olduğu tahmin edilmiş, sayımın yapıldığı 12 Mart 2020 tarihi itibarıyla azalmaların olduğu süreçte toplam **9.107** kişinin tam sayımı yapılmış ve bu kişilerden **4.444'ü** ile koruma temelli görüşmeler gerçekleştirilmiştir. **347** kişinin ise hassas grupta olduğu anlaşılmış ve ayrıntılı koruma görüşmeleriyle **347** kişide **415** hassasiyet tespit edilmiştir. Hassas grupta olan

kişilerin vakaları alandaki koşullar dâhilinde takip edilmiştir. Alanda hassas gruplar dâhilinde en yüksek sayı, refakatsiz çocuk ve ayrı düşmüş çocuk kapsamında saptanmıştır. Refakatsiz çocuk sayısı **106**; ayrı düşmüş çocuk sayısı ise **13'tür**. Tespit edilen ayrı düşmüş/ refakatsiz çocukların tamamı Edirne İGİM ve ASDEP yetkililerine bildirilmiştir. Çocuklardan **2'si** ASDEP yetkililerince çocuk yurduna yerleştirilmiş; alanda kalan diğer çocukların ise durumları düzenli olarak kontrol edilmiştir.

Koruma aksiyonları bağlamında çadır alanlarında kadınlarla görüşme yapmak fiilen mümkün olmamıştır. Bu sebeple planlanan odak grup görüşmelerinde 198 kadına erişilmiş ve alandaki koruma mekanizmaları, şiddete uğramaları hâlinde başvurabilecekleri kurumlar

hakkındaki bilgiler kadınlara aktarılmıştır. Muhtemel kriz durumlarında, şiddete uğrayan kadınların tespiti için odak grup çalışmalarının ve topluluk içinde kadın liderlerin belirlenmesi yöntemlerinin verimli bir toplum temelli koruma mekanizması olduğu tespit edilmiştir.

Koruma aksiyonları kapsamında 17 Mart 2020 tarihinden itibaren **652** kişiye yardım yapılarak, kişinin kayıt illerine dönmeleri sağlanmıştır. Bu kişilerden hassas grupta olduğu tespit edilen kişilerin vakaları SGDD-ASAM ofisleri aracılığıyla hâlâ takip edilmektedir. Pazarkule Sınır Kapısı alanındaki çalışmalardan elde edilen deneyimler kapsamında, beklentilerinin karşılanmasının mümkün olmadığı

(sınır kapısı açılacak vb.) durumlara ilişkin doğru ve doyurucu bilgi vermenin, kanaat önderleri ile toplantılar yapmanın ve doğru olmayan bilgilere dayalı olarak bekleyişin mağduriyete yol açacağı konusunda açık ve net bilgiler ile danışmanlık vermenin, koşulların elverişsiz olduğu ortamdan ayrılmak isteyen kişilerin desteklenmesi açısından önemli bir koruma aksiyonu olduğu anlaşılmıştır.

SGDD-ASAM'ın mobil ekibi ise Pazarkule Sınır Kapısı alanının dışındaki sınır hareketliliğini izlemiş, belirli ilçe ve köylerde hassas grupların tespitini yapmış, kişilerin temel ihtiyaçlarını karşılamış ve geri itmeye maruz bırakılan kişilerle ayrıntılı görüşmeler yapmıştır. Geri itmeye maruz bırakılan kişiler Kırklareli İGİM tarafından görevlendirilmiş olan yetkililere bildirilmiştir. Sınır faaliyetleri, Edirne Merkez - Enez hattı üzerindeki ilçe ve ilçelere bağlı köylerde gerçekleştirilmiştir. Bu hat üzerinde 924 düzensiz göçmen ile görüşme yapılmış, düzensiz göçmenlerin çoğunluğunu yalnız erkeklerin oluşturduğu görülmüş ve 19 hassas

vaka tespit edilerek vaka takipleri yapılmıştır. Mobil ekip çalışmalarında gözlemlenen en önemli husus; Edirne Merkez - Enez hattında ilk günlerde meydana gelen hareketliliklerin, sonrasında aynı yoğunlukta devam etmemiş olmasıdır. Meriç Nehri üzerinden Yunanistan sınırına geçmek isteyen düzensiz göçmenlerin Yunan askerleri ya da polisleri tarafından müdahalelere maruz bırakılmaları ve bunun sınırı geçmek üzere köy ve ilçelerde bulunan göçmen gruplarınca duyulmuş olması, düzensiz göçmenleri süreç içerisinde Pazarkule Sınır Kapısı alanına gitmeye yöneltmiştir.

SGDD-ASAM mobil ekibinin diğer faaliyeti ise hastane ziyaretleri olmuştur. Bu kapsamda, Pazarkule Sınır Kapısı Edirne Sultan 1. Murat Devlet Hastanesi'ne ve Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne çeşitli sağlık sorunları olan veya Yunanistan kolluk kuvvetleri tarafından gerçekleştirilen eylemlere dayalı yaralanma sonucu sevk edilen düzensiz göçmenlerin, taburcu olma süreçleri takip edilmiş ve taburcu olanların ihtiyaçları karşılanmıştır. Pazarkule Sınır Kapısı alanından hastaneye yönlendirilen vakaların bütünlükçü bir şekilde takip edilmesi için mobil ekibin bu faaliyeti kilit ve destekleyici bir rol oynamıştır.

Yunanistan tarafından gerçekleştirilen geri itme vakaları hem Pazarkule Sınır Kapısı alanında hem de diğer sınır bölgelerinde tespit edilmiştir. Hem Pazarkule Sınır Kapısı çevresinde düzensiz göçmenlerin toplandığı alanda hem de diğer sınır bölgelerinde yapılan 3.680 geri itme temelli görüşmede 1.018 kişinin geri itmeye maruz bırakıldığı anlaşılmıştır. Geri itmenin niteliğinin anlaşılması üzerine yapılan ayrıntılı görüşmelerde Yunanistan askerleri tarafından darp ve gaspın standartlaştığı gözlemlenmiştir. Burada bahsi geçen gasp, en yaygın caydırma tekniklerinden biri olarak Yunanistan otoriteleri tarafından kullanılmıştır. Görüşme yapılan kişiler, kolluk güçleri tarafından üzerlerinde bulunan tüm kimlik, belge, ilaç, para ve elektronik aletlerine el konulduğunu

ifade etmişlerdir. Bunun yanı sıra, özellikle alıkonulmalarda karşılaşılan, insanlık onurunu ihlal eden muamelelerin işkence kapsamında olduğu değerlendirilmiştir. Bu doğrultuda şikâyetle bulunmak isteyen kişiler için Edirne İGİM ve Edirne Barosu ile ortaklaşa çalışılmıştır. Yunanistan makamlarınca el konulan belgeler, sonraki süreçte kişilerin şehirlerine dönüş sürecinde de sıkıntılı durumlar oluşmasına yol açmış ve devamında şehirlerine varan kişilerin de kimliklerinin olmaması ve Covid-19 nedeniyle ilgili kurumların çalışmalarını askıya almaları yeniden kimlik çıkarma işleminin zaman almasına bağlı olarak, kimliği olmayan kişilerin hak ve hizmetlere erişim süreçlerinde sıkıntıyla karşı karşıya gelmelerine yol açacak bir neden oluşturmuştur.

Pazarkule Sınır Kapısı alanında SGDD-ASAM Mobil Klinik Aracı da hizmet vermiştir. Mobil Klinik Aracı'na 1.083 kadın, 1.097 erkek, 1.227 çocuk ve 317 gebe olmak üzere toplamda 3.724 kişi sağlık danışmanlığı için başvurmuştur. SGDD-ASAM Mobil Klinik Aracı'nda görev alan görev alan ekip, bu kişiler arasında 833 kişiye tıbbi müdahale planlamasında aracılık etmiş ve ilk sağlık müdahalelerinde etkin görev almıştır. Tıbbi müdahalelerin ve yönlendirmelerin kapsamı

değişmekle birlikte mobil kliniğe başvuran kişilerin başvurma sebeplerinin; hâlihazırda var olan kritik ve ciddi sağlık sorunları, Yunanistan askerleri tarafından geri itmeye maruz bırakılan kişilerdeki ağır yaralanmalar, hijyene dayalı eksiklikler nedeniyle ortaya çıkan sağlık sorunları, gaz dumanından ya da ısınmak için yakılan dumandan dolayı nefes güçlüğü çekilmesi gibi sağlık sorunları kapsamında olduğu anlaşılmıştır.

Notlar

- 1. Kurumlar veya sivil toplum örgütleri Edirne Pazarkule dışındaki civar bölgelerde de yardımlar yapmıştır. Söz konusu rakamlar yalnızca Pazarkule Sınır Kapısı noktasını içermektedir.**
- 2. Dağıtım noktasındaki SGDD-ASAM iletişim kişisine verilmemiş bilgiler ve kaydedilmemiş bireysel yardımlar doğal olarak hariçte bırakılmıştır.**
- 3. Pazarkule bölgesinde saat 20.00'den sonra yapılan yardımlar kapsam dışında tutulmuştur.**
- 4. Edirne Pazarkule ve bölgedeki tarihi tanıklıklara ilişkin bu rapor ile birlikte ayrıca fotoğraf kataloğu SGDD-ASAM tarafından hazırlanmıştır.**

Teşekkürler...

Son olarak bu süreçte Pazarkule Sınır Kapısı alanında ve diğer sınırlarda faaliyet gösteren, böylesine büyük bir krizin yönetilmesinde ve düzensiz göçmenlere destek olunması noktasında rol oynayan Edirne Valiliği'ne, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'ne, Edirne İl Göç İdaresi Müdürlüğü'ne, Kırklareli İl Göç İdaresi Müdürlüğü'ne, Edirne İl Emniyet Müdürlüğü'ne, Edirne İl Jandarma Komutanlığı'na, kolluk kuvvetleri mensuplarına, Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'na, Edirne Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'ne, Aile Sosyal Destek Programı çalışanlarına, Edirne İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü'ne, Edirne İl Sivil Toplumla İlişkiler Müdürlüğü'ne, Edirne İl Sağlık Müdürlüğü'ne, Edirne Sultan 1. Murat Devlet Hastanesi Başhekimliği'ne, Trakya Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi (Tıp Fakültesi Hastanesi) Başhekimliği'ne, Uzunköprü Devlet Hastanesi Başhekimliği'ne, Keşan Devlet Hastanesi Başhekimliği'ne, Edirne Belediyesi'ne,

Edirne Barosu'na, Ulusal Medikal Kurtarma Ekibi'ne, Türk Kızılayı'na, Birleşmiş Milletler Mülteci Göç Örgütü'ne, Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu'na, Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu'na, Uluslararası Göç Örgütü'ne, PRM'e, İnsan Kaynağını Geliştirme Vakfı'na, Dünya Yerel Yönetim ve Demokrasi Akademisi Vakfı'na, NEF Vakfı'na, Hayata Destek Derneği'ne, Mülteci Destek Derneği'ne, Aras Marmara Eğitim ve Hizmet Vakfı'na, Beşir Derneği'ne, Ahbap Platformu'na, İstanbul Sanayiciler ve İş Adamları Derneği'ne, Selimiye İlim ve Kültür Hizmetleri Derneği'ne, İlim Yayma Cemiyeti'ne, Hayrat Yardım Derneği'ne, Hacı Habibullah Geredevi Vakfı'na, İHH İnsani Yardım Vakfı'na, İnsan ve İrfan Vakfı'na, Müdafaa-i İslam Hareketi İlim ve Kültür Derneği'ne, Silivri Furkan Mahmud Efendi Derneği'ne, Türkiye Gençlik Vakfı'na, İnsan ve Medeniyet Hareketi'ne, Mavi Kalem Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği'ne ve ismini vermeden destek sunan özel bağışçılara gönülden teşekkür ederiz.

**Rehberin dijital versiyonuna
ulaşmak için lütfen kodu okutun**

SGDD
GÖÇ AKADEMİSİ

SGDD
ASAM

Edirne/Pazarkule 2020

Sığınmacılar ve Göçmenlerle
Dayanışma Derneği Göç Akademisi

www.sgdd.org.tr | www.sgddakademi.org.tr

asamsgdd

sgdd_asam

sgdd_asam

sgdd-asam

ASAM

sgdd.org.tr

